

Mary A. Taylor
Graduate Center
Seymour

1.75

SCRIPTORUM CLASSICORUM
BIBLIOTHECA OXONIENSIS

OXONII
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO
LONDINI ET NOVI EBORACI
APUD GALFRIDUM CUMBERLEGE

SEXTI PROPERTI

CARMINA

RECOGNOVIT

BREVIQVE ADNOTATIONE CRITICA INSTRVXIT

IOANNES S. PHILLIMORE

LITTERARVM GRAECARVM APVD GLASGVENSES PROFESSOR
AEDIS CHRISTI OXONII OLIM ALVMNVS

OXONII

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

OXONII

Excudebat Joannes Johnson

Architypographus academicus

FIRST EDITION 1901

REPRINTED 1907, 1913, 1920

1925, 1946

PRINTED IN GREAT BRITAIN

PRAEFATIO

PROPERTI edendi cura cum Typographeo Academico Praefectorum iussu mihi contigisset quattuor abhinc annis, iam illud perspexeram totam Propertiani textus restituendi rationem inde pendere, quid preti Codici Neapolitano tribuas. Quamobrem Guelferbytum profectus ipsum illum codicem diligentissime excussi, si non totum at praeter paucas ad calcem paginas, totum excussurus ni feriarum intempestas clausa bibliotheca intercessisset. Volebam autem non minus de libri aetate meis oculis statuere quam collationem ab Aemilio Baehrens factam recensere. Vir enim ille doctus cum Neapolitani lectiones saepius in textum recepisset de ipso tamen libro multa mala somniatus est, odiorum nimius non minus in codices quam in doctos rivaes, scilicet saeculo xv exaratum, interpolatum multis locis, levissimae habendum auctoritatis. Est vero saecul. xii scriptus: quod ne meo tironis iure audacius affirmare videar, non ad editores appello qui lectiones vindicandi aut improbandi studio trahuntur, sed ad totius artis palaeographicae peritorum castissimum iudicium. Cuius modi testibus a F. Plessis, viro de nostro optime merito, laudatis accedit ipsius praefecti Guelferbytanae Bibliothecae v. Heynemann auctoritas qui librum accuratissime inspectum saecul. xii esse mihi confirmavit. Sin autem hic unus id aetatis superest codex, unus idem fidei intemeratae quippe nascentibus litteris antiquior. Nec refragantur lectionum singularitas, tituli singulis libris elegisque praefixi nulli, orthographiae atque adeo interpungendi ratio doctior in scriba prorsus indocto (qualis ille in dividendis verbis plane agnoscitur) magno opere admirabilis. Duo autem praesertim sunt in Neapolitano quae quantum scio nemo ante deprehendit: primum quod in i. 18. 29 in voce *possunt* scribenda

PRAEFATIO

librarius litteram *t* caractere Langobardo exaravit, unde coieceris ante oculos habuisse eum exemplar Langobardicae scripturae. Alterum non ad universum pertinet sed ad certos locos eosque vexatissimos. Litteras enim in margine appictas praebere codicem iam totiens a viris doctis (et quidem a Plessis accuratissime) descriptum satis innotuit. E quibus litteris (crebrius autem *q*, *v*, *t*, *a*, *o* obviam fiunt) *q* semper versum notat ubi de re mythologica agitur, praecipue si nomen ad fabulam pertinens usurpavit poeta (sicut in Lib. i. Eleg. 20 ad versus 4, 6, 12, 16, 17, 32, 34), quattuor tamen exceptis locis. Qui autem sint loci iam quaeso animadvertas.

ii. 9. 17 tunc igitur veris gaudebat Graecia natis (*N* viris).

ii. 12. 18 si puer est animo traice puella tuo (*N* alio).

ii. 19. 15 protinus et nuda choreas imitabere sura.

ii. 25. 17 at nullo dominae teritur sublimine amor qui. Vide ne in voce *natis* pro *natabus* adhibita, in crasi *traice* ad Vergilianum illud *reice* assimilata, in *e* vocis *chorēas* correpto, denique in nova voce *sublimine*, haeserit grammaticus. Facile enim illud *q* 'quaere' vel 'quaerendum' sibi velle crediderim, atque talibus siglis exemplar suum doctum aliquem lectorem distinxisse, quo archetypo scribam nostrum ipsum indoctissimum usum esse.

Baehrens autem cum de aetate atque pretio codicis perperam iudicarit tamen collationem satis accuratam patravit: si qua dormitaverat, id in apparatu critico nostro diserte correctum. Sed quod Iannoctio Manetti hunc librum fuisse contendit tamquam in ultima pagina nomen scriptum invenerit, id prorsus hariolatur: dilucide enim non *Manetti* sed *mo mett* ibi agnosces.

Cum igitur unum hunc optimum esse ducem ad Propertium redintegrandum constituissem et ea iam ratione duos priores libros recensuissem, interposita bienni mora dum aliis occupationibus districtus numquam nostro vaco, ac-

PRAEFATIO

cessit operis collega humanissimus et de Vmbro poeta mirum quam unanimis H. E. Butler. Quo in consortium ascito incohata retractavi omnia, infecta absolvi, ita ut quicquid in hoc volumine legitur ambobus ex aequo sit imputandum, nisi quod ad lectiones in ipso codice dispiciendas attinet.

Ille autem Aemilius Baehrens cum codices, editiones, commentarios plurimos perlustraverit, poetam quidem invita Minerva aggressus foede claudicantem exhibuit operam vero posterioribus utilissimam navavit quippe qui primus copias criticas in ordinem redegerit. Itaque codicum *AFDV* lectiones ab illo descripsimus, quamvis de meritis eorum longe aliter sentiremus. Ipse enim apparatus criticus plurimis locis interpolatos monstrat, cum vel duriuscule et exquisitius ut est Properti mos dicta in facilius refingant, vel hiatus tollant, vel numeros inusitados ad tritum modulum revocent.

Atque adeo constat nullum ex his saeculo xv antiquiorem, nisi forte Vossianum mutilum illum: certe doctam manum passi longe posthabendi sinceræ et priscae Neapolitani rusticitati. Et ni lectorum commoditas formam apparatus critici iam consuetam novare vetuisset, non minus abiciendi Vaticanus et Daventriensis quam ceteri Petri Burmann Gulielmique Hertzberg deteriores quos sprexit Baehrens: Florentinus de meliore certe nota, cum saepius cum *N* consentiat. Ceterum secundum locum facile obtinet, viri docti J. P. Postgate *ἔρμαιον*, codex Holkhamicus *L*. Itaque ubi *N* deficit sicut in iv. 11, sive in manifestum errorem abiit librarius (quod post mutatam in *N* manum non numquam fit), sufficiens auctoritas codicum *LF* et correctoris *v*, qui non ab ipso *N* at a libro affini marginalia decerpit.

Res nimium incerta visa quam ut stemmata codicum conflaremus, cum unum *N* ceteris universis pluris faciendum esse liqueret. Potest quidem fieri, quod Baehrens suspi-

PRAEFATIO

catus est, ut saecul. xiv exaratus sit archetypus horum omnium librorum; etiam ut non alius fuerit quam illud Properti exemplar, quod Franciscum Petrarcham flagitasse, perlegisse, denique in suis poematibus imitatum esse constat. Certe probabile est iam illo saeculo irrepsisse vitium Properti ad Ovidianam normam accommodandi, quo usque hodie (vide enim quam arroganter de hac re Baehrens sententiam dixerit Proleg. p. xv) laborant interpretes. Verum enimvero Vmber ita nullius alius similis ut ne sibi quidem constet: nunc graecissare, nunc de prisca Latinitate aliquid sibi depromere, nunc sermonis vulgaris licentiam adducere, modo ne nimis rhetorica concinnitate arcanam artis schematologiam prodatur.

Denique speciminis causa lectiones aliquot deteriorum in vexatis locis adhibuimus (quales Ottoboniani illi, et Barberinus et Casanatensis) quos aut meis aut amicissimi hominis Gulielmi H. Bliss oculis inspexi. De his autem universis disputavit Carolus Hosius in Museo Rhenano xlv (1881). Leidenses, Parisinos, Vrbinate, Memmianum, et hoc genus omne, quorum raro mentionem factam invenies, ab Hertzbergiana Postgatianaque editionibus decerpimus: satius enim videbatur commodo illo Aemili Baehrens siglo 5 non abuti.

Inter codices etiam laudandus vir doctissimus Beroaldus, cuius editionem anno 1487 typis excusam quam plurimi merito fecimus: cuius auctoritas quemlibet e deterioribus librum aequat, plerumque codice Vaticano similiori usi non numquam vetustiores aut suos aut amicorum testati hodie deperditos. Idem miro acumine multa emendavit; quam laudem posterioribus Germanis, vel Italis aequalibus promiscue tributam, auctori reddidimus. Diserte in apparatu critico commemoratum invenies quae Beroaldus ex emendatione, quae e codice vetusto sanaverit aut sanare temptaverit; ea quae non liquet unde hauserit, nomine eius tantum notantur.

Interpretum praecipuos habuimus Hertzberg et Roth.

PRAEFATIO

stein, utrumque in tradita codicum auctoritate vindicanda felicissimum, quamvis ille apparatu critico niteretur mendoso, hic locupletissimam eruditionem totam in commentarios non in recensionem iustam largitus sit.

Vt in textu redintegrando, ita in singulorum librorum divisione codicum fidem non Lachmanni ratiocinationem secuti sumus, nedum ordinem versuum suadentibus Housman et Postgate passim everteremus. Housman enim, non humilis ipse poeta, dum Callimachum Romanum in Atticum quendam effingere conatur, eiusdem libidinis reum fecit Postgate in Corpore Poetarum Latinorum recognoscendo, quantum diversum ab illo optimo recensionis anno 1881 factae editore. Sed cuinam probari potest nostri archetypum ita dilaniatum et *κατακεκερματισμένον* ut disticha passim inter se locum mutaverint, omnino superfuturum fuisse? Est profecto ut peccaverint in non nullis librarii; homines enim. At non beluae. Quod si in summa re codicum fidem respuerimus, quo denique stabitur? Vnus quisque enim in quolibet argumento proprium phantasiae tenorem propriam carminis deducendi inventionem sequitur, licet non semper optimam illam nec ceteris maxime arrisuram. Quid enim est aliud ingenium? Sin autem poetae cogitationem suo cuique arbitrio resarcire licet, non interpretari, quot editores tot Propertii.

Restat ut familiari meo S. G. Owen grates agam, qui consiliis iamdudum modo etiam opera in schedis recensendis corrigendis benigne data opus adiuvit, copiasque suas ad Propertium emendandum diu congestas mecum communicavit.

Indicem suo Marte perfectum adiecit collega H. E. Butler.

Dabam ruri

Non. Iun. MDCCCCI.

EDITIONIS huius post quinquennium retractandae, cum censorum alii comprobarint alii damnarint, si non illi sive di sive homines critici at certe columnae occasionem nobis concesserunt. Contumaciae aut stultitiae reus sit qui ne in minimis quidem quicquam sibi a censoribus persuasum esse iactet: contra, ne multa ad arbitrium refingerem obstabat adamantina quaedam tabularum excusarum necessitas. Ergo in senis illius Terentiani sententiam non invitus sum adactus: neque nil neque omnia. Est ubi distinguendi rationem, codicumque varietatem perperam relatum correxi; est ubi textum mutavi sed raro. Mallem quidem plura; sed quod tempus sinit praestiti ne frontem perfricuisse videar. De singulis locis latius disceptare in animo est quandocumque silvam commentariorum quam iamdudum colligo in numerum digessero.

Dabam Glasgae

a. d. vi. Id. Mart.

A. S. MCMVII

PROPERTI CARMINA

SIGLA

<i>N</i> = codex Neapolitanus (sive Guelferbytanus)	saecul. xii
<i>A</i> = codex Vossianus	saecul. xiv
<i>F</i> = codex Florentinus (Laurentianus)	saecul. xv
<i>L</i> = codex Holkhamicus anno scriptus 1421	
<i>D</i> = codex Daventriensis	saecul. xv
<i>V</i> = codex Ottoboniano-Vaticanus	saecul. xv

<i>O</i> = codicum consensus	}	<i>NFADV</i> ab initio ad II. i. 63
		<i>NFDV</i> ab II. i. 63 ad II. xxi. 3
		<i>NFLDV</i> ab II. xxi. 3 ad finem

N¹F¹L¹D¹V¹ = primae manus scriptura quam eadem manus post mutavit

nfl dv = altera manus in his codicibus, cum in margine tum ad textum corrigendum adhibita; ubi autem multo recentior ea manus in *N*, id diserte notatur

<i>C</i> = codex Casanatensis	}	deteriores saec. xv neque adhibiti nisi in certis locis vexa- tioribus
<i>b</i> = codex Barberinus		
<i>o</i> ¹ = codex Ottobonianus 1370		
<i>o</i> ² = " " 1550		
<i>o</i> ³ = " " 2003		
<i>5</i> = codices deteriores vulgo		

SEXTI PROPERTI ELEGIARVM

LIBER PRIMVS

CYNTHIA MONOBIBLOS

I

CYNTHIA prima suis miserum me cepit ocellis,
contactum nullis ante cupidinibus.
tum mihi constantis deiecit lumina fastus
et caput impositis pressit Amor pedibus,
donec me docuit castas odisse puellas 5
improbis, et nullo vivere consilio.
et mihi iam toto furor hic non deficit anno,
cum tamen adversos cogor habere deos.
Milanion nullos fugiendo, Tulle, labores
saevitiam durae contudit Iasidos. 10
nam modo Partheniis amens errabat in antris,
ibat et hirsutas ille videre feras;
ille etiam Hylaei percussus vulnere rami
saucius Arcadiis rupibus ingemuit.
ergo velocem potuit domuisse puellam: 15
tantum in amore preces et benefacta valent.
in me tardus Amor non ullas cogitat artis,
nec meminit notas, ut prius, ire vias.
at vos, deductae quibus est fallacia lunae
et labor in magicis sacra piare focis, 20

I 1 fecit *AF* 5 castas docuit *V*: *corr. v* 7 totis *V* annis *AV*
9 Minalion *O*: *corr. Volsus* 13 hyllei *C b Volsus*: psilli *O*:
Phyllei *Hertzberg* vulnere *NV*: arbore *AF*: ab arbore *f*

SEXTI PROPERTI

en agedum dominae mentem convertite nostrae,
 et facite illa meo palleat ore magis !
 tunc ego crediderim vobis et sidera et amnis
 posse Cytæines ducere carminibus.
 et vos, qui sero lapsum revocatis, amici, 25
 quaerite non sani pectoris auxilia.
 fortiter et ferrum saevos patiemur et ignis,
 sit modo libertas quae velit ira loqui.
 ferte per extremas gentis et ferte per undas,
 qua non ulla meum femina norit iter : 30
 vos remanete, quibus facili deus annuit aure,
 sitis et in tuto semper amore pares.
 in me nostra Venus noctes exercet amaras,
 et nullo vacuus tempore deficit Amor.
 hoc, moneo, vitate malum : sua quemque moretur 35
 cura, neque assueto mutet amore locum.
 quod si quis monitis tardas adverterit auris,
 heu referet quanto verba dolore mea !

II

QUID iuvat ornato procedere, vita, capillo
 et tenuis Coa veste movere sinus ?
 aut quid Orontea crinis perfundere murra,
 teque peregrinis vendere muneribus ;
 naturaeque decus mercato perdere cultu, 5
 nec sinere in propriis membra nitere bonis ?
 crede mihi, non ulla tua est medicina figurae :
 nudus Amor formae non amat artificem.
 aspice quos summittat humus formosa colores ;
 ut veniant hederæ sponte sua melius, 10
 surgat et in solis formosius arbutus antris,
 et sciat indocilis currere lympa vias.

24 Cytaines *Hertzberg* : cythalinis *N* : cythalinis *V* : citalinis *F* :
 cithalinis *Af* : citainis *aut* citeinis *5* 25 et *O* : at *f* 34 Amor
Bæhrens : amor *ceteri*

II 7 tuæ est *DV*

10 ut *Itali* : et *O*

ELEGIARVM LIBER I

litora nativis persuadent picta lapillis,
 et volucres nulla dulcius arte canunt.
 non sic Leucippis succendit Castora Phoebe, 15
 Pollucem cultu non Hilaira soror ;
 non, Idae et cupido quondam discordia Phoebo,
 Eueni patriis filia litoribus ;
 nec Phrygium falso traxit candore maritum
 avecta externis Hippodamia rotis : 20
 sed facies aderat nullis obnoxia gemmis,
 qualis Apelleis est color in tabulis.
 non illis studium vulgo conquirere amantis :
 illis ampla satis forma pudicitia.
 non ego nunc vereor ne sim tibi vilior istis : 25
 uni si qua placet, culta puella sat est ;
 cum tibi praesertim Phoebus sua carmina donet
 Aoniamque libens Calliopea lyram,
 unica nec desit iucundis gratia verbis,
 omnia quaeque Venus, quaeque Minerva probat. 30
 his tu semper eris nostrae gratissima vitae,
 taedia dum miserae sint tibi luxuriae.

III

QVALIS Thesea iacuit cedente carina
 languida desertis Gnosia litoribus ;
 qualis et accubuit primo Cepheia somno
 libera iam duris cotibus Andromede ;
 nec minus assiduis Edonis fessa choreis 5
 qualis in herboso concidit Apidano :
 talis visa mihi mollem spirare quietem
 Cynthia non certis nixa caput manibus,

13 perlucent *vel* collucent *S*   14 hic incipit *D*   16 Hilaira *n* :
 telaria *N* : similia ceteri   17 ida *O* : corr. *nf*   18 Eueni *nfv* :
 evenit *uel* et venit *O*   23 aquirere *AF*   25 nunc *ex* non corr. *N*
 29 verbis *AFNdv* : dictis *DV*

III 7 spirare *nfv* : sperare *O*

SEXTI PROPERTI

ebria cum multo traherem vestigia Baccho,
 et quaterent sera nocte facem pueri. 10
 hanc ego, nondum etiam sensus deperditus omnis,
 molliter impresso conor adire toro;
 et quamvis duplici correptum ardore iuberent
 hac Amor hac Liber, durus uterque deus,
 subiecto leviter positam temptare lacerto 15
 osculaque admota sumere et arma manu,
 non tamen ausus eram dominae turbare quietem,
 expertae metuens iurgia saevitiae;
 sed sic intentis haerebam fixus ocellis,
 Argus ut ignotis cornibus Inachidos. 20
 et modo solvebam nostra de fronte corollas
 ponebamque tuis, Cynthia, temporibus;
 et modo gaudebam lapsos formare capillos;
 nunc furtiva cavis poma dabam manibus;
 omniaque ingrato largibar munera somno, 25
 munera de prono saepe voluta sinu;
 et quotiens raro duxit suspiria motu,
 obstupui vano credulus auspicio,
 ne qua tibi insolitos portarent visa timores,
 neve quis invitam cogeret esse suam: 30
 donec diversas praecurrens luna fenestras,
 luna moraturis sedula luminibus,
 compositos levibus radiis patefecit ocellos.
 sic ait in molli fixa toro cubitum:
 'tandem te nostro referens iniuria lecto 35
 alterius clausis expulit e foribus?
 namque ubi longa meae consumpsti tempora noctis,
 languidus exactis, ei mihi, sideribus?
 o utinam talis perducas, improbe, noctes,
 me miseram qualis semper habere iubes! 40

12 cogor *V*   27 duxit *O*: duxti *5*   29 sibi *DV*¹   30 cogeret
Nfv: cogerit *ceteri*   31 praecurrens *ANF*: percurrens *DV*

nam modo purpureo fallebam stamine somnum,
 rursus et Orphea carmine, fessa, lyrae;
 interdum leviter mecum deserta querebar
 externo longas saepe in amore moras:
 dum me iucundis lapsam sopor impulit alis. 45
 illa fuit lacrimis ultima cura meis.'

IV

QVID mihi tam multas laudando, Basse, puellas
 mutatum domina cogis abire mea?
 quid me non pateris vitae quodcumque sequetur
 hoc magis assueto ducere servitio?
 tu licet Antiopae formam Nycteidis, et tu 5
 Spartanae referas laudibus Hermionae,
 et quascumque tulit formosi temporis aetas;
 Cynthia non illas nomen habere sinat:
 nedum, si levibus fuerit collata figuris,
 inferior duro iudice turpis eat. 10
 haec sed forma mei pars est extrema furoris;
 sunt maiora, quibus, Basse, perire iuvat:
 ingenuus color et multis decus artibus, et quae
 gaudia sub tacita dicere veste libet.
 quo magis et nostros contendis solvere amores, 15
 hoc magis accepta fallit uterque fide.
 non impune feres: sciet haec insana puella
 et tibi non tacitis vocibus hostis erit;
 nec tibi me post haec committet Cynthia nec te
 quaeret; erit tanti criminis illa memor, 20
 et te circum omnis alias irata puellas
 differet: heu nullo limine carus eris.
 nullas illa suis contemnēt fletibus aras,
 et quicumque sacer, qualis ubique, lapis.

43 graviter *DV*
 IV 8 sinet *v*
 deferet *DV*

loquebar *DV*¹
 14 ducere *5*

22 differet *N*: differt *AF*:

SEXTI PROPERTI

non ullo gravius temptatur Cynthia damno, 25
 quam sibi cum raptō cessat amore deus :
 praecipue nostri. maneat sic semper, adoro,
 nec quicquam ex illa quod querar inveniam !

V

INVIDE, tu tandem voces compesce molestas
 et sine nos cursu, quo sumus, ire pāres !
 quid tibi vis, insane ? meos sentire furores ?
 infelix, properas ultima nosse mala,
 et miser ignotos vestigia ferre per ignis, 5
 et bibere e tota toxica Thessalia
 non est illa vagis similis collata puellis :
 molliter irasci non solet illa tibi.
 quod si forte tuis non est contraria votis,
 at tibi curarum milia quanta dabit ! 10
 non tibi iam somnos, non illa relinquet ocellos :
 illa feros animis alligat una viros.
 a, mea contemptus quotiens ad limina curres,
 cum tibi singultu fortia verba cadent,
 et tremulus maestis orietur fletibus horror, 15
 et timor informem ducet in ore notam,
 et quaecumque voles fugient tibi verba querenti,
 nec poteris, qui sis aut ubi, nosse miser !
 tum grave servitium nostrae cogere puellae
 discere et exclusum quid sit abire domum ; 20
 nec iam pallorem totiens mirabere nostrum,
 aut cur sim toto corpore nullus ego.
 nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti :
 nescit Amor priscis cedere imaginibus.
 quod si parva tuae dederis vestigia culpae, 25
 quam cito de tanto nomine rumor eris !

27 nostro 5   adoro O : id oro C
 V 8 sciet 5   9 tuis *nv* : ruis O   votis *n* (*quae corr. est saec.*
xv) : nostris O   10 at O : ah C

non ego tum potero solacia ferre roganti,
 cum mihi nulla mei sit medicina mali;
 sed pariter miseri socio cogemur amore
 alter in alterius mutua flere sinu. 30
 quare, quid possit mea Cynthia, desine, Galle,
 quaerere: non impune illa rogata venit.

VI

Non ego nunc Hadriae vereor mare noscere tecum,
 Tulle, neque Aegaeo ducere vela salo,
 cum quo Rhipaeos possim conscendere montis
 ulteriusque domos vadere Memnonias;
 sed me complexae remorantur verba puellae, 5
 mutatoque graves saepe colore preces.
 illa mihi totis argutat noctibus ignis,
 et queritur nullos esse relictos deos;
 illa meam mihi iam se denegat, illa minatur,
 quae solet irato tristis amica viro. 10
 his ego non horam possum durare querelis:
 a pereat, si quis lentus amare potest!
 an mihi sit tanti doctas cognoscere Athenas
 atque Asiae veteres cernere divitias,
 ut mihi deducta faciat convicia puppi 15
 Cynthia et insanis ora notet manibus,
 osculaque opposito dicat sibi debita vento,
 et nihil infido durius esse viro?
 tu patruī meritas conare anteire securis,
 et vetera oblitis iura refer sociis. 20
 nam tua non aetas umquam cessavit amori,
 semper et armatae cura fuit patriae;
 et tibi non umquam nostros puer iste labores
 afferat et lacrimis omnia nota meis!

31 quid *DVn*: quod *AFN*¹

VI 4 domos . . . Memnonias *O*: domo . . . Memnonia *Lachmann*

6 colore *Nfv*: dolore *ADVF* 10 ingrato *Itali* 17 dedita *DV*

SEXTI PROPERTI

me sine, quem semper voluit fortuna iacere, 25
 hanc animam extremae reddere nequitiae.
 multi longinquo periere in amore libenter,
 in quorum numero me quoque terra tegat.
 non ego sum laudī, non natus idoneus armis :
 hanc me militiam fata subire volunt. 30
 at tu seu mollis qua tendit Ionia, seu qua
 Lydia Pactoli tingit arata liquor ;
 seu pedibus terras seu pontum carpere remis
 ibis, et accepti pars eris imperii :
 tum tibi si qua mei veniet non immemor hora, 35
 vivere me duro sidere certus eris.

VII

DVM tibi Cadmeae dicuntur, Pontice, Thebae
 armaque fraternae tristia militiae,
 atque, ita sim felix, primo contendis Homero,
 (sint modo fata tuis mollia carminibus :)
 nos, ut consuemus, nostros agitamus amores, 5
 atque aliquid duram quaerimus in dominam ;
 nec tantum ingenio quantum servire dolori
 cogor et aetatis tempora dura queri.
 hic mihi conteritur vitae modus, haec mea fama est,
 hinc cupio nomen carminis ire mei. 10
 me laudent doctae solum placuisse puellae,
 Pontice, et iniustas saepe tulisse minas ;
 me legat assidue post haec neglectus amator,
 et prosint illi cognita nostra mala.
 te quoque si certo puer hic concusserit arcu, 15
 (quod nolim : nostros te violasse deos !)
 longe castra tibi, longe miser agmina septem
 flebis in aeterno surda iacere situ ;

32 cingit *DVC*

VII 7 nec tamen *AF*   16 nondum sanatus   quod *O* : quo *b* :
 quam *Heinsius*   nollim *N* : nolis *Heinsius*   te violasse *Itali* :
 eviolasse *O* : cuiolasse *b* : evoluisse *vetustus codex teste Beroaldo*

et frustra cupies mollem componere versum,
 nec tibi subiciet carmina serus Amor. 20
 tum me non humilem mirabere saepe poetam,
 tunc ego Romanis praeferar ingeniis;
 nec poterunt iuvenes nostro reticere sepulcro
 'Ardoris nostri magne poeta, iaces.'
 tu cave nostra tuo contemnas carmina fastu: 25
 saepe venit magno faenore tardus Amor.

VIII

TvNE igitur demens, nec te mea cura moratur?
 an tibi sum gelida vilior Illyria?
 et tibi iam tanti, quicumque est, iste videtur,
 ut sine me vento quolibet ire velis?
 tune audire potes vesani murmura ponti 5
 fortis, et in dura nave iacere potes?
 tu pedibus teneris positas fulcire pruinas,
 tu potes insolitas, Cynthia, ferre nives?
 o utinam hibernae duplicentur tempora brumae,
 et sit iners tardis navita Vergiliis, 10
 nec tibi Tyrrhena solvatur funis harena,
 neve inimica meas elevet aura preces!
 atque ego non videam talis subsidere ventos,
 cum tibi provectas auferet unda ratis,
 ut me defixum vacua patiatur in ora 15
 crudelem infesta saepe vocare manu!
 sed quocumque modo de me, periura, mereris,
 sit Galatea tuae non aliena viae:
 ut te, felici praevecta Ceraunia remo,
 accipiat placidis Oricos aequoribus. 20

VIII 1 culpa *AF* 7 sulcare *5* pruinas *DVC*: ruinas *AFNb*
 13 atque *O*: aut *5* sub sydere *uf* 13, 14 *transp. Scaliger* 15, 16
post 12, quo probato fortasse legas ante . . . quam 15 ut *Vahlen*:
 et *O* patiatur *O*: patietur *5*: patiaris *Beroaldus* in ora *NAFv*:
 arena *DV* 19 ut te *AFN*: utere *DV* provecta *DVC*: per
 saeva *C in marg. 5*

SEXTI PROPERTI

nam me non ullae poterunt corrumpere, de te
 quin ego, vita, tuo limine verba querar;
 nec me deficiet nautas rogitare citatos
 'Dicite, quo portu clausa puella mea est?
 et dicam 'Licet Atraciis considat in oris, 25
 et licet Hylleis, illa futura mea est.'
 hic erat! hic iurata manet! rumpantur iniqui!
 vicimus: assiduas non tulit illa preces.
 falsa licet cupidus deponat gaudia livor:
 destitit ire novas Cynthia nostra vias. 30
 illi carus ego et per me carissima Roma
 dicitur, et sine me dulcia regna negat.
 illa vel angusto mecum requiescere lecto
 et quocumque modo maluit esse mea,
 quam sibi dotatae regnum vetus Hippodamiae, 35
 et quas Elis opes ante pararat equis.
 quamvis magna daret, quamvis maiora daturus,
 non tamen illa meos fugit avara sinus.
 hanc ego non auro, non Indis flectere conchis,
 sed potui blandi carminis obsequio. 40
 sunt igitur Musae, neque amanti tardus Apollo,
 quis ego fretus amo: Cynthia rara mea est!
 nunc mihi summa licet contingere sidera plantis:
 sive dies seu nox venerit, illa mea est!
 nec mihi rivalis certos subducit amores: 45
 ista meam norit gloria canitiem.

IX

DICEBAM tibi venturos, irrisor, amores,
 nec tibi perpetuo libera verba fore:

21 de te O: taedae ζ 22 vera *Passerat*: acerba *Scaliger* querar
NAF: loquar *DV*   25 licet atraciis *No'o³*: athraciis licet haec *DV*:
 autariis *C⁵*   26 hileis *N*: hylaeis *AFv*: ellaeis *DV*: isseis *C*
Beroaldus: Eleis *idem*   27 *novae elegiae principium fecit Lipsius*:
cohaerent in O   erat *AFN*: erit *DV*   45 certos *Nfv*: summos
AF: somnus *D*   subducet *f Beroaldus*

ecce iaces supplexque venis ad iura puellae,
 et tibi nunc quaevis imperat empta modo.
 non me Chaoniae vincant in amore columbae 5
 dicere, quos iuvenes quaeque puella domet.
 me dolor et lacrimae merito fecere peritum :
 atque utinam posito dicar amore rudis !
 quid tibi nunc misero prodest grave dicere carmen
 aut Amphioniae moenia flere lyrae ? 10
 plus in amore valet Mimnermi versus Homero :
 carmina mansuetus levia quaerit Amor.
 i quaeso et tristis istos compone libellos,
 et cane quod quaevis nosse puella velit !
 quid si non esset facilis tibi copia ? nunc tu 15
 insanus medio flumine quaeris aquam.
 necdum etiam palles, vero nec tangeris igni :
 haec est venturi prima favilla mali.
 tum magis Armenias cupies accedere tigris
 et magis infernae vincula nosse rotae, 20
 quam pueri totiens arcum sentire medullis
 et nihil iratae posse negare tuae.
 nullus Amor cuiquam facilis ita praebuit alas,
 ut non alterna presserit ille manu.
 nec te decipiat, quod sit satis illa parata : 25
 acrius illa subit, Pontice, si qua tua est,
 quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos,
 nec vigilare alio nomine cedat Amor.
 qui non ante patet, donec manus attigit ossa :
 quisquis es, assiduas a fuge blanditias ! 30
 illis et silices et possint cedere quercus,
 nedum tu possis, spiritus iste levis.

IX 4 quaevis *O* : quovis *vCo*² : quidvis *coni. Postgate* 12 lenia
Beroaldus 15 quid *AFN* : quod *DVf* 16 insanis *N* : corr. *m.*
eadem 20 vincula nosse *AFN* : noscere vincla *DV* 27
 subducere *DV* 28 cedit *AF*¹ 30 ah fuge *Bolt* :
 aufuge *O* 31 silices *Nv* : salices *AFDV* et possint *AFN* :
 et possunt *DV* : possunt et 5

SEXTI PROPERTI

quare, si pudor est, quam primum errata fatere :
dicere quo pereas saepe in amore levat.

X

O IVCVNDa quies, primo cum testis amori
affueram vestris conscius in lacrimis !
o noctem meminisse mihi iucunda voluptas,
o quotiens votis illa vocanda meis,
cum te complexa morientem, Galle, puella 5
vidimus et longa ducere verba mora !
quamvis labentis premeret mihi somnus ocellos
et mediis caelo Luna ruberet equis,
non tamen a vestro potui secedere lusu :
tantus in alternis vocibus ardor erat. 10
sed quoniam non es veritus concedere nobis,
accipe commissae munera laetitiae :
non solum vestros didici reticere dolores,
est quiddam in nobis maius, amice, fide.
possum ego diversos iterum coniungere amantis. 15
et dominae tardas possum aperire fores ;
et possum alterius curas sanare recentis,
nec levis in verbis est medicina meis.
Cynthia me docuit semper quaecumque petenda
quaeque cavenda forent : non nihil egit Amor. 20
tu cave ne tristi cupias pugnare puellae,
neve superba loqui, neve tacere diu ;
neu, si quid petiit, ingrata fronte negaris,
neu tibi pro vano verba benigna cadant.
irritata venit, quando contemnitur illa, 25
nec meminit iustas ponere laesa minas :

33 fateri *V*: corr. *v*   34 qua *5*
X 3 O noctem iocunda *N*: corr. eadem man.   6 et *O*: in *quidam*
codd teste Beroaldo   9 luxu *C*   11 concedere *O*: concredere
v C Beroaldus   15 divisos *5*   19 quacunque *AF*: quae cuique
L. Mueller

at quo sis humilis magis et subiectus amori,
 hoc magis effecto saepe fruarer bono.
 is poterit felix una remanere puella,
 qui numquam vacuo pectore liber erit. 30

XI

ECQVID te mediis cessantem, Cynthia, Bais,
 qua iacet Herculeis semita litoribus,
 et modo Thesproti mirantem subdita regno
 proxima Misenis aequora nobilibus,
 nostri cura subit memores a! ducere noctes? 5
 ecquis in extremo restat amore locus?
 an te nescio quis simulatis ignibus hostis
 sustulit e nostris, Cynthia, carminibus?
 atque utinam mage te, remis confisa minutis,
 parvula Lucrina cumba moretur aqua, 10
 aut teneat clausam tenui Teuthrantis in unda
 alternae facilis cedere lympa manu,
 quam vacet alterius blandos audire susurros
 molliter in tacito litore compositam!—
 ut solet amota labi custode puella 15
 perfida, communis nec meminisse deos:
 non quia perspecta non es mihi cognita fama,
 sed quod in hac omnis parte timetur amor.
 ignoscas igitur, si quid tibi triste libelli
 attulerint nostri: culpa timoris erit. 20
 'an mihi non maior carae custodia matris?'
 aut sine te vitae cura sit ulla meae?

28 effectu 5

XI 1 ecquid *fv*: et quid *O* 3 tespronti *DV* 4 proxima *O*
 et modo 5 ah ducere *Scaliger*: adducere *O* 6 ecquis *Nfv*:
 et quis *ceteri codd.* 11 Teuthrantis *Scaliger*: Teutantis *NDVf*:
 tuetantis *AF*: teutantis *v*: metantis *v* 15 amoto *DV* 18
 veretur *Lachmann* 20 post attulerint interpungitur in *NDF*
 21, 22 ita *N* scribit et interpungit 21 an *O*: nam *Keil* non *O*:
 nunc *Hertzberg*: sit *Beroaldus*, *Volscus* 22 aut *NAFvo*³: an *DV*:
 an ut *ed.* 1472: quae *o*¹: fortasse ut legendum

SEXTI PROPERTI

tu mihi sola domus, tu, Cynthia, sola parentes,
 omnia tu nostrae tempora laetitiae.
 seu tristis veniam seu contra laetus amicis, 25
 quicquid ero, dicam 'Cynthia causa fuit.'
 tu modo quam primum corruptas desere Baias:
 multis ista dabunt litora discidium,
 litora quae fuerant castis inimica puellis:
 a pereant Baiae, crimen amoris, aquae! 30

XII

QVID mihi desidia non cessas fingere crimen,
 quod faciat nobis conscia Roma moram?
 tam multa illa meo divisa est milia lecto,
 quantum Hypanis Veneto dissidet Eridano;
 nec mihi consuetos amplexu nutrit amores 5
 Cynthia, nec nostra dulcis in aure sonat.
 olim gratus eram: non illo tempore cuiquam
 contigit ut simili posset amare fide.
 invidiae fuimus: non me deus obruit? an quae
 lecta Prometheis dividit herba iugis? 10
 non sum ego qui fuero: mutat via longa puellas.
 quantus in exiguo tempore fugit amor!
 nunc primum longas solus cognoscere noctes
 cogor et ipse meis auribus esse gravis.
 felix, qui potuit praesenti flere puellae; 15
 non nihil aspersis gaudet Amor lacrimis:
 aut si despectus potuit mutare calores,
 sunt quoque translato gaudia servitio.
 mi neque amare aliam neque ab hac desistere fas est:
 Cynthia prima fuit, Cynthia finis erit. 20

28 dabunt O: dabant 5 dissidium DV

XII *Novae elegiae principium indicat N manu nescio an prima, con-*
tinuant ceteri 2 conscia Roma pro vocativo accepit Palmer 8
 possit DV 9 non AFN: num DV an quae Nfv: an quem ceteri
 codd.: fortasse retento non legendum at quae 17 colores DVN (corr.
 N^{lv}) 19 desistere F: dissistere AN: discedere DV

XIII

Tv, quod saepe soles, nostro laetabere casu,
 Galle, quod abrepto solus amore vacem.
 at non ipse tuas imitabor, perfide, voces :
 fallere te numquam, Galle, puella velit.
 dum tibi deceptis augetur fama puellis, 5
 certus et in nullo quaeris amore moram,
 perditus in quadam tardis pallescere curis
 incipis, et primo lapsus abire gradu.
 haec erit illarum contempti poena doloris :
 multarum miseras exiget una vices. 10
 haec tibi vulgaris istos compescet amores,
 nec nova quaerendo semper amicus eris.
 haec ego non rumore malo, non augure doctus ;
 vidi ego : me quaeso teste negare potes ?
 vidi ego te toto vinctum languescere collo 15
 et flere iniectis, Galle, diu manibus,
 et cupere optatis animam deponere verbis,
 et quae deinde meus celat, amice, pudor.
 non ego complexus potui diducere vestros :
 tantus erat demens inter utrosque furor. 20
 non sic Haemonio Salmonida mixtus Enipeo
 Taenarius facili pressit amore deus,
 nec sic caelestem flagrans amor Herculis Heben
 sensit in Oetaeis gaudia prima iugis.
 una dies omnis potuit praecurrere amantis : 25
 nam tibi non tepidas subdidit illa faces,
 nec tibi praeteritos passa est succedere fastus,
 nec sinet abduci : te tuus ardor aget.

XIII 5 forma *AF* 6 moram *AFN* : viam *DV* 8 abire *v* :
 adire *O* 11 haec *Nfv* : nec *ceteri codd.* com. escet *N* : componet
ceteri 13 interpungit *Rothstein* post rumore 16 iniectis *DVfo*³,
Volscus : in lectis *AFo*^{102v} ed. 1472 : in lectis *N* 17 verbis *O* : labris
Passerat : membris *Scaliger* 21 missus *FD pro v. l.* 24 in *O* :
 ab *Scaliger* aethaeis *N* unde aethereis *Rosberg* rogis *Schrader*
 26 fortasse legendum tam 28 adduci *AFN*

SEXTI PROPERTI

nec mirum, cum sit Iove digna et proxima Leda
 et Leda partu gratior, una tribus; 30
 illa sit Inachiis et blandior heroinis,
 illa suis verbis cogat amare Iovem.
 tu vero quoniam semel es periturus amore,
 utere: non alio limine dignus eras.
 quae tibi sit felix quoniam novus incidit error; 35
 et quodcumque voles, una sit ista tibi.

XIV

Tu licet abiectus Tiberina molliter unda
 Lesbia Mentoreo vina bibas opere,
 et modo tam celeres mireris currere lintres
 et modo tam tardas funibus ire ratis;
 et nemus omne satas intendat vertice silvas, 5
 urgetur quantis Caucasus arboribus;
 non tamen ista meo valeant contendere amor:
 nescit Amor magnis cedere divitiis.
 nam sive optatam mecum trahit illa quietem,
 seu facili totum ducit amore diem, 10
 tum mihi Pactoli veniunt sub tecta liquores,
 et legitur Rubris gemma sub aequoribus;
 tum mihi cessuros spondent mea gaudia reges:
 quae maneant, dum me fata perire volent!
 nam quis divitiis adverso gaudet Amore? 15
 nulla mihi tristi praemia sint Venere!
 illa potest magnas heroum infringere vires,
 illa etiam duris mentibus esse dolor:
 illa neque Arabium metuit transcendere limen.
 nec timet ostrino, Tulle, subire toro 20

29 digna et O: dignae Heinsius 35 qui Palmer 36 quod-
 cumque Volsus, Beroaldus: quocumque AFNo'o²: quaecumque
 DVo³

XIV 5 unde Lachmann

6 quantus DV

16 sunt DV

ELEGIARVM LIBER I

et miserum toto iuvenem versare cubili:
 quid relevant variis serica textilibus?
 quae mihi dum placata aderit, non ulla verebor
 regna vel Alcinoi munera despiciere.

XV

SAEPE ego multa tuae levitatis dura timebam,
 hac tamen excepta, Cynthia, perfidia.
 aspice me quanto rapiat fortuna periclo!
 tu tamen in nostro lenta timore venis;
 et potes hesternos manibus componere crinis 5
 et longa faciem quaerere desidia,
 nec minus Eois pectus variare lapillis,
 ut formosa novo quae parat ire viro.
 at non sic Ithaci digressu mota Calypso
 desertis olim fleverat aequoribus: 10
 multos illa dies incompitis maesta capillis
 sederat, iniusto multa locuta salo,
 et quamvis numquam post haec visura, dolebat
 illa tamen, longae conscia laetitiae.
 nec sic Aesoniden rapientibus anxia ventis 17
 Hypsipyle vacuo constitit in thalamo: 18
 Hypsipyle nullos post illos sensit amores, 19
 ut semel Haemonio tabuit hospitio.
 Alphesiboea suos ulta est pro coniuge fratres 15
 sanguinis et cari vincula rupit amor. 16
 coniugis Euadne miseros elata per ignis
 occidit, Argivae fama pudicitiae.
 quarum nulla tuos potuit convertere mores,
 tu quoque uti fieres nobilis historia.

22 relevant *Nf*: relevat *v*: relevent *AFDV*

XV 2 Fac *N* (*sed illud F fecit rubricator*) 5 hesternos *ANv*:
 externos *DF*: esternos *V* 7 eois *DV*: et chois *N*: ҳеç ehoyis *F*:
 h chois *A* 15, 16 sic transposuit *Markland*

SEXTI PROPERTI

desine iam revocare tuis periuria verbis, 25
 Cynthia, et oblitos parce movere deos ;
 audax a nimium, nostro dolitura periclo,
 si quid forte tibi durius inciderit !
 multa prius : vasto labentur flumina ponto,
 annus et inversas duxerit ante vices, 30
 quam tua sub nostro mutetur pectore cura :
 sis quodcumque voles, non aliena tamen.
 quam tibi—ne viles isti videantur ocelli,
 per quos saepe mihi credita perfidia est !
 hos tu iurabas, si quid mentita fuisses, 35
 ut tibi suppositis exciderent manibus :
 et contra magnum potes hos attollere Solem,
 nec tremis admissae conscia nequitiae ?
 quis te cogebat multos pallere colores
 et fletum invitis ducere luminibus ? 40
 quis ego nunc pereo, similis moniturus amantis
 ‘ O nullis tutum credere blanditiis !

XVI

‘ QVAE fueram magnis olim patefacta triumphis,
 Ianua Tarpeiae nota pudicitiae ;
 cuius inaurati celebrarunt limina currus,
 captorum lacrimis umida supplicibus ;
 nunc ego, nocturnis potorum saucia rixis, 5
 pulsata indignis saepe queror manibus,
 et mihi non desunt turpes pendere corollae
 semper et exclusis signa iacere faces.
 nec possum infamis dominae defendere noctes
 nobilis obscenis tradita carminibus ; 10

29 multa *O* sententiam explicuit Rothstein. alta, muta, nulla commentum
 erant edd. 30 vias *F* 33 sic *O* : (Tam Palmer : Nam Rothstein :)
 quam mihi *Volscus* : Tam mihi *Madvig* : quamve mihi *Beroaldus*
 40 inter invitis et ducere rasuram habet *N* circ. sex litterarum

XVI 8 exclusi *Lipsius*

ELEGIARVM LIBER I

(nec tamen illa suae revocatur parcere famae,
 turpior et saeculi vivere luxuria.)
 has inter gravibus cogor deflere querelis,
 supplicis a longis tristior excubiis.
 ille meos numquam patitur requiescere postis, 15
 arguta referens carmina blanditia :
 " Ianua vel domina penitus crudelior ipsa,
 quid mihi iam duris clausa taces foribus ?
 cur numquam reserata meos admittis amores,
 nescia furtivas reddere mota preces ? 20
 nullane finis erit nostro concessa dolori,
 turpis et in tepido limine somnus erit ?
 me mediae noctes, me sidera plena iacentem,
 frigidaque Eoo me dolet aura gelu :
 tu sola humanos numquam miserata dolores 25
 respondes tacitis mutua cardinibus.
 o utinam traiecta cava mea vocula rima
 percussas dominae vertat in auriculas !
 sit licet et saxo patientior illa Sicano,
 sit licet et ferro durior et chalybe, 30
 non tamen illa suos poterit compescere ocellos,
 surget et invitis spiritus in lacrimis.
 nunc iacet alterius felici nixa lacerto,
 at mea nocturno verba cadunt Zephyro.
 sed tu sola mei, tu maxima causa doloris, 35
 victa meis numquam, ianua, muneribus.
 te non ulla meae laesit petulantia linguae,
 quae solet irato dicere tota loco,
 ut me tam longa raucum patiare querela
 sollicitas trivio pervigilare moras. 40

13 haec *Passerat* gravius . . . querelas *Scaliger* 18 tam *DV*
 22 turpis *O* : tristis *editio Rhegina* 1481 *Beroaldus* 23 plena *O* :
 prona *Volscus* 38 irato *O* : an ira dato ? ducere *b* tota *O* :
 verba *b ed. Aldina* 1502 : turba *ed. Rhegina* 1481 : tuta *Beroaldus* :
 pota *Heinsius* : torta *Hertzberg* ioco *Heinsius*. Illud *L a littera* I in
codice Neapolitano vix dinoscas 40 post moras sign. interrog. habet *N*

SEXTI PROPERTI

at tibi saepe novo deduxi carmina versu,
 osculaque impressis nixa dedi gradibus.
 ante tuos quotiens verti me, perfida, postis,
 debitaque occultis vota tuli manibus!"
 haec ille et si quae miseri novistis amantes,
 et matutinis obstrepit alitibus.
 sic ego nunc dominae vitiis et semper amantis
 fletibus aeterna deferor invidia.'

45

XVII

Et merito, quoniam potui fugisse puellam!
 nunc ego desertas alloquor alcyonas.
 nec mihi Cassiope solito visura carinam,
 omniaque ingrato litore vota cadunt.
 quin etiam absenti prosunt tibi, Cynthia, venti:
 aspice, quam saevas increpat aura minas.
 nullane placatae veniet fortuna procellae?
 haecine parva meum funus harena teget?
 tu tamen in melius saevas converte querelas:
 sat tibi sit poenae nox et iniqua vada.
 an poteris siccis mea fata reponere ocellis,
 ossaque nulla tuo nostra tenere sinu?
 a pereat, quicumque ratis et vela paravit
 primus et invito gurgite fecit iter!
 nonne fuit levius dominae pervincere mores
 (quamvis dura, tamen rara puella fuit),
 quam sic ignotis circumdata litora silvis
 cernere et optatos quaerere Tyndaridas?
 illic si qua meum sepelissent fata dolorem,
 ultimus et posito staret amore lapis,
 illa meo caros donasset funere crinis,
 molliter et tenera poneret ossa rosa;

5

10

15

20

48 alterna *Markland* differor v *Beroaldus*

XVII 3 solito *O*: solitam *Beroaldus*: solidam *Wyttenbach*: e solio
Heinsius 6 increpet *DV* 11 opponere *S*: repossere *Baehrens*
 15 melius *S*

illa meum extremo clamasset pulvere nomen,
 ut mihi non ullo pondere terra foret.
 at vos, aequoreae formosa Doride natae, 25
 candida felici solvite vela choro :
 si quando vestras labens Amor attigit undas,
 mansuetis socio parcite litoribus.

XVIII

HAEC certe deserta loca et taciturna querenti,
 et vacuum Zephyri possidet aura nemus.
 hic licet occultos proferre impune dolores,
 si modo sola queant saxa tenere fidem.
 unde tuos primum repetam, mea Cynthia, fastus? 5
 quod mihi das flendi, Cynthia, principium?
 qui modo felices inter numerabar amantis,
 nunc in amore tuo cogor habere notam.
 quid tantum merui? quae te mihi carmina mutant?
 an nova tristitiae causa puella tuae? 10
 sic mihi te referas, levis, ut non altera nostro
 limine formosos intulit ulla pedes.
 quamvis multa tibi dolor hic meus aspera debet,
 non ita saeva tamen venerit ira mea
 ut tibi sim merito semper furor, et tua flendo 15
 lumina deiectis turpia sint lacrimis.
 an quia parva damus mutato signa colore?
 et non ulla meo clamat in ore fides?
 vos eritis testes, si quos habet arbor amores,
 fagus et Arcadio pinus amica deo. 20
 a quotiens teneras resonant mea verba sub umbras,
 scribitur et vestris Cynthia corticibus!

26 choro *AFN*: noto *DV*

XVIII 9 crimina *codex Puccianus* 12 illa *N*: corr. *n* 16 deie-
 ctis 5 *Beroaldus*: delectis *Nv*: dilectis *AFDV* 17 calore *v Bero-*
aldus 18 non ulla *AF*: non nulla *NDV*, quo probato legendum at
 19 arbor *Nv*: ardor *AFDV* 20 amata *DV*

SEXTI PROPERTI

an tua quod peperit nobis iniuria curas,
 quae solum tacitis cognita sunt foribus?
 omnia consuevi timidus perferre superbae 25
 iussa neque arguto facta dolore queri.
 pro quo divini fontes et frigida rupes
 et datur inculto tramite dura quies;
 et quodcumque meae possunt narrare querelae,
 cogor ad argutas dicere solus avis. 30
 sed qualiscumque es resonent mihi 'Cynthia' silvae,
 nec deserta tuo nomine saxa vacent.

XIX

NON ego nunc tristis vereor, mea Cynthia, Manis,
 nec moror extremo debita fata rogo;
 sed ne forte tuo careat mihi funus amore,
 hic timor est ipsis durior exsequiis.
 non adeo leviter noster puer haesit ocellis, 5
 ut meus oblito pulvis amore vacet.
 illic Phylacides iucundae coniugis heros
 non potuit caecis immemor esse locis,
 sed cupidus falsis attingere gaudia palmis
 Thessalus antiquam venerat umbra domum. 10
 illic quidquid ero, semper tua dicar imago:
 traicit et fati litora magnus amor.
 illic formosae veniant chorus heroinae,
 quas dedit Argivis Dardana praeda viris;
 quarum nulla tua fuerit mihi, Cynthia, forma 15
 gratior, et (Tellus hoc ita iusta sinat)
 quamvis te longae remorentur fata senectae,
 cara tamen lacrimis ossa futura meis.
 quae tu viva mea possis sentire favilla!
 tum mihi non ullo mors sit amara loco. 20

23 at tua quot 5   28 signum interrog. post quies habet N
 31 resonant AF¹   tibi F¹   32 iacent N: corr. n
 XIX 5 nostris v Beroaldus   10 Thessalis DV   13 veniat
 DV¹   16 sic interpunxit Leo   17 longae te NA

quam vereor, ne te contempto, Cynthia, busto
 abstrahat e nostro pulvere iniquus Amor,
 cogat et invitam lacrimas siccare cadentis!
 flectitur assiduis certa puella minis.
 quare, dum licet, inter nos laetemur amantes : 25
 non satis est ullo tempore longus amor.

XX

Hoc pro continuo te, Galle, monemus amore,
 (id tibi ne vacuo defluat ex animo)
 saepe imprudenti fortuna occurrit amanti :
 crudelis Minyis dixerit Ascanius.
 est tibi non infra speciem, non nomine dispar, 5
 Theiodamanteo proximus ardor Hylae :
 hunc tu, sive leges umbrosae flumina silvae,
 sive Aniena tuos tinxerit unda pedes,
 sive Gigantea spatiabere litoris ora,
 sive ubicumque vago fluminis hospitio, 10
 Nympharum semper cupidus defende rapinas
 (non minor Ausoniis est amor Adryasin);
 ne tibi sint duri montes et frigida saxa,
 Galle, neque expertos semper adire lacus :
 quae miser ignotis error perpessus in oris 15
 Herculis indomito fleverat Ascanio.
 namque ferunt olim Pagasae navalibus Argon
 egressam longe Phasidos isse viam,
 et iam praeteritis labentem Athamantidos undis
 Mysorum scopulis applicuisse ratem. 20

22 c O : ei Aldina 1515 : a Volscus Beroaldus

XX 4 minyis v : miniis N : minius AFV : minimus D dixerit
 N : dixerat ceteri nisi quod Beroaldus testatur quosdam dux erit habere
 6 Therodomanteo vel similia codd. : corr. edd. 7 nunc DV : huic
 Auratus umbrosae O : Umbrae sacra Hoeufft silvae O : Silae
 Scaliger 11 cupidis . . . rapinis 5 12 Adryasin Struvius :
 adriacis O : in dryadis cod. vet. Beroaldi 13 nec Vo³ sint duri
 O : sit durum vo¹o² : sint durum ed. 1472 Volscus Beroaldus 14 ex-
 perto Livineius adire O : fortasse legendum adite 18 egressum Ellis

SEXTI PROPERTI

hic manus heroum, placidis ut constitit oris,
 mollia composita litora fronde tegit.
 at comes invicti iuvenis processerat ultra
 raram sepositi quaerere fontis aquam.
 hunc duo sectati fratres, Aquilonia proles, 25
 hunc super et Zetes, hunc super et Calais,
 oscula suspensis instabant carpere palmis,
 oscula et alterna ferre supina fuga.
 ille sub extrema pendens secluditur ala
 et volucres ramo summovet insidias. 30
 iam Pandioniae cessat genus Orithyiae :
 a dolor ! ibat Hylas, ibat Hamadryasin.
 hic erat Arganthi Pegae sub vertice montis
 grata domus Nymphis umida Thyniasin,
 quam supra nullae pendebant debita curae 35
 roscida desertis poma sub arboribus,
 et circum irriguo surgebant lilia prato
 candida purpureis mixta papaveribus.
 quae modo decerpens tenero pueriliter ungui
 proposito florem praetulit officio, 40
 et modo formosis incumbens nescius undis
 errorem blandis tardat imaginibus.
 tandem haurire parat demissis flumina palmis
 innixus dextro plena trahens umero.
 cuius ut accensae Dryades candore puellae 45
 miratae solitos destituere choros,
 prolapsum leviter facili traxere liquore :
 tum sonitum raptο corpore fecit Hylas.
 cui procul Alcides iterat responsa, sed illi
 nomen ab extremis fontibus aura refert. 50
 his, o Galle, tuos monitus servabis amores,
 formosum Nymphis credere visus Hylan.

27 plantis *v* 31 cessat *v* : cesset *O* : cessit 5 32 Hamadryasin
 edd. : amadrias (vel hamadryas) hinc *O* 33 Arganthiphege *N*, similia
 ceteri : corr. Turnebus 43 flumine *AF* 52 visus *O* : rursus *v*

XXI

'Tv, qui consortem properas evadere casum,
 miles ab Etruscis saucius aggeribus,
 quid nostro gemitu turgentia lumina torques?
 pars ego sum vestrae proxima militiae.
 sic te servato, ut possint gaudere parentes, 5
 ne soror acta tuis sentiat e lacrimis:
 Gallum per medios ereptum Caesaris ensis
 effugere ignotas non potuisse manus;
 et quicumque super dispersa invenerit ossa
 montibus Etruscis, haec sciat esse mea.' 10

XXII

QVALIS et unde genus, qui sint mihi, Tulle, Penates,
 quaeris pro nostra semper amicitia.
 si Perusina tibi patriae sunt nota sepulcra,
 (Italiae duris funera temporibus,
 cum Romana suos egit discordia civis,) 5
 sic mihi praecipue pulvis Etrusca dolor.
 tu proiecta mei perpessa es membra propinqui,
 tu nullo miseri contegis ossa solo.
 proxima supposito contingens Vmbria campo
 me genuit terris fertilis uberibus. 10

XXI *adhaeret priori carmini in AFDV, dividunt Na* 3 qui 5:
 quin *J. H. Onions* 5 *ut delebat Passerat* 6 *ne O: nec 5:*
 haec *Beroaldus* 9 *quicumque DV: quaecumque NAF*
 XXII *priori elegiae coniungit N* 1 *genus O: domus v* 6
 sic 5: sit O 7 *tu NVf: et ADF* es *NAFV: est D* 8 *tum D*

LIBER SECVNDVS

I

QVAERITIS, unde mihi totiens scribantur amores,
 unde meus veniat mollis in ore liber.
 non haec Calliope, non haec mihi cantat Apollo,
 ingenium nobis ipsa puella facit.
 sive illam Cois fulgentem incedere cogis, 5
 hoc totum e Coa veste volumen erit ;
 seu vidi ad frontem sparsos errare capillos,
 gaudet laudatis ire superba comis ;
 sive lyrae carmen digitis percussit eburnis,
 miramur, facilis ut premat arte manus ; 10
 seu cum poscentis somnum declinat ocellos,
 inuenio causas mille poeta novas ;
 seu nuda erepto mecum luctatur amictu,
 tum vero longas condimus Iliadas ;
 seu quidquid fecit sive est quodcumque locuta, 15
 maxima de nihilo nascitur historia.
 quod mihi si tantum, Maecenas, fata dedissent,
 ut possem heroas ducere in arma manus,
 non ego Titanas canerem, non Ossan Olympo
 impositam, ut caeli Pelion esset iter, 20
 nec veteres Thebas, nec Pergama nomen Homeri,
 Xerxis et imperio bina coisse vada,
 regnave prima Remi aut animos Carthaginis altae,
 Cimbrorumque minas et benefacta Mari :

I 2 ore *N*: ora *AFDVn*   5 cogis *NAF*: togis *DVo¹o²*: pallis
o³: coccis *Lachmann*: sive togis illam . . . Cois *Beroaldus*   7
 mihi *N¹*   11 somnus *5 Beroaldus*   20 impositum *DV*   21
 nec veteres *NDV*: non veteres *AF*

bellaque resque tui memorarem Caesaris, et tu 25
 Caesare sub magno cura secunda fores.
 nam quotiens Mutinam aut civilia busta Philippos
 aut canerem Sicalae classica bella fugae,
 eversosque focos antiquae gentis Etruscae,
 et Ptolomaei litora capta Phari, 30
 aut canerem Aegyptum et Nilum, cum attractus in urbem
 septem captivis debilis ibat aquis,
 aut regum auratis circumdata colla catenis,
 Actiaque in Sacra currere rostra Via;
 te mea Musa illis semper contexeret armis, 35
 et sumpta et posita pace fidele caput:
 Theseus infernis, superis testatur Achilles,
 hic Ixioniden, ille Menoetiaden.
 sed neque Phlegraeos Iovis Enceladique tumultus
 intonet angusto pectore Callimachus, 40
 nec mea conveniunt duro praecordia versu
 Caesaris in Phrygios condere nomen avos.
 navita de ventis, de tauris narrat arator,
 et numerat miles vulnera, pastor ovis;
 nos contra angusto versantis proelia lecto: 45
 qua pote quisque, in ea conterat arte diem.
 laus in amore mori: laus altera, si datur uno
 posse frui: fruar o solus amore meo!
 si memini, solet illa levis culpae puellas,
 et totam ex Helena non probat Iliada. 50
 seu mihi sunt tangenda novercae pocula Phaedrae,
 pocula privigno non nocitura suo,
 seu mihi Circaeο pereundum est gramine, sive
 Colchis Iolciacis urat aena focis,

30 Ptolomenei *N*: *similia AFV*: Ptholomeae *D* 31 Aegyptum
Volscus Beroaldus: cyptum *NAo*²: giptum *f*: ceptum *F*: cyprum
DVo^{1b}: cypum *o*³ attractus *N*: tractus *DV*: attractatus *F*: atratus
Baehrens 35 contexeret *5*: contexerit *O* 44 Enumerat
AFDV 46 in ea *ADV*: mea *F*, et puto *N* 47 uni *Hoeufft*
 51 sint *DV* 53 sanguine *D* 54 Iolciacis *Scaliger*: Colchiacis *O*

SEXTI PROPERTI

una meos quoniam praedata est femina sensus, 55
 ex hac ducentur funera nostra domo.
 omnis humanos sanat medicina dolores:
 solus amor morbi non amat artificem.
 tarda Philoctetae sanavit crura Machaon,
 Phoenicis Chiron lumina Phillyrides, 60
 et deus exstinctum Cressis Epidaurius herbis
 restituit patriis Androgeona focus,
 Mysus et Haemonia iuvenis qua cuspidē vulnus
 senserat, hac ipsa cuspidē sensit opem.
 hoc si quis vitium poterit mihi demere, solus 65
 Tantalea poterit tradere poma manu;
 dolia virgineis idem ille repleverit urnis,
 ne tenera assidua colla graventur aqua;
 idem Caucasias solvet de rupe Promethei
 brachia et a medio pectore pellet avem. 70
 quodcumque igitur vitam mea fata reposcent,
 et breve in exiguo marmore nomen ero,
 Maecenas, nostrae spes invidiosa iuventae,
 et vitae et morti gloria iusta meae,
 si te forte meo ducet via proxima busto, 75
 esseda caelatis siste Britannia iugis,
 taliaque illacrimans mutae iace verba favillae:
 'Huic misero fatum dura puella fuit.'

II

LIBER eram et vacuo meditabar vivere lecto;
 at me composita pace fefellit Amor.
 cur haec in terris facies humana moratur?
 Iuppiter, ignoro pristina furta tua.

63 Haemonii Heinsius. Hic desinit A 66 Tantaleae Beroaldus
 73 spes O: pars Beroaldus 78 quod dicit Baehrens ab hoc versu
 novam eleg. in N incipere, rubricator litteras et H(uic) et L(iber) pinxit,
 correxit autem n

II 4 ignosco N (ex corr.) v fata N

ELEGIARVM LIBER II

fulva coma est longaeque manus, et maxima toto 5
corpore, et incedit vel Iove digna soror,
aut cum Dulichias Pallas spatiatur ad aras,
Gorgonis anguiferae pectus operta comis;
qualis et Ischomache Lapithae genus heroine,
Centauro medio grata rapina mero; 10
Mercurio Ossaeis fertur Boebeidos undis
virgineum Brimo composuisse latus.
cedite iam, divae, quas pastor viderat olim
Idaeis tunicas ponere verticibus!
hanc utinam faciem nolit mutare senectus, 15
etsi Cumaeae saecula vatis aget!

III

QVI nullum tibi dicebas iam posse nocere,
haesisti, cecidit spiritus ille tuus!
vix unum potes, infelix, requiescere mensem,
et turpis de te iam liber alter erit.
quaerebam, sicca si posset piscis harena 5
nec solitus ponto vivere torvus aper;
aut ego si possem studiis vigilare severis:
differtur, numquam tollitur ullus amor.
nec me tam facies, quamvis sit candida, cepit
(lilia non domina sint magis alba mea; 10
ut Maeotica nix minio si certet Hiberno,
utque rosae puro lacte natant folia),
nec de more comae per levia colla fluentes,
non oculi, geminae, sidera nostra, faces,

7 aut cum O: ut cum 5 Munychias 5 11 Mercurio NFLb:
Mercurioque DV Ossaeis Burmann ex Val. Flacco i. 448: satis O:
sacris b (in ras.): sanctis ed. Rheg.: Sais Beroaldus: qualis conicias
12 Brimo Turnebus: Primo O 13 etiam O: corr. 5: ex O con-
icias cette etiam divas 16 agat v
III 1 nullam Heinsius 10 sunt DV 11 et F certat 5
12 natent N (corr. man. prim.)

SEXTI PROPERTI

nec si qua Arabio lucet bombyce puella 15
 (non sum de nihilo blandus amator ego):
 quantum quod posito formose saltat Iaccho,
 egit ut euhantis dux Ariadna choros,
 et quantum, Aeolio cum temptat carmina plectro,
 par Aganippeae ludere docta lyrae; 20
 et sua cum antiquae committit scripta Corinnae,
 carmina quae quivis, non putat aequa suis.
 non tibi nascenti primis, mea vita, diebus
 candidus argutum sternuit omen Amor?
 haec tibi contulerunt caelestia munera divi, 25
 haec tibi ne matrem forte dedisse putes.
 non non humani partus sunt talia dona:
 ista decem menses non peperere bona.
 gloria Romanis una es tu nata puellis:
 Romana accumbes prima puella Iovi, 30
 nec semper nobiscum humana cubilia vises;
 post Helenam haec terris forma secunda redit.
 hac ego nunc mirer si flagret nostra iuventus?
 pulchrius hac fuerat, Troia, perire tibi.
 olim mirabar, quod tanti ad Pergama belli 35
 Europae atque Asiae causa puella fuit:
 nunc, Pari, tu sapiens et tu, Menelae, fuisti,
 tu quia poscebas, tu quia lentus eras.
 digna quidem facies, pro qua vel obiret Achilles;
 vel Priamo belli causa probanda fuit. 40
 si quis vult fama tabulas anteire vetustas,
 hic dominam exemplo ponat in arte meam:

21 secum o²   22 quae quivis O: quae lyrines v cod. Urbinas 641:
 que Erinnus Volscus Beroaldus   23 non N: num F: nunc DV:
 nun v   24 candidus Macrobius Gramm. Lat. Keil v. 626, 15:
 ardidus NF: aridus DV: fervidus Beroaldus   argutum O: augustae
 Macrobius   25 tibi om. N: unde Palmer haec, haec coniecit   contu-
 lerunt 5: contulerint NFV: cum tulerint D   27 sunt partus DVF¹
 30 accumbes 5: accumbens O   40 Priamo N, at eadem manus in
 Priamus mutavit: Priamus ceteri   42 in arte D: in ante NFV

ELEGIARVM LIBER II

sive illam Hesperiiis, sive illam ostendet Eois,
 uret et Eoos, uret et Hesperios.
 his saltem ut tenear iam finibus! aut mihi, si quis, 45
 acrius ut moriar, venerit alter amor!
 ac veluti primo taurus detractat aratra,
 post venit assueto mollis ad arva iugo,
 sic primo iuvenes trepidant in amore feroces,
 dehinc domiti post haec aequa et iniqua ferunt. 50
 turpia perpressus vates est vincla Melampus,
 cognitus Iphicli surripuisse boves;
 quem non lucra, magis Pero formosa coegit,
 mox Amythaonia nupta futura domo.

IV

MVLTA prius dominae delicta queraris oportet,
 saepe roges aliquid, saepe repulsus eas,
 et saepe immeritos corrumpas dentibus unguis,
 et crepitum dubio suscitet ira pede!
 nequiquam perfusa meis unguenta capillis, 5
 ibat et expenso planta morata gradu.
 non hic herba valet, non hic nocturna Cytaeis,
 non Perimedaeae gramina cocta manus;
 quippe ubi nec causas nec apertos cernimus ictus,
 unde tamen veniant tot mala caeca via est; 10
 non eget hic medicis, non lectis mollibus aeger,
 huic nullum caeli tempus et aura nocet;
 ambulat—et subito mirantur funus amici!
 sic est incautum, quidquid habetur amor.
 nam cui non ego sum fallaci praemia vati? 15
 quae mea non decies somnia versat anus?
 hostis si quis erit nobis, amet ille puellas:
 gaudeat in puero, si quis amicus erit.

45 aut *NDV f: ā F*

IV 7 nocitura *D*
 per medeae *O*

47 at *F*

8 Perimedaeae *codd. non nulli teste Beroaldo:*
 13 monstratur *f*

SEXTI PROPERTI

tranquillo tuta descendis flumine cumba :
 quid tibi tam parvi litoris unda nocet? 20
 alter saepe uno mutat praecordia verbo,
 altera vix ipso sanguine mollis erit.

V

Hoc verum est, tota te ferri, Cynthia, Roma,
 et non ignota vivere nequitia?
 haec merui sperare? dabis mihi, perfida, poenas;
 et nobis Aquilo, Cynthia, ventus erit.
 inveniā tamen e multis fallacibus unam, 5
 quae fieri nostro carmine nota velit,
 nec mihi tam duris insultet moribus et te
 vellicet: heu sero flebis amata diu.
 nunc est ira recens, nunc est discedere tempus :
 si dolor afuerit, crede, redibit amor. 10
 non ita Carpathiae variant Aquilonibus undae,
 nec dubio nubes vertitur atra Noto,
 quam facile irati verbo mutantur amantes :
 dum licet, iniusto subtrahe colla iugo.
 nec tu non aliquid, sed prima nocte, dolebis ; 15
 omne in amore malum, si patiare, leve est.
 at tu per dominae Iunonis dulcia iura
 parce tuis animis, vita, nocere tibi.
 non solum taurus ferit uncis cornibus hostem,
 verum etiam instanti laesa repugnat ovis. 20
 nec tibi periuro scindam de corpore vestis,
 nec mea praecclusas fregerit ira fores,
 nec tibi conexos iratus carpere crinis,
 nec duris ausim laedere pollicibus :
 rusticus haec aliquis tam turpia proelia quaerat, 25
 cuius non hederæ circuire caput.

V adhaeret priori carmini in FN (separavit n) 4 aquilo O :
 aliquo Bosscha : alio Burmann 5 ē N ut saepius 8 ven-
 dicet DV¹ 10 affuerit NF 21 periurae DV¹

ELEGIARVM LIBER II

scribam igitur, quod non umquam tua deleat aetas,
 'Cynthia, forma potens; Cynthia, verba levis.'
 crede mihi, quamvis contemnas murmura famae,
 hic tibi pallori, Cynthia, versus erit. 30

VI

Non ita complebant Ephyreae Laidos aedis,
 ad cuius iacuit Graecia tota fores;
 turba Menandreae fuerat nec Thaidos olim
 tanta, in qua populus lusit Erichthonius;
 nec quae deletas potuit componere Thebas, 5
 Phryne tam multis facta beata viris.
 quin etiam falsos fingis tibi saepe propinquos,
 oscula nec desunt qui tibi iure ferant.
 me iuvenum pictae facies, me nomina laedunt,
 me tener in cunis et sine voce puer; 10
 me laedet, si multa tibi dabit oscula mater,
 me soror et cum qua dormit amica simul:
 omnia me laedent: timidus sum (ignosce timori)
 et miser in tunica suspicor esse virum.
 his olim, ut fama est, vitiis ad proelia ventum est, 15
 his Troiana vides funera principiis;
 aspera Centauros eadem dementia iussit
 frangere in adversum pocula Pirithoum.
 cur exempla petam Graium? tu criminis auctor,
 nutritus duro, Romule, lacte lupae; 20
 tu rapere intactas docuisti impune Sabinas:
 per te nunc Romae quidlibet audet Amor.
 felix Admeti coniunx et lectus Vlixis,
 et quaecumque viri femina limen amat!
 templa Pudicitiae quid opus statuisse puellis, 25
 si cuivis nuptae quidlibet esse licet?

VI 2 pedes *DV* 5 deletas *N* (*corr. m. 1*) *fv*: delectas *ceteri*
 8 ne desint *f* 11 laedet *NVf*: laedes *DF*¹ dabit *O*: dedit *v* 13
 laedunt *5* 20 durae *F*(?) *5* 24 viri *f*: feri *O* 26 cuilibet *FDV*
 PROP. 3

SEXTI PROPERTI

quae manus obscenas depinxit prima tabellas
 et posuit casta turpia visa domo,
 illa puellarum ingenuos corrumpit ocellos
 nequitiaeque suae noluit esse rudis. 30
 a gemat in terris, ista qui protulit arte
 iurgia sub tacita condita laetitia !
 non istis olim variabant tecta figuris :
 tum paries nullo crimine pictus erat.
 sed non immerito : velavit aranea fanum 35
 et mala desertos occupat herba deos.
 quos igitur tibi custodes, quae limina ponam,
 quae numquam supra pes inimicus eat ?
 nam nihil invitae tristis custodia prodest :
 quam peccare pudet, Cynthia, tuta sat est. 40
 nos uxor numquam, numquam me ducet amica :
 semper amica mihi, semper et uxor eris.

VII

GAVISA est certe sublatam Cynthia legem,
 qua quondam edicta flemus uterque diu,
 ni nos divideret : quamvis diducere amantis
 non queat invitos Iuppiter ipse duos.
 'At magnus Caesar.' sed magnus Caesar in armis : 5
 devictae gentes nil in amore valent.
 nam citius paterer caput hoc discedere collo
 quam possem nuptae perdere more faces,
 aut ego transirem tua limina clausa maritus,
 respiciens udis prodita luminibus. 10
 a mea tum qualis caneret tibi tibia somnos,
 tibia, funesta tristior illa tuba !

32 orgia *Ruhnken*   35 sic *interpunximus*   41 me ducet *O* :
 deducet *Volscus* : seducet *Rothstein* : diducet *Lachmann*
 VII 2 flemus *cod. Beroaldi* : stemus *O*   3 ni nos *N* : quis nos
esteri   5 At *O* : an *n*   8 amore *DV*

ELEGIARVM LIBER II

VII A

VNDE mihi patriis natos praebere triumphis?
 nullus de nostro sanguine miles erit.
 quod si vera meae comitarent castra puellae, 15
 non mihi sat magnus Castoris iret equus.
 hinc etenim tantum meruit mea gloria nomen,
 gloria ad hibernos lata Borysthenidas.
 tu mihi sola places: placeam tibi, Cynthia, solus:
 hic erit et patrio sanguine pluris amor. 20

VIII

ERIPITVR nobis iam pridem cara puella:
 et tu me lacrimas fundere, amice, vetas?
 nullae sunt inimicitiae nisi amoris acerbae:
 ipsum me iugula, lenior hostis ero.
 possum ego in alterius positam spectare lacerto? 5
 nec mea dicetur, quae modo dicta mea est?
 omnia vertuntur: certe vertuntur amores:
 vinceris aut vincis, haec in amore rota est.
 magni saepe duces, magni cecidere tyranni,
 et Thebae steterant altaque Troia fuit. 10
 munera quanta dedi vel qualia carmina feci!
 illa tamen numquam ferrea dixit 'Amo.'
 ergo iam multos nimium temerarius annos,
 improba, qui tulerim teque tuamque domum?
 ecquandone tibi liber sum visus? an usque 15
 in nostrum iacies verba superba caput?
 sic igitur prima moriere aetate, Properti?
 sed morere; interitu gaudeat illa tuo!
 exagitet nostros Manis, sectetur et umbras,
 insultetque rogis, calcet et ossa mea! 20

VII A 13 *nova in O elegia; continuabant editores recentiores* 15 co-
 mitarem 5 *Beroaldus*

VIII 2 *sign. interrog. habet N* 4 lenior *Nuf*: levior *F*: signior
DV 10 steterunt *Scaliger* 13 tam 5 14 sic *interpungit N*
3*

SEXTI PROPERTI

quid? non Antigonae tumulo Boeotius Haemon
 corrui ipse suo saucius ense latus,
 et sua cum miserae permiscuit ossa puellae,
 qua sine Thebanam noluit ire domum?
 sed non effugies: mecum moriaris oportet;
 hoc eodem ferro stillet uterque cruor.
 quamvis ista mihi mors est inhonesta futura:
 mors inhonesta quidem, tu moriere tamen.
 ille etiam abrepta desertus coniuge Achilles
 cessare in tectis pertulit arma sua.
 viderat ille fugas, tractos in litore Achivos,
 fervere et Hectorea Dorica castra face;
 viderat informem multa Patroclon harena
 porrectum et sparsas caede iacere comas,
 omnia formosam propter Briseida passus:
 tantus in erepto saevit amore dolor.
 at postquam sera captiva est reddita poena,
 fortem illum Haemoniis Hectora traxit equis.
 inferior multo cum sim vel marte vel armis,
 mirum, si de me iure triumphat Amor?

IX

ISTE quod est, ego saepe fui: sed fors et in hora
 hoc ipso electo carior alter erit.
 Penelope poterat bis denos salva per annos
 vivere, tam multis femina digna procis;
 coniugium falsa poterat differre Minerva,
 nocturno solvens texta diurna dolo;
 visura et quamvis numquam speraret Vlixen,
 illum exspectando facta remansit anus.

21 *sign. interrog. post non habet N* 25 *sed non effugies N¹ corr. 5*
sed effigies N: sed non efficies ceteri 31 *Phrygas 5* 37 *sera*
Nuf: sacra DV, om. F 39 *matre cod. Laur. Vallae: in arte D*
 IX 2 *electo DV*

ELEGIARVM LIBER II

nec non exanimem amplectens Briseis Achillen
 candida vesana verberat ora manu ; 10
 et dominum lavit maerens captiva cruentum,
 propositum fluviis in Simoenta vadis,
 foedavitque comas, et tanti corpus Achilli
 maximaque in parva sustulit ossa manu ;
 cum tibi nec Peleus aderat nec caerula mater, 15
 Scyria nec viduo Deidamia viro.
 tunc igitur veris gaudebat Graecia natis,
 tunc etiam felix inter et arma pudor.
 at tu non una potuisti nocte vacare,
 impia, non unum sola manere diem ! 20
 quin etiam multo duxistis pocula risu :
 forsitan et de me verba fuere mala.
 hic etiam petitur, qui te prius ante reliquit :
 di faciant, isto capta fruarè viro !
 haec mihi vota tuam propter suscepta salutem, 25
 cum capite hoc Stygiae iam poterentur aquae,
 et lectum flentes circum staremus amici ?
 hic ubi tum, pro di, perfida, quisve fuit ?
 quid si longinquos retinerer miles ad Indos,
 aut mea si staret navis in Oceano ? 30
 sed vobis facile est verba et componere fraudes :
 hoc unum didicit femina semper opus.
 non sic incerto mutantur flamine Syrtes,
 nec folia hiberno tam tremefacta Noto,
 quam cito feminea non constat foedus in ira, 35
 sive ea causa gravis sive ea causa levis.
 nunc, quoniam ista tibi placuit sententia, cedam :
 tela, precor, pueri, promite acuta magis,

12 propositum *NF*: appositum *DV* fluviis *O*: qui adiectivum
 nusquam alibi traditum gravantur fulvis (5) vel flavis (Heinsius)
 malunt 15 cum tibi *O*: quando ibi *Itali* 16 viro *O*: toro
Itali 17 veris 5: viris *FN*: castis *DV* 21 duxistis *N*:
 duxisti ceteri 26 poterentur *N*: potarentur *F*: peterentur *DV*
 33 incertae 5

SEXTI PROPERTI

figite certantes atque hanc mihi solvite vitam!
 sanguis erit vobis maxima palma meus. 40
 sidera sunt testes et matutina pruina
 et furtim misero ianua aperta mihi,
 te nihil in vita nobis acceptius umquam:
 nunc quoque eris, quamvis sic inimica mihi.
 nec domina ulla meo ponet vestigia lecto: 45
 solus ero, quoniam non licet esse tuum.
 atque utinam, si forte pios eduximus annos,
 ille vir in medio fiat amore lapis!
 non ob regna magis diris cecidere sub armis
 Thebani media non sine matre duces, 50
 quam, mihi si media liceat pugnare puella,
 mortem ego non fugiam morte subire tua.

X

SED tempus lustrare aliis Heliconae choreis,
 et campum Haemonio iam dare tempus equo.
 iam libet et fortis memorare ad proelia turmas
 et Romana mei dicere castra ducis.
 quod si deficient vires, audacia certe 5
 laus erit: in magnis et voluisse sat est.
 aetas prima canat Veneres, extrema tumultus:
 bella canam, quando scripta puella mea est.
 nunc volo subducto gravior procedere vultu,
 nunc aliam citharam me mea Musa docet. 10
 surge, anima; ex humili iam carmine sumite vires,
 Pierides: magni nunc erit oris opus.
 iam negat Euphrates equitem post terga tueri
 Parthorum et Crassos se tenuisse dolet:

44 sic *N*: sit *F*¹: sis *DV*
X cohaeret cum prioribus in *F* 9 succedere *F* 10 nunc *NV*:
 namque *DF*: iamque 5 11 carmina *F*, alii aliter interpunxere
 14 metuisse *Vd*: timuisse *v*

ELEGIARVM LIBER II

India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho, 15
 et domus intactae te tremit Arabiae;
 et si qua extremis tellus se subtrahit oris,
 sentiat illa tuas postmodo capta manus.
 haec ego castra sequar; vates tua castra canendo
 magnus ero: servant hunc mihi fata diem! 20
 ut caput in magnis ubi non est tangere signis,
 ponitur hac imos ante corona pedes,
 sic nos nunc, inopes laudis conscendere carmen,
 pauperibus sacris vilia tura damus.
 nondum etiam Ascraeos norunt mea carmina fontis, 25
 sed modo Permessi flumine lavit Amor.

XI

SCRIBANT de te alii vel sis ignota licebit:
 laudet, qui sterili semina ponit humo.
 omnia, crede mihi, tecum uno munera lecto
 auferet extremi funeris atra dies;
 et tua transibit contemnens ossa viator, 5
 nec dicet 'Cinis hic docta puella fuit.'

XII

QVICVMQVE ille fuit, puerum qui pinxit Amorem,
 nonne putas miras hunc habuisse manus?
 is primum vidit sine sensu vivere amantis,
 et levibus curis magna perire bona.
 idem non frustra ventosas addidit alas, 5
 fecit et humano corde volare deum:
 scilicet alterna quoniam iactamur in unda,
 nostraque non ullis permanet aura locis.

15 quin *Beroaldus*: quis *O* 17 horis *N*, fortasse recte 18 sen-
 tiet *Beroaldus* 22 hic *DV* 23 culmen *5* 26 Permessi
O, in *N* manus recentior ter supra scripsit
 XI 1 vel *NDV*: ne *F* 2 Ludet *DuN* (scripsit rubricator)
 3 secum *5*
 XII 3 hic *F* 8 ullis *N*: nullis *DVF*

SEXTI PROPERTI

et merito hamatis manus est armata sagittis,
 et pharetra ex umero Gnosia utroque iacet : 10
 ante ferit quoniam, tuti quam cernimus hostem,
 nec quisquam ex illo vulnere sanus abit.
 in me tela manent, manet et puerilis imago :
 sed certe pennas perdidit ille suas ;
 evolat ei nostro quoniam de pectore nusquam, 15
 assiduusque meo sanguine bella gerit.
 quid tibi iucundum est siccis habitare medullis ?
 si puer est, animo traice puella tuo !
 intactos isto satius temptare veneno :
 non ego, sed tenuis vapulat umbra mea. 20
 quam si perdideris, quis erit qui talia cantet,
 (haec mea Musa levis gloria magna tua est),
 qui caput, et digitos, et lumina nigra puellae,
 et canat ut soleant molliter ire pedes ?

XIII

Non tot Achaemeniis armantur Etrusca sagittis
 spicula, quot nostro pectore fixit Amor.
 hic me tam gracilis vetuit contemnere Musas,
 iussit et Ascræum sic habitare nemus,
 non ut Pieriae quercus mea verba sequantur, 5
 aut possim Ismaria ducere valle feras,
 sed magis ut nostro stupefiat Cynthia versu :
 tunc ego sim Inachio notior arte Lino.
 non ego sum formae tantum mirator honestae,
 nec si qua illustris femina iactat avos : 10

12 erit *DF* 15 é *N*: e *ceteri* 18 puer *O*: pudor *v* est *O*:
 es *Beroaldus*, quo probato tu addendum est animo añ) scripsimus :
 alio *O* puella *O*: tela *vb* *Beroaldus* (ex emend.): bella *Volscus*:
 duella *Lipsius* tuo *O*: loco *n* (man. xv saec.): puer *v*: tua *b* *Beroal-*
du: toro *Volscus* 19 potius *DV*

XIII 1 nondum sanatus: armantur *DF*: armatur *NVb* etrusca *O*:
 Susa in cod. *Pici Mirandulani* legit *Beroaldus*: *Itura Pontanus*: *Atusa*
Ellis: *Erythra Housman*

ELEGIARVM LIBER II

me iuuet in gremio doctae legisse puellae,
 auribus et pueris scripta probasse mea.
 haec ubi contigerint, populi confusa valetō
 fabula : nam domina iudice tutus ero.
 quae si forte bonas ad pacem verterit auris, 15
 possum inimicitias tunc ego ferre Iouis.
 quandocumque igitur nostros mors claudet ocellos
 accipe quae serves funeris acta mei.
 nec mea tunc longa spatietur imagine pompa,
 nec tuba sit fati vana querela mei ; 20
 nec mihi tunc fulcro sternatur lectus eburno,
 nec sit in Attalico mors mea nixa toro.
 desit odoriferis ordo mihi lancibus, adsint
 plebei parvae funeris exsequiae.
 sat mea sit magno, si tres sint pompa libelli, 25
 quos ego Persephonae maxima dona feram.
 tu vero nudum pectus lacerata sequeris,
 nec fueris nomen lassa vocare meum,
 osculaque in gelidis pones suprema labellis,
 cum dabitur Syrio munere plenus onyx. 30
 deinde, ubi suppositus cinerem me fecerit ardor,
 accipiat Manis parvula testa meos,
 et sit in exiguo laurus super addita busto,
 quae tegat exstincti funeris umbra locum,
 et duo sint versus : QVI NVNC IACET HORRIDA PVLVIS, 35
 VNIVS HIC QVONDAM SERVVS AMORIS ERAT.
 nec minus haec nostri notescet fama sepulcri,
 quam fuerant Phthii busta cruenta viri.
 tu quoque si quando venies ad fata, memento,
 hoc iter ad lapides cana veni memores. 40

12 puris *D* : pueris *NFVd* 15 Quod *Fd* 17 novam elegiam
faciebant Hemsterhuys et Schrader 24 obsequiae *FN* (in hoc corr.
ead. man.) 25 mea sit *O* : mea sic *o*¹ : mea sat *5* magno scri-
psimus : magna *O* : magna est *5* : sit magna mei *Beroaldus* (ex emend.)
 27 tum *DV* 29 oscula quae *N* 36 unus *N* 37 nec *NF* :
 non *DV* 38 Pythii *N* busta *NDVf* : fama *Fv*

SEXTI PROPERTI

interea cave sis nos aspernata sepultos :

non nihil ad verum conscia terra sapit.

atque utinam primis animam me ponere cunis

iussisset quaevis de Tribus una Soror !

nam quo tam dubiae servetur spiritus horae ?

45

Nestoris est visus post tria saecula cinis :

quis tam longaevae minuisset fata senectae

Gallicus Iliacis miles in aggeribus !

non ille Antilochi vidisset corpus humari,

diceret aut 'O mors, cur mihi sera venis ?'

50

tu tamen amisso non numquam flebis amico :

fas est praeteritos semper amare viros.

testis, qui niveum quondam percussit Adonem

venantem Idalio vertice durus aper,

illis formosum iacuisse paludibus ; illuc

55

diceris effusa tu, Venus, isse coma.

sed frustra mutos revocabis, Cynthia, Manis :

nam mea qui poterunt ossa minuta loqui ?

XIV

Non ita Dardanio gavisus Atrida triumpho est,

cum caderent magnae Laomedontis opes ;

nec sic errore exacto laetatus Vlixes,

cum tetigit carae litora Dulichiae ;

nec sic Electra, salvum cum aspexit Oresten,

5

cuius falsa tenens fleverat ossa soror ;

nec sic incolumem Minois Thesea vidit,

Daedalium lino cum duce rexit iter ;

46 iussus *DV* 47 post senectae sign. interrog. habet *N* quis
(qui *f*: si *Beroaldus*) tam longaevae *O*: cui si tam longae *Liwineius*:
conicias quin minuisset *Nfv*: meminisset *DVo*³: iuravisset *Fd*
48 Gallicus *O*, alia alii coniecere 49 ille om. *N*, unde aut *L. Mueller*
53 cui *Huschke* 55 sic interpunximus illis *O*: Illic 5 formosus
Postgate lavisce 5 *Scaliger*: flevisse *Beroaldus*, alia alii 58 qui
N: quid ceteri

XIV 1 est om. apud *Charisium* p. 67, 11 *K* 5 Electre *Itali*
salvum cum *NF*: suum salvum *DV* 7 nec *NF*: non *DV*

quanta ego praeterita collegi gaudia nocte :
 immortalis ero, si altera talis erit. 10
 at dum demissis supplex cervicibus ibam,
 dicebar sicco vilior esse lacu.
 nec mihi iam fastus opponere quaerit iniquos,
 nec mihi ploranti lenta sedere potest.
 atque utinam non tam sero mihi nota fuisset 15
 condicio ! cineri nunc medicina datur.
 ante pedes caecis lucebat semita nobis :
 scilicet insano nemo in amore videt.
 hoc sensi prodesse magis : contemnite, amantes !
 sic hodie veniet, si qua negavit heri. 20
 pulsabant alii frustra dominamque vocabant :
 mecum habuit positum lenta puella caput.
 haec mihi devictis potior victoria Parthis,
 haec spolia, haec reges, haec mihi currus erunt.
 magna ego dona tua figam, Cytherea, columna, 25
 taleque sub nostro nomine carmen erit :
 HAS PONO ANTE TVAS TIBI, DIVA, PROPERTIVS AEDIS
 EXVVIAS, TOTA NOCTE RECEPTVS AMANS.
 nunc ad te, mea lux, veniet mea litore navis
 servata. an mediis sidat onusta vadis? 30
 quod si forte aliqua nobis mutabere culpa,
 vestibulum iaceam mortuus ante tuum !

XV

O ME felicem ! o nox mihi candida ! et o tu
 lectule deliciis facte beate meis !
 quam multa apposita narramus verba lucerna,
 quantaque sublato lumine rixa fuit !
 nam modo nudatis mecum est luctata papillis, 5
 interdum tunica duxit operta moram.

11 aut *N*¹: cum *DF*¹ 15 fuissent *V* 16 condicio *DV*:
 conditio *F*: condito *N*, fortasse pro τεταρχυμένω, sed post condito inter-
 punxit in *N* manus recentior 29 veniat vel venit *S* littora *F*¹

SEXTI PROPERTI

illa meos somno lassos patefecit ocellos
 ore suo et dixit 'Sicine, lente, iaces?'
 quam vario amplexu mutamus bracchia! quantum
 oscula sunt labris nostra morata tuis! 10
 non iuvat in caeco Venerem corrumpere motu:
 si nescis, oculi sunt in amore duces.
 ipse Paris nuda fertur periisse Lacaena,
 cum Menelaeo surgeret e thalamo;
 nudus et Endymion Phoebi cepisse sororem 15
 dicitur et nudae concubuisse deae.
 quod si pertendens animo vestita cubaris,
 scissa veste meas experiere manus:
 quin etiam, si me ulterius provexerit ira,
 ostendes matri bracchia laesa tuae. 20
 necdum inclinatae prohibent te ludere mammae:
 viderit haec, si quam iam peperisse pudet.
 dum nos fata sinunt, oculos satiemus amore:
 nox tibi longa venit, nec reditura dies.
 atque utinam haerentis sic nos vincire catena 25
 velles, ut numquam solveret ulla dies!
 exemplo vinctae tibi sint in amore columbae,
 masculus et totum femina coniugium.
 errat, qui finem vesani quaerit amoris:
 verus amor nullum novit habere modum. 30
 terra prius falso partu deludet arantis,
 et citius nigros Sol agitabit equos,
 fluminaque ad caput incipient revocare liquores,
 aridus et sicco gurgite piscis erit,
 quam possim nostros alio transferre dolores: 35
 huius ero vivus, mortuus huius ero.

XV 7 lassos *O*: lapsos *5*   8 lecte *FNv*   17 cubaris *Muretus*:
 cubares *O*: pertendes . . . cubare *Rivius*   22 haec *NF*: hoc *DV*
 25, 26 post 27, 28 exhibit *b*   26 vellet ut *F.* unde vellet uti
Baehrens   27 vinctae *N*: iunctae *ceteri*   sint *Nv*: sunt *ceteri*
 35 possit *N*   calores *Beroaldus*

ELEGIARVM LIBER II

quod mihi si tecum talis concedere noctes
 illa velit, vitae longus et annus erit.
 si dabit haec multas, fiam immortalis in illis :
 nocte una quivis vel deus esse potest. 40
 qualem si cuncti cuperent decurrere vitam
 et pressi multo membra iacere mero,
 non ferrum crudele neque esset bellica navis,
 nec nostra Actiacum verteret ossa mare,
 nec totiens propriis circum oppugnata triumphis 45
 lassa foret crinis solvere Roma suos.
 haec certe merito poterunt laudare minores :
 laeserunt nullos pocula nostra deos.
 tu modo, dum lucet, fructum ne desere vitae !
 omnia si dederis oscula, pauca dabis. 50
 ac veluti folia arentis liquere corollas,
 quae passim calathis strata natare vides,
 sic nobis, qui nunc magnum speramus amantes,
 forsitan includet crastina fata dies.

XVI

PRAETOR ab Illyricis venit modo, Cynthia, terris,
 maxima praeda tibi, maxima cura mihi.
 non potuit saxo vitam posuisse Cerauno ?
 a, Neptune, tibi qualia dona darem !
 nunc sine me plena fiunt convivium mensa, 5
 nunc sine me tota ianua nocte patet.
 quare, si sapis, oblatas ne desere messis
 et stolidum pleno vellere carpe pecus ;
 deinde, ubi consumpto restabit munere pauper,
 dic alias iterum naviget Illyrias ! 10

37 secum 5   43 esset neque DV   47 haec nf: nec O: me v
 49 lucet NF (*in hoc ex licet factum*): licet DV: liceat 5: licet hunc
 Beroaldus   51 at DVF   53 Sic magnum nobis nunc qui N
 spiramus Scaliger

SEXTI PROPERTI

Cynthia non sequitur fascis nec curat honores,
 semper amatorum ponderat una sinus.
 at tu nunc nostro, Venus, o succurre dolori,
 rumpat ut assiduis membra libidinibus!
 ergo muneribus quivis mercatur amorem? 15
 Iuppiter, indigna merce puella perit.
 semper in Oceanum mittit me quaerere gemmas,
 et iubet ex ipsa tollere dona Tyro.
 atque utinam Romae nemo esset dives, et ipse
 straminea posset dux habitare casa! 20
 numquam venales essent ad munus amicae,
 atque una fieret cana puella domo.—
 non quia septenas noctes seiuncta cubaris,
 candida tam foedo bracchia fusa viro,
 non quia peccarim (testor te), sed quia vulgo 25
 formosis levitas semper amica fuit.
 barbarus exclusis agitat vestigia lumbis—
 et subito felix nunc mea regna tenet!
 aspice quid donis Eriphyla invenit amaris,
 arserit et quantis nupta Creusa malis. 30
 nullane sedabit nostros iniuria fletus?
 an dolor hic vitiis nescit abesse suis?
 tot iam abiere dies, cum me nec cura theatri
 nec tetigit Campi, nec mea mensa iuvat.
 at pudeat certe, pudeat!—nisi forte, quod aiunt, 35
 turpis amor surdis auribus esse solet.
 cerne ducem, modo qui fremitu complevit inani
 Actia damnatis aequora militibus:
 hunc infamis amor versis dare terga carinis
 iussit et extremo quaerere in orbe fugam. 40

XVI 12 una *NF*: illa *DV* 16 indignum *5* 18 ipsa *5*: ipso *O*
 22 viro *F* 23 numquam... cubares *Itali* sevincta *N* 25 peccaris
o³ Beroaldus 27 exclusis *O* (*cf. Hor. Epod. 11. 22*): exclusit *N*: ex-
 cussis *5* 32 tuis *5* 34 mensa *O*: musa *Volscus* 35 Ah *DV*

ELEGIARVM LIBER II

Caesaris haec virtus et gloria Caesaris haec est :
 illa, qua vicit, condidit arma manu.
 sed quascumque tibi vestis, quoscumque smaragdos,
 quosve dedit flavo lumine chrysolithos,
 haec videam rapidas in vanum ferre procellas : 45
 quae tibi terra, velim, quae tibi fiat aqua.
 non semper placidus periuros ridet amantis
 Iuppiter et surda neglegit aure preces.
 vidistis toto sonitus percurrere caelo,
 fulminaque aetheria desiluisse domo : 50
 non haec Pleiades faciunt neque aquosus Orion,
 nec sic de nihilo fulminis ira cadit ;
 periuras tunc ille solet punire puellas,
 deceptus quoniam flevit et ipse deus.
 quare ne tibi sit tanti Sidonia vestis, 55
 ut timeas, quotiens nubilus Auster erit.

XVII

MENTIRI noctem, promissis ducere amantem,
 hoc erit infectas sanguine habere manus !
 horum ego sum vates, quotiens desertus amaras
 explevi noctes, fractus utroque toro.
 vel tu Tantalea moveare ad flumina sorte, 5
 ut liquor arenti fallat ab ore sitim ;
 vel tu Sisypnios licet admirare labores,
 difficile ut toto monte volutet onus ;
 durius in terris nihil est quod vivat amante,
 nec, modo si sapias, quod minus esse velis. 10
 quem modo felicem invidia admirante ferebant,
 nunc decimo admittor vix ego quoque die.
 nunc iacere e duro corpus iuvat, impia, saxo,
 sumere et in nostras trita venena manus ;

44 flavo *Nfv* : flavos *DVF*
Beroaldus

46 fiet *NFv*

49 vidistin *5*

XVII 2 erat *5*   6 ut *FN* : vel *DV*

SEXTI PROPERTI

nec licet in triviis sicca requiescere luna, 15
 aut per rimosas mittere verba fores?
 quod quamvis ita sit, dominam mutare cavebo:
 tum flebit, cum in me senserit esse fidem.

XVIII

ASSIDVAE multis odium peperere querelae:
 frangitur in tacito femina saepe viro.
 si quid vidisti, semper vidisse negato!
 aut si quid doluit forte, dolere nega!
 quid mea si canis aetas canesceret annis, 5
 et faceret scissas languida ruga genas?
 at non Tithoni spernens Aurora senectam
 desertum Eoa passa iacere domo est:
 illum saepe suis decedens fovit in undis
 quam prius adiunctos sedula lavit equos; 10
 illum ad vicinos cum amplexa quiesceret Indos,
 maturos iterum est questa redire dies;
 illa deos currum conscendens dixit iniquos,
 invitum et terris praestitit officium.
 cui maiora senis Tithoni gaudia vivi, 15
 quam gravis amisso Memnone luctus erat.
 cum sene non puduit talem dormire puellam
 et canae totiens oscula ferre comae.
 at tu etiam iuvenem odisti me, perfida, cum sis
 ipsa anus haud longa curva futura die. 20
 quin ego deminuo curam, quod saepe Cupido
 huic malus esse solet, cui bonus ante fuit.

15 nunc *Beroaldus*
 XVIII 3 vidistis *N* 5 ita *N* quid si iam . . . mea caneret
FDVb: caneat *v*: candeat 5 *Beroaldus*: candesceret *Heinsius* 6
 faciat 5 7 at *v*: an *O* 8 sign. interrog. post domo est habet *N*
 9 ulnis 5 *Beroaldus* 10 abiunctos *Scaliger* 11 illa *D* 1
 15 quae *DV*: quod *v* 20 haud *f*: aut *O* 21 deminuo *N*:
 diminuo *ceteri* 22 huic *Nfv*: nunc *DVF* cui *NFv*: qui *DV*

nunc etiam infectos demens imitare Britannos,
 ludis et externo tincta nitore caput?
 ut natura dedit, sic omnis recta figura est : 25
 turpis Romano Belgicus ore color.
 illi sub terris fiant mala multa puellae,
 quae mentita suas vertit inepta comas !
 deme : mihi certe poteris formosa videri ;
 mi formosa satis, si modo saepe venis. 30
 an si caeruleo quaedam sua tempora fuco
 tinxerit, idcirco caerulea forma bona est ?
 cum tibi nec frater nec sit tibi filius ullus,
 frater ego et tibi sim filius unus ego.
 ipse tuus semper tibi sit custodia lectus, 35
 nec nimis ornata fronte sedere velis.
 credam ego narranti, noli committere, famae :
 et terram rumor transilit et maria.

XIX

Etsi me invito discedis, Cynthia, Roma,
 laetor quod sine me devia rura colis.
 nullus erit castis iuvenis corruptor in agris,
 qui te blanditiis non sinat esse probam ;
 nulla neque ante tuas orietur rixa fenestras, 5
 nec tibi clamatae somnus amarus erit.
 sola eris et solos spectabis, Cynthia, montis
 et pecus et finis pauperis agricolae.
 illic te nulli poterunt corrumpere ludi,
 fanaque peccatis plurima causa tuis. 10
 illic assidue tauros spectabis arantis,
 et vitem docta ponere falce comas ;

24 hesterno v   25 tecta v   29 deme mihi *N Par.* 7989 : m *F* :
 de me mi *DV*   31 fuco *NFvo*³ : succo *DV*   35 iste *vo*³
 XIX 1 et sine me *DV*   2 coles 5   4 sinet esse
 meam *D¹V¹*

SEXTI PROPERTI

atque ibi rara feres inculto tura sacello,
 haedus ubi agrestis corruet ante focus ;
 protinus et nuda choreas imitabere sura ; 15
 omnia ab externo sint modo tuta viro.
 ipse ego venabor : iam nunc me sacra Dianae
 suscipere et Veneri ponere vota iuvat.
 incipiam captare feras et reddere pinu
 cornua et audaces ipse monere canis ; 20
 non tamen ut vastos ausim temptare leones
 aut celer agrestis comminus ire sues.
 haec igitur mihi sit lepores audacia mollis
 excipere et stricto figere avem calamo,
 qua formosa suo Clitumnus flumina luco 25
 integit, et niveos abluit unda boves.
 tu quotiens aliquid conabere, vita, memento
 venturum paucis me tibi Luciferis.
 sic me nec solae poterunt avertere silvae,
 nec vaga muscosis flumina fusa iugis, 30
 quin ego in assidua mutem tua nomina lingua :
 absenti nemo non nocuisse velit.

XX

QUID fles abducta gravius Briseide ? quid fles
 anxia captiva tristius Andromacha ?
 quidve mea de fraude deos, insana, fatigas ?
 quid quereris nostram sic cecidisse fidem ?
 non tam nocturna volucris funesta querela 5
 Attica Cecropiis obstrepat in foliis,
 nec tantum Niobe bis sex ad busta superbe
 sollicito lacrimas defluit a Sipylo.

13 tura O: rara N (tu *suprascr. man. rec.*) 14 ibi DV
 20 movere DVF 26 pedes DV¹ 30 haec DV 31 mussem
Paulmier: motem *Hertzberg* 32 non O: ne 5
 XX 7 bis septem *quidam codd. teste Beroaldo* superba Beroaldus
 8 lacrimans FDV, *fortasse recte*

ELEGIARVM LIBER II

me licet aeratis astringant bracchia nodis,
 sint mea vel Danaes condita membra domo, 10
 in te ego et aeratas rumpam, mea vita, catenas,
 ferratam Danaes transiliamque domum.
 de te quodcumque, ad surdas mihi dicitur auris :
 tu modo ne dubita de gravitate mea.
 ossa tibi iuro per matris et ossa parentis 15
 (si fallo, cinis heu sit mihi uterque gravis !)
 me tibi ad extremas mansurum, vita, tenebras :
 ambos una fides auferet, una dies.
 quod si nec nomen nec me tua forma teneret,
 posset servitium mite tenere tuum. 20
 septima iam plenae deducitur orbita lunae,
 cum de me et de te compita nulla tacent :
 interea nobis non numquam ianua mollis,
 non numquam lecti copia facta tui.
 nec mihi muneribus nox ulla est empta beatis : 25
 quidquid eram, hoc animi gratia magna tui.
 cum te tam multi peterent, tu me una petisti :
 possum ego naturae non meminisse tuae ?
 tum me vel tragicae vexetis Erinyes, et me
 inferno damnes, Aeace, iudicio, 30
 atque inter Tityi volucris mea poena vagetur,
 tumque ego Sisypbio saxa labore geram !
 nec tu supplicibus me sis venerata tabellis :
 ultima talis erit quae mea prima fides.
 hoc mihi perpetuo ius est, quod solus amator 35
 nec cito desisto nec temere incipio.

9 mi 5   10 vel *NVfd*: nec *DF*   danes *NVF*: damnes
D: demes *F*   domo *NVF*: modo *D*¹ *v*   11 et aeratas *NF*:
 ferratas *DV*   12 transiliam *v*: stasiliam *NFDV*   16 falso *N*:
 19 quid *DV*   20 possem *DV*¹   23, 24 non numquam *Fvo*¹*o*³:
 non unquam *ceteri*   33 simplicibus *F*¹

SEXTI PROPERTI

XXI

A QVANTVM de me Panthi tibi pagina finxit,
 tantum illi Pantho ne sit amica Venus!
 sed tibi iam videor Dodona verior augur.
 uxorem ille tuus pulcher amator habet!
 tot noctes periere: nihil pudet? aspice, cantat 5
 liber: tu nimium credula, sola iaces.
 et nunc inter eos tu sermo es, te ille superbus
 dicit se invito saepe fuisse domi.
 dispeream, si quicquam aliud quam gloria de te
 quaeritur: has laudes ille maritus habet. 10
 Colchida sic hospes quondam decepit Iason:
 eiecta est (tenuit namque Creusa) domo.
 sic a Dulichio iuvene est elusa Calypso:
 vidit amatorem pandere vela suum.
 a nimium faciles aurem praebere puellae, 15
 discite desertae non temere esse bonae!
 huic quoque qui restat, iam pridem quaeritur alter:
 experta in primo, stulta, cavere potes.
 nos quocumque loco, nos omni tempore tecum
 sive aegra pariter sive valente sumus. 20

XXII

Scis here mi multas pariter placuisse puellas;
 scis mihi, Demophoon, multa venire mala.
 nulla meis frustra lustrantur compita plantis;
 o nimis exitio nata theatra meo,
 sive aliquis molli diducit candida gestu 5
 braccia, seu varios incinit ore modos!

XXI 3 *hinc incipit codex L* 8 dicet DV 11 quando N:
corr. ead. man. 12 eiecta est O: eiecta est b: electa est
Broukhuyzen: eiectae Ruhnken tenuit 5 *Beroaldus ex emend.*
 tenuis O (*in b supposito nūis*) domo O: domum 5 *Beroaldus* 13
 delusa DV (*corr. v*) 17 qui restat O: si restat v o³: quid restat
Burmann: qui praestat o²: malim nunc quoque qui restet
 XXII 5 diducit *Passerat*: deducit O 6 incinit DV

interea nostri quaerunt sibi vulnus ocelli,
 candida non tecto pectore si qua sedet,
 sive vagi crines puris in frontibus errant,
 Indica quos medio vertice gemma tenet. 10
 quae si forte aliquid vultu mihi dura negarat,
 frigida de tota fronte cadebat aqua.
 quaeris, Demophoon, cur sim tam mollis in omnis?
 quod quaeris, 'quare' non habet ullus amor.
 cur aliquis sacris laniat sua bracchia cultris 15
 et Phrygis insanos caeditur ad numeros?
 uni cuique dedit vitium natura creato:
 mi fortuna aliquid semper amare dedit.
 me licet et Thamyrae cantoris fata sequantur,
 numquam ad formosas, inuide, caecus ero. 20
 sed tibi si exilis videor tenuatus in artus,
 falleris: haud umquam est culta labore Venus.
 percontere licet: saepe est experta puella
 officium tota nocte valere meum.
 Iuppiter Alcmenae geminas requieverat Arctos, 25
 et caelum noctu bis sine rege fuit;
 nec tamen idcirco languens ad fulmina venit:
 nullus amor vires eripit ipse suas.
 quid, cum e complexu Briseidos iret Achilles?
 non fugere minus Thessala tela Phryges. 30
 quid, ferus Andromachae lecto cum surgeret Hector?
 bella Mycenaeae non timuere rates?
 ille vel hic, classis poterant vel perdere muros:
 hic ego Pelides, hic ferus Hector ego.
 aspice uti caelo modo sol modo luna ministret: 35
 sic etiam nobis una puella parum est.
 altera me cupidis teneat foveatque lacertis,
 altera si quando non sinit esse locum;

19 sequentur *DV**interpunxit N*38 sinat *DV*24 hospitium *FL (corr. f)*30 num *FL*

29 ita

33 poterant *N*: poterat *FLDV*

SEXTI PROPERTI

aut si forte irata meo sit facta ministro,
 ut sciat esse aliam, quae velit esse mea ! 40
 nam melius duo defendunt retinacula navim,
 tutius et geminos anxia mater alit.
 aut si es dura, nega : sin es non dura, venito !
 quid iuvat et nullo ponere verba loco ?
 hic unus dolor est ex omnibus acer amanti, 45
 speranti subito si qua venire negat.
 quanta illum toto versant suspiria lecto !
 cur recipi, quasi non noverit illa, vetat ?
 et rursus puerum quaerendo audita fatigat,
 quem, quae scire timet, quaerere fata iubet. 50

XXIII

Cui fuit indocti fugienda et semita vulgi,
 ipsa petita lacu nunc mihi dulcis aqua est.
 ingenuus quisquam alterius dat munera servo,
 ut promissa suae verba ferat dominae ?
 et quaerit totiens 'Quaenam nunc porticus illam 5
 integit ?' et 'Campo quo movet illa pedes ?'
 deinde, ubi pertuleris, quos dicit fama labores
 Herculis, ut scribat 'Muneris ecquid habes ?'
 cernere uti possis vultum custodis amari,
 captus et immunda saepe latere casa ? 10
 quam care semel in toto nox vertitur anno !
 a pereant, si quos ianua clausa iuvat !
 contra, reiecto quae libera vadit amictu,
 custodum et nullo saepta timore, placet ?

43-50 *segregabant Itali* 44 et O : in 5 : at *Baehrens* ponere
 ... loco O : pondere ... loqui *Beroaldus* 48 *nondum sanatus*
 cur O : cum *vb* quasi *Markland* : quae O : quem *b Beroaldus ex*
emend. illa *DVb* : ille *NFL* vetat O : videt *b* : putat *o³ Beroaldus*
 50 *om. N* : quem quae *Fvb* : quae quoque *DVL* fata *FL* : plura *DVfb*
 XXIII 1 Cui *FL* : Quoi *v* : Qui *NDV* : Quae *b* et *om. DV*, unde
Housman fugienda fuit indocti 8 scribas *DV* 10 in nuda
DV (corr. v) 14 *sign. interrog. ita habet N*

cui saepe immundo Sacra conteritur Via socco, 15
 nec sinit esse moram, si quis adire velit;
 differet haec numquam, nec poscet garrula, quod te
 astrictus ploret saepe dedisse pater,
 nec dicet 'Timeo, propera iam surgere, quaeso:
 infelix, hodie vir mihi rure venit.' 20
 et quas Euphrates et quas mihi misit Orontes,
 me iuerint: nolim furta pudica tori;
 libertas quoniam nulli iam restat amanti:
 nullus liber erit, si quis amare volet.

XXIV

'Tv loqueris, cum sis iam noto fabula libro
 et tua sit toto Cynthia lecta foro?'
 cui non his verbis aspergat tempora sudor?
 aut pudor ingenuus, aut reticendus amor?
 quod si tam facilis spiraret Cynthia nobis, 5
 non ego nequitiae dicerer esse caput,
 nec sic per totam infamis traducerer urbem,
 urerer et quamvis nomine, verba darem.
 quare ne tibi sit mirum me quaerere vilis:
 parcius infamant: num tibi causa levis? 10
 et modo pavonis caudae flabella superbae
 et manibus dura frigus habere pila,
 et cupit iratum talos me poscere eburnos,
 quaeque nitent Sacra vilia dona Via.
 a peream, si me ista movent dispendia, si me 15
 fallaci dominae iam pudet esse iocum!
 hoc erat in primis quod me gaudere iubebas?
 tam te formosam non pudet esse levem?

22 iuverint *N*: capiant *FLDV*

XXIV 1 sit *O*: sis 5 4 haut pudor ingenuis haut *Haupt*, similia
 alii sign. interrog. ita habet *N* 5 quod si iam *Beroaldus* 8
 urerer 5: ureret *O* post quamvis *distinguit Beroaldus* 10 num
NLfv: nunc *DV*: mira *F* 11-16 segregabat *Scaliger* 11 et *O*:
 haec *Lachmann* 15 ac *DV* si me *O*: sed me 5 17
 novae eleg. principium faciebat *Scaliger* erit *N*

SEXTI PROPERTI

una aut altera nox nondum est in amore peracta,
 et dicor lecto iam gravis esse tuo. 20
 me modo laudabas et carmina nostra legebas :
 ille tuus pennas tam cito vertit amor ?
 contendat mecum ingenio, contendat et arte,
 in primis una discat amare domo :
 si libitum tibi erit, Lernaëas pugnet ad hydras 25
 et tibi ab Hesperio mala dracone ferat,
 taetra venena libens et naufragus ebibat undas,
 et numquam pro te deneget esse miser :
 (quos utinam in nobis, vita, experiare labores !)
 iam tibi de timidis iste protervus erit, 30
 qui nunc se in tumidum iactando venit honorem :
 discidium vobis proximus annus erit.
 at me non aetas mutabit tota Sibyllae,
 non labor Alcidae, non niger ille dies.
 tu mea compones et dices ‘Ossa, Properti, 35
 haec tua sunt : eheu tu mihi certus eras,
 certus eras eheu, quamvis nec sanguine avito
 nobilis et quamvis non ita dives eras.’
 nil ego non patiar, numquam me iniuria mutat :
 ferre ego formosam nullum onus esse puto. 40
 credo ego non paucos ista periisse figura,
 credo ego sed multos non habuisse fidem.
 parvo dilexit spatio Minoida Theseus,
 Phyllida Demophoon, hospes uterque malus.
 iam tibi Iasonia nota est Medea carina 45
 et modo servato sola relicta viro.
 dura est quae multis simulatum fingit amorem,
 et se plus uni si qua parare potest.
 noli nobilibus, noli conferre beatis :
 vix venit, extremo qui legat ossa die. 50

32 dissidium *DV*   36 eheu *NFL* : heu heu *DVf*   38 non ita
Pontanus, Beroaldus : navita *O*   39 patior *DV*¹   46 servato
Nvf : ab infido *DV* : fallaci *d* : *om. FL*

hi tibi nos erimus: sed tu potius precor ut me
demissis plangas pectora nuda comis.

XXV

VNICA nata meo pulcherrima cura dolori,
excludit quoniam sors mea 'saepe veni,'
ista meis fiet notissima forma libellis,
Calve, tua venia, pace, Catulle, tua.
miles depositis annosus secubat armis, 5
grandaevique negant ducere aratra boves,
putris et in vacua requiescit navis harena,
et vetus in templo bellica parma vacat:
at me ab amore tuo deducet nulla senectus,
sive ego Tithonus sive ego Nestor ero. 10
nonne fuit satius duro servire tyranno
et gemere in tauro, saeve Perille, tuo?
Gorgonis et satius fuit obdurescere vultu,
Caucasias etiam si pateremur avis.
sed tamen obsistam. teritur robigine mucro 15
ferreus et parvo saepe liquore silex:
at nullo dominae teritur sublimine amor, qui
restat et immerita sustinet aure minas.
ultra contemptus rogat, et peccasse fatetur
laesus, et invitis ipse redit pedibus. 20
tu quoque, qui pleno fastus assumis amore,
credule, nulla diu femina pondus habet.
an quisquam in mediis persolvit vota procellis,
cum saepe in portu fracta carina natet?
aut prius infecto deponit praemia cursu, 25
septima quam metam triverit ante rota?

51 Hi NV: Hii F: li D

XXV 2 venit N¹ (unde Madvig excludi . . . venit) 5 annosis N¹
9 diducet Itali 11 saevire v 12 saeve S: saepe O, fortasse recte
17 dominae NFVd: de me Dv sublimine N: sub lumine DVF: sub
limine L 18 immeritas S 21 plenos . . . absumis N¹ 26
arte S: axe Burmann

SEXTI PROPERTI

mendaces ludunt flatus in amore secundi :
 si qua venit sero, magna ruina venit.
 tu tamen interea, quamvis te diligat illa,
 in tacito cohibe gaudia clausa sinu. 30
 namque in amore suo semper sua maxima cuique
 nescio quo pacto verba nocere solent.
 quamvis te persaepe vocet, semel ire memento :
 invidiam quod habet, non solet esse diu.
 at si saecula forent antiquis grata puellis, 35
 essem ego quod nunc tu : tempore vincor ego.
 non tamen ista meos mutabunt saecula mores :
 unus quisque sua noverit ire via.
 at, vos qui officia in multos revocatis amores,
 quantum sic cruciat lumina nostra dolor ! 40
 vidistis pleno teneram candore puellam,
 vidistis fusco, ducit uterque color ;
 vidistis quandam Argiva prodire figura,
 vidistis nostras, utraque forma rapit ;
 illaque plebeio vel sit sandycis amictu : 45
 haec atque illa mali vulneris una via est.
 cum satis una tuis insomnia portet ocellis,
 una sit et cuivis femina multa mala.

XXVI

VIDI te in somnis fracta, mea vita, carina
 Ionio lassas ducere rore manus,
 et quaecumque in me fueras mentita fateri,
 nec iam umore gravis tollere posse comas,
 qualem purpureis agitatam fluctibus Hellen, 5
 aurea quam molli tergore vexit ovis.

37 mutabant *N* 39 in *om.* *DV*¹ 40 sic *5* : si *O* vestra
*DVo*¹⁰³ 42 ducit *N* : dulcis *DVF* : lucus *L* 43 quadam *N*
 prodire *Nfv* : prodente *DVFL* 45 sit *NLf* : sic *ceteri*
 XXVI 5 agitavi *F* : agitavit *L*

quam timui, ne forte tuum mare nomen haberet,
 atque tua labens navita fleret aqua !
 quae tum ego Neptuno, quae tum cum Castore fratri,
 quaeque tibi excepi, iam dea, Leucothoe ! 10
 at tu vix primas extollens gurgite palmas
 saepe meum nomen iam peritura vocas.
 quod si forte tuos vidisset Glaucus ocellos,
 esses Ionii facta puella maris,
 et tibi ob invidiam Nereides increpitarent, 15
 candida Nesaee, caerulea Cymothoe.
 sed tibi subsidio delphinum currere vidi,
 qui, puto, Arioniam vexerat ante lyram.
 iamque ego conabar summo me mittere saxo,
 cum mihi discussit talia visa metus. 20
 nunc admirentur quod tam mihi pulchra puella
 serviat et tota dicar in urbe potens !
 non, si Cambysae redeant et flumina Croesi,
 dicat 'De nostro surge, poeta, toro.'
 nam mea cum recitat, dicit se odisse beatos : 25
 carmina tam sancte nulla puella colit.
 multum in amore fides, multum constantia prodest :
 qui dare multa potest, multa et amare potest ?
 seu mare per longum mea cogitet ire puella,
 hanc sequar et fidos una aget aura duos. 30
 unum litus erit sopitis unaque tecto
 arbor, et ex una saepe bibemus aqua ;
 et tabula una duos poterit componere amantis,
 prora cubile mihi seu mihi puppis erit.
 omnia perpetiar : saevus licet urgeat Eurys ; 35
 velaque in incertum frigidus Auster agat ;

10 iam O: tum alii codd. Beroaldi 15 ob invidiam NLv: prae
 invidia DVF 18 quam N 21 novae eleg. principium faciebat
 Burmann 23 si O: nisi v 29 novae eleg. princip. in N 36
 in om. Nf (corr. f) turbidus cod. Pucc.

SEXTI PROPERTI

quicumque et venti miserum vexastis Vlixen,
 et Danaum Euboico litore mille ratis;
 et qui movistis duo litora, cum ratis Argo
 dux erat ignoto missa columba mari. 40
 illa meis tantum non umquam desit ocellis,
 incendat navem Iuppiter ipse licet.
 certe isdem nudi pariter iactabimur oris:
 me licet unda ferat, te modo terra tegat.
 sed non Neptunus tanto crudelis amori, 45
 Neptunus fratri par in amore Iovi.
 testis Amygone, latices cum ferret, in arvis
 compressa, et Lernae pulsa tridente palus.
 iam deus amplexu votum persolvit, at illi
 aurea divinas urna profudit aquas. 50
 crudelem et Borean rapta Orithyia negavit:
 hic deus et terras et maria alta domat.
 crede mihi, nobis mitescet Scylla, nec umquam
 alternante vorans vasta Charybdis aqua;
 ipsaque sidera erunt nullis obscura tenebris, 55
 purus et Orion, purus et Haedus erit.
 quid mihi si ponenda tuo sit corpore vita?
 exitus hic nobis non inhonestus erit.

XXVII

At vos incertam, mortales, funeris horam
 quaeritis, et qua sit mors aditura via;
 quaeritis et caelo, Phoenicum inventa, sereno,
 quae sit stella homini commoda quaeque mala!
 seu pedibus Parthos sequimur seu classe Britannos, 5
 et maris et terrae caeca pericla viae;

39 rudis *f* Volscus, idem argus   41 desit *NDV*: spectat *FL*
 44 modo *Nv*: quoque *ceteri*   47 dum *N*, fortasse recte Argis 5
 53 mutescet *DVL*   57 quid *NDV*: quod *FLv*

ELEGIARVM LIBER II

rursus et obiectum flemus caput esse tumultu
 cum Mavors dubias miscet utrimque manus ;
 praeterea domibus flammam domibusque ruinas,
 neu subeant labris pocula nigra tuis. 10
 solus amans novit, quando periturus et a qua
 morte, neque hic Boreae flabra neque arma timet.
 iam licet et Stygia sedeat sub harundine remex,
 cernat et infernae tristia vela ratis :
 si modo clamantis revocaverit aura puellae, 15
 concessum nulla lege redibit iter.

XXVIII

IVPITER, affectae tandem miserere puellae :
 tam formosa tuum mortua crimen erit ?
 venit enim tempus, quo torridus aestuat aer,
 incipit et sicco fervere terra Cane.
 sed non tam ardoris culpa est neque crimina caeli, 5
 quam totiens sanctos non habuisse deos.
 hoc perdit miseras, hoc perdidit ante puellas :
 quidquid iurarunt, ventus et unda rapit.
 non sibi collatam doluit Venus ? illa peraeque
 prae se formosis invidiosa dea est. 10
 an contempta tibi Iunonis templa Pelasgae ?
 Palladis aut oculos ausa negare bonos ?
 semper, formosae, non nostis parcere verbis.
 hoc tibi lingua nocens, hoc tibi forma dedit.
 sed tibi vexatae per multa pericula vitae 15
 extremo venit mollior hora die.

XXVII 7 fletus *N* : fletis 5 caput *NF* : capiti *DVLf* tumultu
cod. Mus. Brit. 23766 : tumultum *O* 14 cernat *NFLvd* : servat *DV*
 15 damnatis *v* : damnatum *cod. Groninganus*
 XXVIII 2 *sign. interrog. N* 8 iurarunt *DVFLn* : iurarem *N* :
 iuratur *nvo*¹_o³ 9 non *N* : num *DFL* : nun *V* illa *O* : ipsa 5
 peraeque *N* (*qui scribit peq̃*) *v* : similia *DVL* : paremque *F* 16
 veniet *v* : veniat 5

SEXTI PROPERTI

Io versa caput primos mugiverat annos :
 nunc dea, quae Nili flumina vacca bibit.
 Ino etiam prima terris aetate vagata est :
 hanc miser implorat navita Leucothoen. 20
 Andromede monstris fuerat devota marinis :
 haec eadem Persei nobilis uxor erat.
 Callisto Arcadios erraverat ursa per agros :
 haec nocturna suo sidere vela regit.
 quod si forte tibi properarint fata quietem, 25
 illa sepulturae fata beata tuae.
 narrabis Semelae, quo sit formosa periclo,
 credet et illa, suo docta puella malo ;
 et tibi Maeonias inter heroidas omnis
 primus erit nulla non tribuente locus. 30
 nunc, utcumque potes, fato gere saucia morem :
 et deus et durus vertitur ipse dies.
 hoc tibi vel poterit coniunx ignoscere Iuno :
 frangitur et Iuno, si qua puella perit.

XXVIII B

DEFICIUNT magico torti sub carmine rhombi, 35
 et iacet exstincto laurus adusta foco ;
 et iam Luna negat totiens descendere caelo,
 nigraque funestum concinit omen avis.
 una ratis fati nostros portabit amores
 caerula ad infernos velificata lacus. 40
 sed non unius quaeso, miserere duorum !
 vivam, si vivet : si cadet illa, cadam.
 pro quibus optatis sacro me carmine damno :
 scribam ego 'Per magnum est salva puella Iovem';

21 devota *Nfv* : monstrata *DVFL* 26 ipsa *5* 29 omnes
 heroidas inter *DV* 33 poterat *DVF* 33-4 post 2 trs. *Passerat*
 XXVIII B 35 novae eleg. principium faciunt *N* et *Memmianus*, ceteri
 continent 35 sub imagine *F* rhombi *Luf* : rumbi *DV* : bombi *N* :
 nimbi *F* 38 concinit *v* : condidit *O* 41 set *N* : si ceteri *codd.*

ante tuosque pedes illa ipsa operata sedebit, 45
 narrabitque sedens longa pericla sua.
 haec tua, Persephone, maneat clementia, nec tu,
 Persephona coniunx, saevior esse velis.
 sunt apud infernos tot milia formosarum :
 pulchra sit in superis, si licet, una locis ! 50
 vobiscum est Iope, vobiscum candida Tyro,
 vobiscum Europe nec proba Pasiphae,
 et quot Troia tulit vetus et quot Achaia formas,
 et Phoebi et Priami diruta regna senis :
 et quaecumque erat in numero Romana puella, 55
 occidit : has omnis ignis avarus habet.
 nec forma aeternum aut cuiquam est fortuna perennis :
 longius aut propius mors sua quemque manet.
 tu quoniam es, mea lux, magno dimissa periclo,
 munera Dianae debita redde choros, 60
 redde etiam excubias divae nunc, ante iuvencae ;
 votivas noctes et mihi solve decem.

XXIX

HESTERNA, mea lux, cum potus nocte vagarer,
 nec me servorum duceret ulla manus,
 obvia nescio quot pueri mihi turba minuta
 venerat (hos vetuit me numerare timor) ;
 quorum alii faculas, alii retinere sagittas, 5
 pars etiam visa est vincla parare mihi.

45 operata *cod. Vat.* 3188 *pro v. l.* : operta O : adoperta v : hinc incipit
 manus nova in N 47 novae eleg. principium faciebat Lachmann :
 haec NLv : nec DVf moveat DV (corr. v) 48 Persephona v :
 Persephone O, fortasse legendum Persephona 50 scilicet DFLv
 53 troia O : hioa et hiona Cuiacianus 54 Phoebi O : Thebae
 Scaliger 59 dimissa *codd. Leidenses duo* : demissa O 62 post
 votivas interpungit Postgate

XXIX novae eleg. principium faciunt Nv Memmianus, priori eleg.
 adhaeret in DVFL 1 Hesterna O : qui in vers. 42 nox pro non
 legendum putant, extrema cum Heinsio hic legunt mea Nvf : modo
 DVFL 4 hoc NFL (corr. f)

SEXTI PROPERTI

sed nudi fuerant. quorum lascivior unus,
 'Arripite hunc,' inquit, 'iam bene nostis eum.
 hic erat, hunc mulier nobis irata locavit.'
 dixit, et in collo iam mihi nodus erat. 10
 hic alter iubet in medium propellere, at alter,
 'Intereat, qui nos non putat esse deos!
 haec te non meritum totas expectat in horas:
 at tu nescio quas quaeris, inepte, fores.
 quae cum Sidoniae nocturna ligamina mitrae 15
 solverit atque oculos moverit illa gravis,
 afflabunt tibi non Arabum de gramine odores,
 sed quos ipse suis fecit Amor manibus.
 parcite iam, fratres, iam certos spondet amores;
 et iam ad mandatam venimus ecce domum.' 20
 atque ita me iniecto duxerunt rursus amictu:
 'I nunc et noctes disce manere domi.'
 mane erat, et volui, si sola quiesceret illa,
 visere: at in lecto Cynthia sola fuit.
 obstipui: non illa mihi formosior umquam 25
 visa, neque ostrina cum fuit in tunica,
 ibat et hinc castae narratum somnia Vestae,
 neu sibi neve mihi quae nocitura forent:
 talis visa mihi somno dimissa recenti.
 heu quantum per se candida forma valet! 30
 'Quod tu matutinus,' ait 'speculator amicae,
 me similem vestris moribus esse putas?
 non ego tam facilis: sat erit mihi cognitus unus,
 vel tu vel si quis verior esse potest.

8 iam *N*: nam *ceteri* 10 dixit et *NFL*: dixerat *DV* (*corr. v*)
 11 at *NL*: et *ceteri* 14 foris *Dousa pater* 21 locus *vexatissimus*
 me iniecto 5: me in lecto duxerunt *O* (*ex dixerunt factum in F*: mi
 iniecto dixerunt *Heinsius*: me in tectum duxerunt . . . amicae *Gul.*
Fischer, fortasse recte 24 et 5 27 in casta . . . veste *quidam*
codd. teste Beroaldo narrabat *FL* 29 dimissa 5: demissa *O*
 31 quod *NFLv*: quid *DV*: quo 5 *Beroaldus* amicae *N*:
 amice *DVF*

apparent non ulla toro vestigia presso, 35
 signa volutantis nec iacuisse duos.
 aspice ut in toto nullus mihi corpore surgat
 spiritus admisso notus adulterio.'
 dixit, et opposita propellens savia dextra
 prosilit in laxa nixa pedem solea. 40
 sic ego tam sancti custode reludor amoris :
 ex illo felix non mihi nulla fuit.

XXX

Qvo fugis a demens? nulla est fuga : tu licet usque
 ad Tanain fugias, usque sequetur Amor.
 non si Pegaseo vecteris in aere dorso,
 nec tibi si Persei moverit ala pedes ;
 vel si te sectae rapiant talaribus aurae, 5
 nil tibi Mercurii proderit alta via.
 instat semper Amor supra caput, instat amanti,
 et gravis ipse super libera colla sedet.
 excubat ille acer custos et tollere numquam
 te patietur humo lumina capta semel. 10
 et iam si pecces, deus exorabilis ille est
 si modo praesentis viderit esse preces.
 ista senes licet accusent convivia duri :
 nos modo propositum, vita, teramus iter.
 illorum antiquis onerantur legibus aures : 15
 hic locus est in quo, tibia docta, sonet,

35 pressa *F* 36 volutantis *fL* : voluntatis *NF* : voluptatis *DV*
 nec *NLv* : non *ceteri* 39 dextra *5* : nostra *O* : veste *v Beroaldus*
 41 custode *NLo¹o²* : custodis *F* : custos *DVo* reludor *N* (*nisi*
potius rebidor vel rebudor) : recludor *DVo¹o²* : rector *FL ed. Rhegina*
 1481 : reictor *cod. Laur. Vallae* : deludor *Palmer* : retrudor *Postgate*
 42 non *O* : nox *5*, *vulg. sed corr. parum certa vide ad vers. 1*
 XXX adhaeret priori in *FLDV¹* 2 tantam *FLD* 12 esse
NFLV : ille *Dv* 15 onerantur *5* : ornentur *v* 16
 sonet *DV*

SEXTI PROPERTI

—quae non iure vado Maeandri iacta natasti,
 turpia cum faceret Palladis ora tumor.
 non tamen immerito! Phrygias nunc ire per undas
 et petere Hyrcani litora nota maris, 20
 spargere et alterna communis caede Penatis
 et ferre ad patrios praemia dira Lares!
 una contentum pudeat me vivere amica?
 hoc si crimen erit, crimen Amoris erit:
 mi nemo obiciat. libeat tibi, Cynthia, mecum 25
 rorida muscosis antra tenere iugis.
 illic aspicias scopulis haerere Sorores
 et canere antiqui dulcia furta Iovis,
 ut Semela est combustus, ut est deperditus Io,
 denique ut ad Troiae tecta volarit avis. 30
 quod si nemo exstat qui vicerit Alitis arma,
 communis culpa cur reus unus agor?
 nec tu Virginibus reverentia moveris ora:
 hic quoque non nescit quid sit amare chorus;
 si tamen Oeagri quaedam compressa figura 35
 Bistonis olim rupibus accubuit.
 hic ubi me prima statuent in parte choreae,
 et medius docta cuspide Bacchus erit,
 tum capiti sacros patiar pendere corymbos:
 nam sine te nostrum non valet ingenium. 40

17 menandri *O*, prius n delevit non suppunxit manus recentior in *N*
 18 tumor *NLv*: timor *ceteri* 19 non (nunc *n*) tamen immerito
N, lectionem codicis ab interpolatione liberrimi vindicat Rothstein:
 nunc tu dura paras *DVFL* (nisi quod tu *om. F* corr. *f* et pro tu habet
 iam *v*): at tu dure paras *cod. vet. Beroaldi*: pro nunc Scaliger num
 20 nota *O*: nauta *Hertzberg*, alii alia 21 spargere et *N*: spargere-
 que *ceteri*: fortasse legendum spargere te 30 volarit *nv*: volari *N*:
 volaret *DVF*: volares *L* 35 set *N* 36 accubuit *NFLV*:
 ingemuit *Dv* 37 te *☞*

XXXI

QVAERIS, cur veniam tibi tardior? aurea Phoebi
 Porticus a magno Caesare aperta fuit.
 tanta erat in speciem Poenis digesta columnis,
 inter quas Danaï femina turba senis.
 hic equidem Phoebō visus mihi pulchrior ipso 5
 marmoreus tacita carmen hiare lyra:
 atque aram circum steterant armenta Myronis,
 quattuor artificis, vivida signa, boves.
 tum medium claro surgebat marmore templum,
 et patria Phoebō carius Ortygia: 10
 in quo Solis erat supra fastigia currus;
 et valvae, Libyci nobile dentis opus,
 altera deiectos Parnasi vertice Gallos,
 altera maerebat funera Tantalidos.
 deinde inter matrem deus ipse interque sororem 15
 Pythius in longa carmina veste sonat.
 qui videt, is peccat: qui te non viderit ergo, XXXII
 non cupiet: facti lumina crimen habent.
 nam quid Praenesti dubias, o Cynthia, sortis,
 quid petis Aëaei moenia Telegoni?
 cur autem Herculeum deportant esseda Tibur? 5
 Appia cur totiens te via dicit anum?

XXXI *continuatur priori eleg. in O nisi quod separant v Memmianus*
 1 *sign. interrog. N* 3 tanta O: tota 5 poenis om. DLF columbis
 O: corr. vf 4 senis O: nurus v 5 eadem DV¹ 6 ha-
 bere Dv 7 steterunt F: steterantque f 8 artificis O: artifices
 vulg. 9 dum DV¹ 10 clarior DVL 11 in quo vel auro codā.
 Beroaldi: et quo O: et duo Hertzberg erat O: erant Hertzberg

XXXII *priori eleg. continuant O, separabat Beroaldus: in v. xxxii 7*
videtur constare nexus 2 lumina crimen cod. Vat. 3188: crimina
 lumen O, quo retento habet 5 4 lethogoni O: corr. v 5 cur
 autem scripsimus: curva te N: cur vatem ceteri: cur ve te in ed. Ald.:
 i r
 cur tua te Baehrens: vatem (? cur iter) sic ed. Rhaginae exempl.
 Bodleian. man. saec. xv corr. deportantes sed abitur N 6 te via
 Lanuvium Jortin dicit Nf: ducit ceteri: ducis o³ anum O: anus
 vbo²o³, fortasse recte

SEXTI PROPERTI

hoc utinam spatieri loco, quodcumque vacabis,

Cynthia! sed tibi me credere turba vetat,

cum videt accensis devotam currere taedis

in nemus et Triviae lumina ferre deae.

10

scilicet umbrosis sordet Pompeia columnis

Porticus, aulaeis nobilis Attalicis,

et platanis creber pariter surgentibus ordo,

flumina sopito quaeque Marone cadunt,

et leviter nymphis tota crepitantibus urbe

15

cum subito Triton ore recondit aquam.

falleris, ista tui furtum via monstrat amoris:

non urbem, demens, lumina nostra fugis!

nil agis, insidias in me componis inanis,

tendis iners docto retia nota mihi.

20

sed de me minus est: famae iactura pudicae

tanta tibi miserae, quanta meretur, erit.

nuper enim de te nostra me laedit ad auris

rumor, et in tota non bonus urbe fuit.

sed tu non debes inimicae credere linguae:

25

semper formosis fabula poena fuit.

non tua deprenso damnata est fama veneno:

testis eris puras, Phoebe, videre manus.

sin autem longo nox una aut altera lusu

consumpta est, non me crimina parva movent.

30

Tyndaris externo patriam mutavit amore,

et sine decreto viva reducta domum est.

ipsa Venus fertur corrupta libidine Martis,

nec minus in caelo semper honesta fuit.

8 sed O: nam 5 tibi me DV: time N: timeo FL vetat
 DVFL: vocat N 13 et platanis creber pariter N, ordinem verbo-
 rum varie turbant ceteri surgentibus Calphurnius: urgentibus O:
 vergentibus Palmer 15 lymphis 5 22 meretur N: mereris
 ceteri 23 nostra O: nostras f me ledit FLNv: me ledet DV:
 pervenit 5 aures NDVL: aure F, corr. f 29 aut NFDV:
 vel L lusu NFL: luxu DV 31 motavit N 33 fertur
 N: quamvis ceteri Martis NFDV: vixit L

quamvis Ida Parim pastorem dicat amasse 35
 atque inter pecudes accubuisse deam,
 hoc et Hamadryadum spectavit turba sororum
 Silenique senes et pater ipse chori;
 cum quibus Idaeo legisti poma sub antro,
 supposita excipiens Naica dona manu. 40
 an quisquam in tanto stuprorum examine quaerit
 'Cur haec tam dives? quis dedit? unde dedit?'
 o nimium nostro felicem tempore Romam,
 si contra mores una puella facit!
 haec eadem ante illam impune et Lesbia fecit: 45
 quae sequitur, certe est invidiosa minus.
 qui quaerit Tatios veteres durosque Sabinos,
 hic posuit nostra nuper in urbe pedem.
 tu prius et fluctus poteris siccare marinos,
 altaque mortali deligere astra manu, 50
 quam facere, ut nostrae nolint peccare puellae:
 hic mos Saturno regna tenente fuit,
 et cum Deucalionis aquae fluxere per orbem,
 et post antiquas Deucalionis aquas.
 dic mihi, quis potuit lectum servare pudicum, 55
 quae dea cum solo vivere sola deo?
 uxorem quondam magni Minois, ut aiunt,
 corrupit torvi candida forma bovis;
 nec minus aerato Danae circumdata muro
 non potuit magno casta negare Iovi. 60
 quod si tu Graias tuque is imitata Latinas,
 semper vive meo libera iudicio!

35 parim *O*, collato *Ovidio Heroid. V* nil mutavimus; qui *Oenonen*
deam vocari gravantur Phrygem legant (Schrader) 38 senes *5*
Beroaldus: senis *O* 40 Nai, caduca *Scaliger* 45 iam post
 illam interpol. *Itali*: om. *O*, vide II. xv. 1 47 tacitos *N* 52 Hic
NLv: Is *DV*: Hls *F* 53 et *O*: at *Vulpus* 54 et *O*: at *Palmer*
 antiquas *O*: antiqui *Markland* 61 tuque is scripsimus: tuque
 es *NFLo* 10203: sive es *DV*: que es *Memmianus*: seu sis *Beroaldus*:
 es productum defendit *Rothstein*: es tuque *Baehrens* imitata *O*:
 mirata *Itali* Latinos *N*

SEXTI PROPERTI

XXXIII

TRISTIA iam redeunt iterum sollemnia nobis :
 Cynthia iam noctes est operata decem.
 atque utinam pereant, Nilo quae sacra tepente
 misit matronis Inachis Ausoniis !
 quae dea tam cupidos totiens divisit amantis, 5
 quaecumque illa fuit, semper amara fuit.
 tu certe Iovis occultis in amoribus, Io,
 sensisti multas quid sit inire vias,
 cum te iussit habere puellam cornua Iuno
 et pecoris duro perdere verba sono. 10
 a quotiens quernis laesisti frondibus ora,
 mandisti et stabulis arbuta pasta tuis !
 an, quoniam agrestem detraxit ab ore figuram
 Iuppiter, idcirco facta superba dea es ?
 an tibi non satis est fuscis Aegyptus alumnis ? 15
 cur tibi tam longa Roma petita via ?
 quidve tibi prodest viduas dormire puellas ?
 sed tibi, crede mihi, cornua rursus erunt,
 aut nos e nostra te, saeva, fugabimus urbe :
 cum Tiberi Nilo gratia nulla fuit. 20
 at tu, quae nostro nimium placata dolore es,
 noctibus his vacui ter faciamus iter.
 non audis et verba sinis mea ludere, cum iam
 flectant Icarii sidera tarda boves.
 lenta bibis : mediae nequeunt te frangere noctes. 25
 an nondum est talos mittere lassa manus ?
 a pereat, quicumque meracas repperit uvas
 corruptitque bonas nectare primus aquas !

XXXIII quod dicunt edd. N prioribus haec continuare, distinxit
 manus forte recentior at rubricatoris 3 pereant N: pereat ceteri
 12 mandisti Palmer: mansisti O et Heinsius: om. O arbuta Palmer:
 abdita O 16 via NFL: via est DV 19 fugabimus N: fuga-
 vimus DVFL (corr. vf)

Icare, Cecropiis merito iugulate colonis,
 pampineus nosti quam sit amarus odor! 30
 tuque o Eurytion vino Centaure peristi,
 nec non Ismario tu, Polypheme, mero.
 vino forma perit, vino corrumpitur aetas,
 vino saepe suum nescit amica virum.
 me miserum, ut multo nihil est mutata Lyaeo! 35
 iam bibe: formosa es: nil tibi vina nocent,
 cum tua praependent demissae in pocula sertae,
 et mea deducta carmina voce legis.
 largius effuso madeat tibi mensa Falerno,
 spumet et aurato mollius in calice. 40
 nulla tamen lecto recipit se sola libenter:
 est quiddam, quod vos quaerere cogat Amor.
 semper in absentis felicior aestus amantis:
 elevat assiduos copia longa viros.

XXXIV

CVR quisquam faciem dominae iam credat Amori?
 sic erepta mihi paene puella mea est.
 expertus dico, nemo est in amore fidelis:
 formosam raro non sibi quisque petit.
 polluit ille deus cognatos, solvit amicos, 5
 et bene concordis tristia ad arma vocat.
 hospes in hospitium Menelao venit adulter:
 Colchis et ignotum nonne secuta virum est?
 Lynceu, tune meam potuisti, perfide, curam
 tangere? nonne tuae tum cecidere manus? 10

35 nihil O: non v est NLDV: es F 37 praependent NLF
 Charisius: perpendent DV demissae . . . sertae N Charisius (p. 107,
 25 K): demissa . . .serta ceteri 42 vos Nv: nos DVFL
 XXXIV continuant O, disiunxit Beroaldus 1 iam credat N:
 non credit DVFL (corr. fv) amori O: amari v: amico Beroaldus
 4 formosam Nv: et formam FDV: formam L 9, 10 perfide
 . . . tangere sic Nv, ceteri mutato ordine

SEXTI PROPERTI

quid si non constans illa et tam certa fuisset?

posses in tanto vivere flagitio?

tu mihi vel ferro pectus vel perde veneno:

a domina tantum te modo tolle mea.

te socium vitae, te corporis esse licebit,

15

te dominum admitto rebus, amice, meis:

lecto te solum, lecto te deprecor uno:

rivalem possum non ego ferre Iovem.

ipse meas solus, quod nil est, aemulor umbras,

stultus, quod stulto saepe timore tremo.

20

una tamen causa est, cur crimina tanta remitto,

errabant multo quod tua verba mero.

sed numquam vitae fallet me ruga severae:

omnes iam norunt quam sit amare bonum.

Lynceus ipse meus seros insanit amores!

25

solum te nostros laetor adire deos.

quid tua Socraticis tibi nunc sapientia libris

proderit aut rerum dicere posse vias?

aut quid Erechthei tibi prosunt carmina lecta?

nil iuvat in magno vester amore senex.

30

tu satius memorem Musis imitere Philetan

et non inflati somnia Callimachi.

nam rursus licet Aetoli referas Acheloi,

fluxerit ut magno fractus amore liquor,

atque etiam ut Phrygio fallax Maeandria campo

35

errat et ipsa suas decipit unda vias,

12 posses in *N*: posses et in *DVL* corr. *v*: posset et *F* 20
quid *DV* (corr. *v*): qui *5* stulto *O*: nullo *Heinsius* 21 una tñ tanta

remitto crimina causa *5* sic *N* 23 fallet me *N*: me fallet *DVFL*
25 seros *Nzf*: sacros *DVFL* 27 quidam haec separant a prioribus
(iam *Beroaldus*) 28 ducere *vo*³ 29 erecthei *v* *Memmianus*:

erecti *N*: erethei *DVFL* Tyrtaei *Beroaldus* (ex emend.), cuius
codd. critei Erythraei *Ellis* lecta *O*: plectri *Palmer* 30 noster
DV 31 memorem musis *N*: musis memorem *DVFL*: meliorem
musis *5* 33 rursus *O*: cursus *Itali* 34 fractus *5* *Beroaldus*:
factus *O*: tactus *Heinsius*, qui etiam luxerit

qualis et Adrasti fuerit vocalis Arion,
 tristis ad Archemori funera victor equus :
 † non Amphiareae prosint tibi fata quadrigae †
 aut Capanei magno grata ruina Iovi. 40
 desine et Aeschyleo componere verba coturno,
 desine, et ad mollis membra resolve choros.
 incipe iam angusto versus includere torno,
 inque tuos ignis, dure poeta, veni.
 tu non Antimacho, non tutior ibis Homero : 45
 despicit et magnos recta puella deos.
 sed non ante gravis taurus succumbit aratro,
 cornua quam validis haeserit in laqueis,
 nec tu iam duros per te patieris amores :
 trux tamen a nobis ante domandus eris. 50
 harum nulla solet rationem quaerere mundi,
 nec cur fraternis Luna laboret equis,
 nec si post Stygias aliquid restabitur undas,
 nec si consulto fulmina missa tonent.
 aspice me, cui parva domi fortuna relictæ est 55
 nullus et antiquo Marte triumphus avi,
 ut regnem mixtas inter conviva puellas
 hoc ego, quo tibi nunc elevor, ingenio !
 me iuvet hesternis positum languere corollis,
 quem tetigit iactu certus ad ossa deus ; 60

37 orion *NFL* 39 ita *O* (*nisi quod* prosunt *F*), alii alia coniecere
 quo metrum sanarent, quale Amphiarea tibi nil prosint *Postgate*
 40 magno *om.* *DVFL* (quod Capanei pro dispondeo habebant, ut
Beroaldus) 42 choros *NLv* : thoros *VF* : toro *D* 43 in-
 cludere *NLv* : componere *DVF* 47 sed *Nf* : si *DVFL* gravis
O : gravi *5* 49 iam *N* : tam *ceteri* 50 ã (= ah) *N* domi-
 nandus *N* 53 restabitur undas *scripsimus* : restabit erumpnas
LFo'o² : restabit (*omissis ceteris*) *N* : restaverit undas *DVo³* (*o³ in*
marg. restaveris) : aliquis sedet arbiter *Jacob* (unde rest pro sedet
Munro) : restabit harenas *vir doctus apud Burmann* : restabimus
Wassenbergh 59 iuvat *5* hesternis *v* : externis *Nf* : aeternis
FL : aeternum *DV*

SEXTI PROPERTI

Actia Vergilium custodis litora Phoebi,
 Caesaris et fortis dicere posse ratis,
 qui nunc Aeneae Troiani suscitāt arma
 iactaque Lavinis moenia litoribus.
 cedite Romani scriptores, cedite Grai! 65
 nescio quid maius nascitur Iliade.
 tu canis umbrosi subter pineta Galaesi
 Thyrsin et attritis Daphnin harundinibus,
 utque decem possint corrumpere mala puellas
 missus et impressis haedus ab uberibus. 70
 felix, qui vilis pomis mercaris amores!
 huic licet ingratae Tityrus ipse canat.
 felix intactum Corydon qui temptat Alexin
 agricolae domini carpere delicias!
 quamvis ille sua lassus requiescat avena, 75
 laudatur facilis inter Hamadryadas.
 tu canis Ascraei veteris praecepta poetae,
 quo seges in campo, quo viret uva iugo.
 tale facis carmen docta testudine quale
 Cynthius impositis temperat articulis. 80
 non tamen haec ulli venient ingrata legenti,
 sive in amore rudis sive peritus erit.
 nec minor his animi est; aut, si minor ore, canorus
 anseris indocto carmine cessit olor.
 haec quoque perfecto ludebat Iasone Varro, 85
 Varro Leucadiae maxima flamma suae;
 haec quoque lascivi cantarunt scripta Catulli,
 Lesbia quis ipsa notior est Helena;

61 Virgilium 5: virgilio O, fortasse recte 66 nescio quod NL
 72 huic Nv: hinc DVFL ipsa O: corr. fv 78 uva NFLV: herba
 D 83 animi est scripsimus: animis NDV: animi FL si minor
 iam Beroaldus (qui Lucr. iv. 181 confert): sim ceteris omissis N: sim
 minor FLDV 85 laudabat DV 86 flamma O: cura v 88
 quin V

haec etiam docti confessa est pagina Calvi,
cum caneret miserae funera Quintiliae. 90
et modo formosa quam multa Lycoride Gallus
mortuus inferna vulnera lavit aqua !
Cynthia quin etiam versu laudata Properti,
hos inter si me ponere Fama volet.

91 quam O: qui 5

92 fleuit *Postgate*

LIBER TERTIVS

I

CALLIMACHI Manes et Coi sacra Philetæ,
 in vestrum, quaeso, me sinite ire nemus.
 primus ego ingredior puro de fonte sacerdos
 Itala per Graios orgia ferre choros.
 dicite, quo pariter carmen tenuastis in antro? 5
 quove pede ingressi? quamve bibistis aquam?
 a valeat, Phoebum quicumque moratur in armis!
 exactus tenui pumice versus eat,—
 quo me Fama levat terra sublimis, et a me
 nata coronatis Musa triumphat equis, 10
 et mecum in curru parvi vectantur Amores,
 scriptorumque meas turba secuta rotas.
 quid frustra missis in me certatis habenis?
 non datur ad Musas currere lata via.
 multi, Roma, tuas laudes annalibus addent, 15
 qui finem imperii Bactra futura canent.
 sed, quod pace legas, opus hoc de monte Sororum
 detulit intacta pagina nostra via.
 mollia, Pegasides, date vestroserta poetæ:
 non faciet capiti dura corona meo. 20
 at mihi quod vivo detraxerit invida turba,
 post obitum duplici faenore reddet Honos;
 Famæ post obitum fingit maiora vetustas:
 maius ab exsequiis nomen in ora venit.

I 5 tenuastis *Nf*: tenuistis *DVFL*
 reddit *O* honos 5: onus *O*
 vetustas *FLDV*: vetustæ *N*

10 nota 5 22 reddet *fv*:
 23 Famæ *N*: omnia *ceteri*

nam quis equo pulsas abiegno nosceret arces, 25
 fluminaque Haemonio comminus isse viro,
 Idaeum Simoenta, Iovis cunabula parvi,
 Hectora per campos ter maculasse rotas?
 Deiphobumque Helenumque et Polydamantis in armis
 qualemcumque Parim vix sua nosset humus. 30
 exiguo sermone fores nunc, Ilion, et tu
 Troia bis Oetaei numine capta dei.
 nec non ille tui casus memorator Homerus
 posteritate suum crescere sensit opus.
 meque inter seros laudabit Roma nepotes : 35
 illum post cineres auguror ipse diem.
 ne mea contempto lapis indicet ossa sepulcro
 provisum est Lycio vota probante deo.

II

CARMINIS interea nostri redeamus in orbem,
 gaudeat in solito tacta puella sono.
 Orphea detinuisse feras et concita dicunt
 flumina Threicia sustinuisse lyra ;
 saxa Cithaeronis Thebas agitata per artem 5
 sponte sua in muri membra coisse ferunt ;
 quin etiam, Polypheme, fera Galatea sub Aetna
 ad tua rorantis carmina flexit equos :
 miremur, nobis et Baccho et Apolline dextro,
 turba puellarum si mea verba colit? 10

25 arces 5 : artes O   26 isse viro *VLf* : esse viro *ND* : ille raro *F*
 27 iovis cunabula parvi *sic O nisi quod cunabula parvi om. N* : Idaeos
 montes Iovis incunabula *Palmer* : *versum refinxit potius quam emen-*
davit G. Wolff cum prole Scamandro   29 Polydamantis *scripsimus*
ex Postgate (ed. 1885) : pulidamantes *FL*, *similia alii, nisi quod N es*
ex as fecit, et V as exhibet, unde Pulydamantas Palmer   36 augur . .
 ipse deae *N*

II 2 ut *vo*³   3 detinuisse *NLv* : detenuisse *FV* : te tenuisse *D* :
 delinisse *Ayrmann*   6 in muri *DV* : in numeri *NL*, *haud absurde* :
 immineri *F*

SEXTI PROPERTI

quod non Taenariis domus est mihi fulta columnis,
 nec camera auratas inter eburna trabes,
 nec mea Phaeacas aequant pomaria silvas,
 non operosa rigat Marcius antra liquor;
 at Musae comites et carmina cara legenti, 15
 et defessa choris Calliopea meis.
 fortunata, meo si qua est celebrata libello!
 carmina erunt formae tot monumenta tuae.
 nam neque Pyramidum sumptus ad sidera ducti,
 nec Iovis Elei caelum imitata domus, 20
 nec Mausolei dives fortuna sepulcri
 mortis ab extrema condicione vacant.
 aut illis flamma aut imber subducit honores,
 annorum aut ictu pondere victa ruent.
 at non ingenio quaesitum nomen ab aevo 25
 excidet: ingenio stat sine morte decus.

III

VISVS eram molli recubans Heliconis in umbra,
 Bellerophontei qua fluit umor equi,
 reges, Alba, tuos et regum facta tuorum,
 tantum operis, nervis hiscere posse meis;
 parvaque tam magnis admoram fontibus ora, 5
 unde pater sitiens Ennius ante bibit;
 et cecinit Curios fratres et Horatia pila,
 regiaque Aemilia vecta tropaea rate,
 victricesque moras Fabii pugnamque sinistram
 Cannensem et versos ad pia vota deos, 10
 Hannibalemque Lares Romana sede fugantis,
 anseris et tutum voce fuisse Iovem:

14 Marcius ζ : martius O 15 comites fv : comitis NDV : comiti FL
 16 et $FLDV$ (*om. N*): nec *Baehrens* 17 est O (*om. V¹*): es ζ
 22 vacat DVL 23 illi DV subducit N : subducet *ceteri* 24
 armorum F ictu NF : ictus DVL pondere $NDVL$: pondera F
 III 7 cecini ζ 11 Lares F : lacres LV^1 *Memmianus*: lacies
N: alacres Dv

cum me Castalia speculans ex arbore Phoebus
 sic ait aurata nixus ad antra lyra :
 'Quid tibi cum tali, demens, est flumine? quis te 15
 carminis heroi tangere iussit opus?
 non hinc ulla tibi speranda est fama, Properti :
 mollia sunt parvis prata terenda rotis ;
 ut tuus in scamno iactetur saepe libellus,
 quem legat exspectans sola puella virum. 20
 cur tua praescripto sevecta est pagina gyro?
 non est ingenii cumba gravanda tui.
 alter remus aquas alter tibi radat harenas,
 tutus eris: medio maxima turba mari est.'
 dixerat, et plectro sedem mihi monstrat eburno, 25
 qua nova muscoso semita facta solo est.
 hic erat affixis viridis spelunca lapillis,
 pendebantque cavis tympana pumicibus,
 orgia Musarum et Sileni patris imago
 fictilis et calami, Pan Tegeaeae, tui; 30
 et Veneris dominae volucres, mea turba, columbae
 tingunt Gorgoneo punica rostra lacu ;
 diversaeque novem sortitae rura Puellae
 exercent teneras in sua dona manus :
 haec hederas legit in thyrsos, haec carmina nervis 35
 aptat, at illa manu textit utraque rosam.
 e quarum numero me contigit una dearum
 (ut reor a facie, Calliopea fuit) :
 'Contentus niveis semper vectabere cynis,
 nec te fortis equi ducet ad arma sonus. 40

21 praescripto *FLDV*: perscripto *N* est *om. FL* 26 quo *N*
 29 orgia *Heinsius*: ergo *O*: origo in margine *dv*, huc potius quam ad
 imago referendum 32 gorgoneo *Nfv*: gorgonio *L*: gorgonico
 ceteri rostra *f (? V)*: nostra ceteri 33 diverseque *FL* rura *O*:
 iura *Scaliger e cod. Vaticano, fortasse recte* 35 in *NFLV*: et *D*
 36 et *F*

SEXTI PROPERTI

nil tibi sit rauco praeconia classica cornu
 flere, nec Aonium tinguere Marte nemus;
 aut quibus in campis Mariano proelia signo
 stent et Teutonicas Roma refringat opes,
 barbarus aut Suevo perfusus sanguine Rhenus 45
 saucia maerenti corpora vectet aqua.
 quippe coronatos alienum ad limen amantis
 nocturnaeque canes ebria signa fugae,
 ut per te clausas sciat excantare puellas,
 qui volet austeros arte ferire viros.' 50
 talia Calliope, lymphisque a fonte petitis
 ora Philetaea nostra rigavit aqua.

IV

ARMA deus Caesar dites meditatur ad Indos,
 et freta gemmiferi findere classe maris.
 magna, viri, merces: parat ultima terra triumphos;
 Tigris et Euphrates sub tua iura fluent;
 sera, sed Ausoniis veniet provincia virgis; 5
 assuescent Latio Partha tropaea Iovi.
 ite agite, expertae bello date lintea prorae
 et solitum armigeri ducite munus equi!
 omina fausta cano. Crassos clademque piate!
 ite et Romanae consulite historiae! 10
 Mars pater, et sacrae fatalia lumina Vestae,
 ante meos obitus sit precor illa dies,
 qua videam spoliis oneratos Caesaris axis,
 ad vulgi plausus saepe resistere equos,
 inque sinu carae nixus spectare puellae 15
 incipiam et titulis oppida capta legam,

41 praeconia *NL*: praeconica *FDV*: praetoria, *Beroaldus ex cod.*
 'reverendae vetustatis' 42 flare *Dousa filius* tinguere *NL*:
 tingere *FD*: cingere *V* 45 Suevo teste *Beroaldo codd. non nulli*:
 s(a)evo *O*

IV 4 Thybris *pro vocativo Housman, idem* fluet 9 omnia *D*

ELEGIARVM LIBER III

tela fugacis equi et bracati militis arcus,
 et subter captos arma sedere duces!
 ipsa tuam serva prolem, Venus: hoc sit in aevum,
 cernis ab Aenea quod superesse caput. 20
 praeda sit haec illis, quorum meruere labores:
 me sat erit Sacra plaudere posse Via.

V

PACIS Amor deus est, pacem veneramur amantes:
 stant mihi cum domina proelia dura mea.
 nec tamen invisio pectus mihi carpitur auro,
 nec bibit e gemma divite nostra sitis,
 nec mihi mille iugis Campania pinguis aratur, 5
 nec miser aera paro clade, Corinthe, tua.
 o prima infelix fingenti terra Prometheo!
 ille parum caute pectoris egit opus.
 corpora disponens mentem non vidit in arte:
 recta animi primum debuit esse via. 10
 nunc maris in tantum vento iactamur, et hostem
 quaerimus, atque armis nectimus arma nova.
 haud ullas portabis opes Acherontis ad undas:
 nudus ad infernas, stulte, vehere ratis.
 victor cum victis pariter miscebitur umbris: 15
 consule cum Mario, capte Iugurtha, sedes.
 Lydus Dulichio non distat Croesus ab Iro:
 optima mors, parca quae venit acta die.
 me iuvat in prima coluisse Heliconia iuventa
 Musarumque choris implicuisse manus: 20

19 serva prolem *Nv*: prolem serva *DVFL* 22 mi 5 Sacra
NV: om. *L*: media *DF*

V 6 aera 5: aere *N*: ire *O* clade *Nf*: classe *DVL*: pace *F*
 7 frangenti *N* 8 caute *O*: cauti 5 9 in arce *codex Passerat*:
 inertem 5 12 nectimus *NVf*: quaerimus *FLD* 14 ab in-
 ferna . . . rate *quidam codd. teste Beroaldo* 15 miscebimur 5
 18 parca *O*, fortasse corruptum: carpta *Baehrens*: quid si Parca
 est legas (Parcae . . . die *Lachmann*)? acta *NL*: apta *DVF*?

SEXTI PROPERTI

me iuuet et multo mentem vincere Lyaeo,
 et caput in verna semper habere rosa.
 atque ubi iam Venerem gravis interceperit aetas,
 sparserit et nigras alba senectâ comas!
 tum mihi naturae libeat perdiscere mores, 25
 quis deus hanc mundi temperet arte domum,
 qua venit exoriens, qua deficit, unde coactis
 cornibus in plenum menstrua luna redit,
 unde salo superant venti, quid flamine captet
 Eurus, et in nubes unde perennis aqua; 30
 sit ventura dies mundi quae subruat arces,
 purpureus pluvias cur bibit arcus aquas,
 aut cur Perrhaebi tremuere cacumina Pindi,
 solis et atratis luxerit orbis equis,
 cur serus versare boves et plaustra Bootes, 35
 Pleiadum spisso cur coit igne chorus,
 curve suos finis altum non exeat aequor,
 plenus et in partis quattuor annus eat;
 sub terris sint iura deum et tormenta Gigantum,
 Tisiphones atro si furit angue caput, 40
 aut Alcmaeoniae furiae aut ieiunia Phinei,
 num rota, num scopuli, num sitis inter aquas,
 num tribus infernum custodit faucibus antrum
 Cerberus, et Tityo iugera pauca novem,
 an ficta in miseras descendit fabula gentis, 45
 et timor haud ultra quam rogos esse potest.
 exitus hic vitae superest mihi: vos, quibus arma
 grata magis, Crassi signa referte domum.

21 iuuet *NFL*: iuvat *DV*   24 sparserit *DV*: sparserit et *N*:
 sparsit et *FL*   integras *O*: et nigras 5   31 arces *Nv*: artes *L*:
 arcem *ceteri*   34 atratis *NLfv*: attractis *DVfl*   35 seros *N*
 plaustra bootes *DV*: flamma palustra *FL* (flamma *delevit f et* bootes
in marg. adscriptit): flamma boon *N*   39 gigantum *om. N*   42,
 43 non *quater NL*   46 haut *N*: aut *ceteri*   47 superest *O*:
 superet 5

VI

DIC mihi de nostra, quae sentis, vera puella :
 sic tibi sint dominae, Lygdame, dempta iuga.
 non me laetitia tumefactum fallis inani,
 haec referens, quae me credere velle putas?
 omnis enim debet sine vano nuntius esse, 5
 maioremque timens servus habere fidem.
 nunc mihi, si qua tenes, ab origine dicere prima
 incipe : suspensis auribus ista bibam.
 sic, ut eam incomptis vidisti flere capillis,
 illius ex oculis multa cadebat aqua? 10
 nec speculum strato vidisti, Lygdame, lecto?
 ornat niveas nullane gemma manus?
 ac maestam teneris vestem pendere lacertis,
 scriniaque ad lecti clausa iacere pedes?
 tristis erat domus, et tristes sua pensa ministrae 15
 carpebant, medio nebat et ipsa loco,
 umidaque impressa siccabat lumina lana,
 rettulit et querulo iurgia nostra sono?
 'Haec te teste mihi promissa est, Lygdame, merces?
 est poenae servo rumpere teste fidem. 20
 ille potest nullo miseram me linquere facto,
 et qualem nolo dicere habere domi!
 gaudet me vacuo solam tabescere lecto.
 si placet, insultet, Lygdame, morte mea.
 non me moribus illa, sed herbis improba vicit : 25
 staminea rhombi ducitur ille rota.
 illum turgentis ranae portenta rubetae
 et lecta exsectis anguibus ossa trahunt,

VI 3 non *N*: dum *FLDV*: num 5 sine vanis esse relator
V¹d l 9 sicut eam *FLDV*: si cā *N* (*sed vix liquet utrum c*
an e scriptum sit): sic interpunximus: siccine eam vulgo 13 at 5
 22 et qualem nolo *Palmer*: et qualem nullo *N*: aequalem nulla *ceteri*:
 aequalem nullam . . . domi *Heinsius*: domo *O*

SEXTI PROPERTI

et strigis inventae per busta iacentia plumae,
 cinctaque funesto lanea vitta viro. 30
 si non vana canunt mea somnia, Lygdame, testor,
 poena erit ante meos sera sed ampla pedes;
 putris et in vacuo textetur aranea lecto :
 noctibus illorum dormiet ipsa Venus.
 quae tibi si veris animis est questa puella, 35
 hac eadem rursus, Lygdame, curre via,
 et mea cum multis lacrimis mandata reporta
 iram, non fraudes esse in amore meo,
 me quoque consimili impositum torquerier igni :
 iurabo bis sex integer esse dies. 40
 quod mihi si e tanto felix concordia bello
 exstiterit, per me, Lygdame, liber eris.

VII

ERGO sollicitae tu causa, pecunia, vitae !
 per te immaturum mortis adimus iter ;
 tu vitiis hominum crudelia pabula praebes ;
 semina curarum de capite orta tuo.
 tu Paetum ad Pharios tendentem lintea portus 5
 obruis insano terque quaterque mari.
 nam dum te sequitur, primo miser excidit aevo
 et nova longinquis piscibus esca natat ;
 et mater non iusta piaae dare debita terrae
 nec pote cognatos inter humare rogos, 10
 sed tua nunc volucres astant super ossa marinae,
 nunc tibi pro tumulo Carpathium omne mare est.
 infelix Aquilo, raptae timor Orithyiae,
 quae spolia ex illo tanta fuere tibi ?
 aut quidnam fracta gaudes, Neptune, carina ? 15
 portabat sanctos alveus ille viros.

30 toro *Heinsius* 31 cadunt *Dv* 36 haec *DV* 41 quod
Nfv : quid *ceteri* mihi si *FLDV* : nisi et *N* : mihi si e *Lachmann*
 VII 1 vitae es *DV*

Paete, quid aetatem numeras? quid cara natanti
 mater in ore tibi est? non habet unda deos.
 nam tibi nocturnis ad saxa ligata procellis
 omnia detrito vincula fune cadunt. 20
 sunt Agamemnonias testantia litora curas,
 quae notat Argynni poena minantis aquae.
 hoc iuvene amisso classem non solvit Atrides,
 pro qua mactata est Iphigenia mora.
 reddite corpus humo, posita est in gurgite vita; 25
 Paetum sponte tua, vilis arena, tegas;
 et quotiens Paeti transibit nauta sepulcrum,
 dicat 'Et audaci tu timor esse potes.'
 ite, rates curvae, et leti texite causas:
 ista per humanas mors venit acta manus. 30
 terra parum fuerat, fatis adiecimus undas:
 fortunae miseras auximus arte vias.
 ancora te teneat, quem non tenuere penates?
 quid meritum dicas, cui sua terra parum est?
 ventorum est, quodcumque paras: haud ulla carina 35
 consenuit, fallit portus et ipse fidem.
 natura insidians pontum substravit avaris:
 ut tibi succedat, vix semel esse potest.
 saxa triumphalis fregere Capharea puppis,
 naufraga cum vasto Graecia tracta salo est. 40
 paulatim socium iacturam fleuit Vlixes,
 in mare cui soliti non valere doli.

22 quae *V*: qua *ceteri* notat *O*: natat *f* 'omnes fere codices'
Beroaldus: nota 5 argynni *v*: argioni *FL*: agynni *N*: argivum
DF: argivis 'omnes fere codices' *Beroaldus* minantis *O*, nisi quod
 minatis *L*: Mimantis *Ellis*: natantis *v* 23 hoc *Nfv*: nec
DVFL solvit *O*: solvet *Beroaldus*, qui hoc iuvene amisso de *Paeto*
intellegebat. *Atramentum calamus et fortasse manus hic mutantur*
in N 25 posita est *N*: positaque *ceteri* 29 ite, rates curvae,
 ite 5 curvas *Passerat*: curvate *Lendrum* texite *O* (terite *N*):
 contextite *v* *Beroaldus* 37 insidias 5 42 soliti 5: soli *O*:
 solum 5

SEXTI PROPERTI

quod si contentus patrio bove verteret agros,
 verbaque duxisset pondus habere mea,
 viveret ante suos dulcis conviva Penatis, 45
 pauper, at in terra; nil, ubi flere, potes.
 non tulit haec Paetus, stridorem audire procellae
 et duro teneras laedere fune manus;
 sed Chio thalamo aut Oricia terebintho
 et fultum pluma versicolore caput. 50
 huic fluctus vivo radicitus abstulit unguis,
 et miser invisam traxit hiatus aquam;
 hunc parvo ferri vidit nox improba ligno:
 Paetus ut occideret, tot coiere mala.
 flens tamen extremis dedit haec mandata querelis, 55
 cum moribunda niger clauderet ora liquor:
 'Di maris Aegaei quos sunt penes aequora, venti,
 et quaecumque meum degravat unda caput,
 quo rapitis miseros primae lanuginis annos?
 attulimus longas in freta vestra manus. 60
 a miser alcyonum scopulis affligar acutis!
 in me caeruleo fuscina sumpta deo est.
 at saltem Italiae regionibus evehat aestus:
 hoc de me sat erit si modo matris erit.'
 subtrahit haec fantem torta vertigine fluctus; 65
 ultima quae Paeto voxque diesque fuit.
 o centum aequoreae Nereo genitore puellae,
 et tu materno tracta dolore Thetis;
 vos decuit lasso supponere brachia mento:
 non poterat vestras ille gravare manus: 70

46 sic *interpunximus*: ubi *NFL*: nisi *F* (corr.) *DV* potest *O*: potes
Dresdensis nil nisi fleret opes *Baehrens* 47 haec *N*: hunc *DVL*:
 hoc *Fo*! hic *5* 49 chio *O*: Thyio *Santen*: Thyiae *Itali* calamo *FL*
orythia N: corythia et similia ceteri 52 invisam *NLfv*: invitam *FDV*
 60 longas *O*, nil mutavimus collato ii. 2. 5 61 affligor *DV* 63
 advehat *5* 66 vox *Nv*: nox *FLDV* 68 tacta v *Beroaldus*:
 fracta *Heinsius* thetis *Nf*: petis *L*: pedis *FDV*: Theti *Itali*

ELEGIARVM LIBER III

at tu, saeve Aquilo, numquam mea vela videbis:
ante fores dominae condar oportet iners.

VIII

DVLCIS ad hesternas fuerat mihi rixa lucernas,
vocis et insane tot maledicta tuae.
cur furibunda mero mensam propellis et in me
proicis insana cymbia plena manu?
tu vero nostros audax invade capillos 5
et mea formosis unguibus ora nota,
tu minitare oculos subiecta exurere flamma,
fac mea rescisso pectora nuda sinu!
nimirum veri dantur mihi signa caloris:
nam sine amore gravi femina nulla dolet. 10
quae mulier rabida iactat convicia lingua,
et Veneris magnae volvitur ante pedes,
custodum gregibus circa se stipat euntem,
seu sequitur medias, Maenas ut icta, vias,
seu timidam crebro dementia somnia terrent, 15
seu miseram in tabula picta puella movet:
his ego tormentis animi sum verus haruspex,
has didici certo saepe in amore notas.
non est certa fides, quae non in iurgia vertat:
hostibus eveniat lenta puella meis. 20
in morso aequales videant mea vulnera collo:
me doceat livor mecum habuisse meam.
aut in amore dolere volo aut audire dolentem,
sive meas lacrimas sive videre tuas,
tectata superciliis si quando verba remittis, 25
aut tua cum digitis scripta silenda notas.

VIII *nova elegia in N, ceteri continuant* 1 hesternas NF.
hexternas L: externas DV 3 cum Beroaldus 11 rabida
Scaliger: gravida O 13 custodem DVL se O: seu Lachmann
16 miserum DV 18 has Nfu: nam FLDV 19 quae scripsi-
mus: quam O iniurgia N: iuria, in *supra lin. add.* F: iniuria LDV
vertat F: versat NLDV: vertas Vahlen

SEXTI PROPERTI

odi ego quae numquam pungunt suspiria somnos :
 semper in irata pallidus esse velim.
 dulcior ignis erat Paridi, cum grata per arma
 Tyndaridi poterat gaudia ferre suae : 30
 dum vincunt Danaï, dum restat barbarus Hector,
 ille Helenae in gremio maxima bella gerit.
 aut tecum aut pro te mihi cum rivalibus arma
 semper erunt : in te pax mihi nulla placet.
 gaude, quod nulla est aeque formosa : doleres, 35
 si qua foret : nunc sis iure superba licet.
 at tibi, qui nostro nexisti retia lecto,
 sit socer aeternum nec sine matre domus !
 cui nunc si qua data est furandae copia noctis,
 offensam illa mihi, non tibi amica, dedit. 40

IX

MAECENAS, eques Etrusco de sanguine regum,
 intra fortunam qui cupis esse tuam,
 quid me scribendi tam vastum mittis in aequor?
 non sunt apta meae grandia vela rati.
 turpe est, quod nequeas, capiti committere pondus 5
 et pressum inflexo mox dare terga genu.
 omnia non pariter rerum sunt omnibus apta,
 fama nec ex aequo ducitur ulla iugo.
 gloria Lysippo est animosa effingere signa ;
 exactis Calamis se mihi iactat equis ; 10
 in Veneris tabula summam sibi poscit Apelles ;
 Parrhasius parva vindicat arte locum ;

27 quae O : quos f : quum 5   28 irata N : iratam *FLDV*
 29 cum *NFL v d* : quo *DV*   grata O : Graia iam *Beroaldus videtur*
legisse   34 in te *NFLv* : vitae *DV*   37 nexisti *apud*
Priscianum (p. 902) et *Diomedem* (p. 369, 21 K) : tendisti O   40
 offensam O : offensa *Itali*

IX 2 intra *NLfv* : inter *FDV*   8 fama 'in aliis codicibus legitur'
Beroaldus : flamma O (flamina *LD*) : palma 5   ulla O : una 5   iugo O :
 rogo f *Beroaldus*   9 effingere N : fingere *ceteri*   10 calamus
 O : corr. *Itali*   11 poscit *NDV* : posita *FL* : ponit *vf Beroaldus*

argumenta magis sunt Mentoris addita formae;
 at Myos exiguum flectit acanthus iter;
 Phidiacus signo se Iuppiter ornat eburno;
 Praxitelen propria vindicat urbe lapis.
 est quibus Eleae concurrit palma quadrigae,
 est quibus in celeres gloria nata pedes;
 hic satus ad pacem, hic castrensibus utilis armis:
 naturae sequitur semina quisque suae.
 at tua, Maecenas, vitae praecepta recepi,
 cogor et exemplis te superare tuis.
 cum tibi Romano dominas in honore securis
 et liceat medio ponere iura foro;
 vel tibi Medorum pugnaces ire per hostis,
 atque onerare tuam fixa per arma domum;
 et tibi ad effectum vires det Caesar, et omni
 tempore tam faciles insinuentur opes;
 parcis et in tenuis humilem te colligis umbras:
 velorum plenos subtrahis ipse sinus.
 crede mihi, magnos aequabunt ista Camillos
 iudicia, et venies tu quoque in ora virum,
 Caesaris et famae vestigia iuncta tenebis:
 Maecenatis erunt vera tropaea fides.
 non ego velifera tumidum mare findo carina:
 tota sub exiguo flumine nostra mora est.
 non flebo in cineres arcem sedisse paternos
 Cadmi nec semper proelia clade pari;
 nec referam Scaeas et Pergama Apollinis arces,
 et Danaum decimo vere redisse ratis,

14 at 5: ad O Myos iam Volscus: muros N: nuros DVF:
 miros Ld 16 propria O: parius quidam codd. teste Beroaldo
 20 sequitur O (N ex seminetur): sequimur Broukhuyzen 25 hastas
 Markland: hostes O 33 victa N 35 om. N, fortasse totus
 versus interpolatus 36 tuta 5 flumine N: e flumine DFL
 (q̄ sup̄p̄unxit F): ≡ flumine V 38 septem Lipsius

SEXTI PROPERTI

moenia cum Graio Neptunia pressit aratro
 victor Palladiae ligneus artis equus.
 inter Callimachi sat erit placuisse libellos
 et cecinisse modis, Dore poeta, tuis.
 haec urant pueros, haec urant scripta puellas, 45
 meque deum clament et mihi sacra ferant!
 te duce vel Iovis arma canam caeloque minantem
 Coeum et Phlegraeis Eurymedonta iugis;
 celsaque Romanis decerpta palatia tauris
 ordiar et caeso moenia firma Remo, 50
 eductosque pares silvestri ex ubere reges,
 crescet et ingenium sub tua iussa meum!
 prosequar et currus utroque ab litore ovantis,
 Parthorum astutae tela remissa fugae,
 castraque Pelusi Romano subruta ferro, 55
 Antonique gravis in sua fata manus.
 mollis tu coeptae fautor cape lora iuventae,
 dexteraque immissis da mihi signa rotis.
 hoc mihi, Maecenas, laudis concedis, et a te est
 quod ferar in partis ipse fuisse tuas. 60

X

MIRABAR, quidnam misissent mane Camenae,
 ante meum stantes sole rubente torum.
 natalis nostrae signum misere puellae
 et manibus faustos ter crepuere sonos.
 transeat hic sine nube dies, stent aere venti, 5
 ponat et in sicco molliter unda minax.
 aspiciam nullos hodierna luce dolentis,
 et Niobae lacrimas supprimat ipse lapis,

42 equus *NFLV*: opus *D* 44 Dore *Scrivenerius*: dure *O*: Coe
Beroaldus 45 urant iam *Volscus*: curant *O*: curent *5* 48
 Eurymedonta *Huschke*: oromedonta *O* 57 factor *N*: faustor *FL*
 X 1 visissent *Heinsius* 3 misere *NV*: miserere *FLDV*¹ 6
 ponet *NF*¹*L* minas *vf*

ELEGIARVM LIBER III

alcyonum positis requiescant ora querelis,
 increpet absumptum nec sua mater Itym. 10
 tuque, o cara mihi, felicibus edita pennis,
 surge et poscentis iusta precare deos.
 ac primum pura somnum tibi discute lympa,
 et nitidas presso pollice finge comas :
 dein qua primum oculos cepisti veste Properti 15
 indue, nec vacuum flore relinque caput ;
 et pete, qua polles, ut sit tibi forma perennis,
 inque meum semper stent tua regna caput.
 inde coronatas ubi ture piaveris aras,
 luxerit et tota flamma secunda domo, 20
 sit mensae ratio, noxque inter pocula currat,
 et crocino naris murreus ungat onyx.
 tibia nocturnis succumbat rauca choreis,
 et sint nequitiae libera verba tuae,
 dulciaque ingratos adimant convivia somnos, 25
 publica vicinae perstrepat aura viae :
 sit sors et nobis talorum interprete iactu,
 quem gravibus pennis verberet ille puer.
 cum fuerit multis exacta trientibus hora,
 noctis et instituet sacra ministra Venus, 30
 annua solvamus thalamo sollemnia nostro,
 natalisque tui sic peragamus iter.

XI

QUID mirare, meam si versat femina vitam
 et trahit addictum sub sua iura virum,
 criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis,
 quod nequeam fracto rumpere vincla iugo ?

12 praesentes *cod. Passerat* 15 dein qua *Nfv* : denique *Fd* :
 te qua *DLV* ? 17, 18 *om. N* 17 polles *fv* : pelles *ceteri* 19
 ubi *Nfv* : tibi *DVFL* 21 voxque *DV*¹ 23 rauca *Nfv* : pauca
ceteri 25 que *om. N* 26 perstrepat *f* : perstrepet *O*

SEXTI PROPERTI

venturam melius praesagit navita mortem, 5
 vulneribus didicit miles habere metum.
 ista ego praeterita iactavi verba iuventa :
 tu nunc exemplo disce timere meo.
 Colchis flagrantis adamantina sub iuga tauros
 egit et armigera proelia sevit humo, 10
 custodisque feros clausit serpentis hiatus,
 iret ut Aesonias aurea lana domos.
 ausa ferox ab equo quondam oppugnare sagittis
 Maeotis Danaum Penthesilea ratis ;
 aurea cui postquam nudavit cassida frontem, 15
 vicit victorem candida forma virum.
 Omphale in tantum formae processit honorem,
 Lydia Gygaeo tincta puella lacu,
 ut, qui pacato statuisset in orbe columnas,
 tam dura traheret mollia pensa manu. 20
 Persarum statuit Babylona Semiramis urbem,
 ut solidum cocto tolleret aggere opus,
 et duo in adversum missi per moenia currus
 nec possent tacto stringere ab axe latus ;
 duxit et Euphratem medium, qua condidit arces, 25
 iussit et imperio surgere Bactra caput.
 nam quid ego heroas, quid raptem in crimine divos ?
 Iuppiter infamat seque suamque domum.
 quid, modo quae nostris opprobria vexerit armis
 et famulos inter femina trita suos, 30
 coniugis obsceni pretium Romana poposcit
 moenia et addictos in sua regna Patres ?

XI 5 venturam O: ventorum S. G. Owen noctem fv: motum
 S. G. Owen 14 maeotis Nf: nectis L: iniectis DVF
 15 cui Nfv: qui DVLF 17 principium nov. eleg. faciunt F
 Memmianus omphale NLFV: omphalie DV¹ in O: et in 5
 20 post hunc versum nov. eleg. faciunt DVFL Memmianus 23
 missi O: mitti Tyrrell 24 nec NFL: ne DV 25 qua Nfv:
 quam DVL, quo probato Baehrens arcis 27 crimina v 29
 vexerat 5 31 coniugii Passerat

noxia Alexandria, dolis aptissima tellus,
 et totiens nostro Memphi cruenta malo,
 tris ubi Pompeio detraxit harena triumphos! 35
 tollet nulla dies hanc tibi, Roma, notam.
 issent Phlegraeo melius tibi funera campo,
 vel tua si socero colla daturus eras.
 scilicet incesti meretrix regina Canopi,
 una Philippeo sanguine adusta nota, 40
 ausa Iovi nostro latrantem opponere Anubim,
 et Tiberim Nili cogere ferre minas,
 Romanamque tubam crepitanti pellere sistro,
 baridos et contis rostra Liburna sequi,
 foedaque Tarpeio conopia tendere saxo, 45
 iura dare et statuas inter et arma Mari.
 quid nunc Tarquinii fractas iuvat esse securis,
 nomine quem simili vita superba notat,
 si mulier patienda fuit? cape, Roma, triumphum
 et longum Augusto salva precare diem! 50
 fugisti tamen in timidi vada flumina Nili:
 accepere tuae Romula vincla manus.
 bracchia spectavi sacris admorsa colubris,
 et trahere occultum membra soporis iter.
 'Non hoc, Roma, fuit tanto tibi cive verenda!' 55
 dixit et assiduo lingua sepulta mero.
 septem urbs alta iugis, toto quae praesidet orbi,
 femineas timuit territa Marte minas.
 Hannibalis spolia et victi monumenta Syphacis,
 et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes; 60
 Curtius expletis statuit monumenta lacunis,
 at Decius misso proelia rupit equo,

35 tres *NDVF*: res *L*: haec *F* ubi *NDV*: tibi *LF* 44 cun-
 ctis *DV* 45 conopea *Beroaldus*: canopeia *O* 46 et 5: *om. O*
 dares *Palmer* 48 notat *NFLv*: vocat *DV* 51 timida *F*:
 timidi *fv* vada *NLF*: vaga *DV coll. II, xxxi. 4 adi. inusitatum*
non mutandum 55 hoc *O*: haec 5 fuit *O*: fui 5, fortasse recte
 58 *om. N* 61 Curtius *fv*: curius *NV*?: durius *DFL* 62 ac *DVL*

SEXTI PROPERTI

Coclitis abscissos testatur semita pontis,
 est cui cognomen corvus habere dedit :
 haec di condiderant, haec di quoque moenia servant : 65
 vix timeat salvo Caesare Roma Iovem.
 nunc ubi Scipiadae classes, ubi signa Camilli,
 aut modo Pompeia Bospore capta manu ?
 Leucadius versas acies memorabit Apollo :
 tantum operis belli sustulit una dies. 70
 at tu, sive petes portus seu, navita, linques,
 Caesaris in toto sis memor Ionio.

XII

POSTVME, plorantem potuisti linquere Gallam,
 miles et Augusti fortia signa sequi ?
 tantine ulla fuit spoliati gloria Parthi,
 ne faceres Galla multa rogante tua ?
 si fas est, omnes pariter pereatis avari, 5
 et quisquis fido praetulit arma toro !
 tu tamen iniecta tectus, vesane, lacerna
 potabis galea fessus Araxis aquam.
 illa quidem interea fama tabescet inani,
 haec tua ne virtus fiat amara tibi, 10
 neve tua Medae laetentur caede sagittae,
 ferreus aurato neu cataphractus equo,
 neve aliquid de te flendum referatur in urna :
 sic redeunt, illis qui cecidere locis.
 ter quater in casta felix, o Postume, Galla ! 15
 moribus his alia coniuge dignus eras.
 quid faciet nullo munita puella timore,
 cum sit luxuriae Roma magistra tuae ?

63 adscisos *N*
Livineius

64 est *Puccius* : et *O*

65 condiderunt

XII 4 faceres *Nfv* : facias *DVL* 7 iniecta iam *Beronidus* :
 intacta *O* 14 sic redeunt *v* : si credunt *N* : si credent *DVFL*
 18 sit *O* : sis *Palmer* tuae *O* : suae 5

ELEGIARVM LIBER III

sed securus eas : Gallam non munera vincent,
duritiaeque tuae non erit illa memor. 20
nam quocumque die salvum te fata remittent,
pendebit collo Galla pudica tuo.
Postumus alter erit miranda coniuge Vlixes :
non illi longae tot nocuere morae,
castra decem annorum, et Ciconum mons Ismara, Calpe, 25
exustaeque tuae mox, Polypheme, genae,
et Circae fraudes, lotosque herbaeque tenaces,
Scyllaque et alternas scissa Charybdis aquas,
Lampetis Ithacis veribus mugisse iuencos
(paverat hos Phoebus filia Lampetie), 30
et thalamum Aeetae flentis fugisse puellae,
totque hiemis noctes totque natasse dies,
nigrantisque domos animarum intrasse silentum,
Sirenium surdo remige adisse lacus,
et veteres arcus leto renovasse procorum, 35
errorisque sui sic statuisset modum.
nec frustra, quia casta domi persederat uxor.
vincit Penelope Aelia Galla fidem.

XIII

QVAERITIS, unde avidis nox sit pretiosa puellis,
et Venerem exhaustae damna querantur opes.
certa quidem tantis causa et manifesta ruinis :
luxuriae nimium libera facta via est.
Inda cavis aurum mittit formica metallis, 5
et venit e Rubro concha Erycina salo,
et Tyros ostrinos praebet Cadmea colores,
cinnamon et multi pastor odoris Arabs :

25 mons O: mors ζ , alii alia coniecere calpe NF: talpe DVLf
29 Lanpathię sithicis N, similia ceteri 32 natasse N: notasse DVFL
34 latus F¹: latreus L 35 arcus NLv: artus DVF leto ζ :
lecto O 38 penelope laelia vel similia O: penelopes v: corr. Passerat
XIII 2 venere Itali exhausto N, haud absurde 3 et Nv: est
DVF 6 erycina O: Erythraea d Beroaldus, ex emend.

SEXTI PROPERTI

haec etiam clausas expugnant arma pudicas,
 quaeque terunt fastus, Icarioti, tuos. 10
 matrona incedit census induta nepotum
 et spolia opprobrii nostra per ora trahit.
 nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi,
 aut si qua est, pretio tollitur ipsa mora.
 felix Eois lex funeris una maritis, 15
 quos Aurora suis rubra colorat equis!
 namque ubi mortifero iacta est fax ultima lecto,
 uxorum fuis stat pia turba comis,
 et certamen habent leti, quae viva sequatur
 coniugium: pudor est non licuisse mori. 20
 ardent victrices et flammae pectora praebent,
 imponuntque suis ora perusta viris.
 hoc genus infidum nuptarum, hic nulla puella
 nec fida Euadne nec pia Penelope.
 felix agrestum quondam pacata iuventus, 25
 divitiae quorum messis et arbor erant!
 illis munus erant decussa Cydonia ramo,
 et dare puniceis plena canistra rubis,
 nunc violas tondere manu, nunc mixta referre
 lilia virgineos lucida per calathos, 30
 et portare suis vestitas frondibus uvas
 aut variam plumae vitricoloris avem.
 his tum blanditiis furtiva per antra puellae
 oscula silvicolis empta dedere viris.
 hinnulei pellis totos operibat amantis, 35
 altaque nativo creverat herba toro,

9 clausas *O*, in *N* *superadscriptum* nifeas unde *L. Mueller* nymphas
 10 terunt *O*: tenent *o*¹: gerunt *Scioppius*: iterant *Heinsius* 23
 hoc *O*: hic *f* hic nulla *Nv* (*ex rasura*): innupta *DL*: nupta *F*
 26 quorum *Nf*: quarum *DVLF* 27 erant *Nf*: erat *V*: *om. DFL*
 decussa *LFDV*: discussa *N* 32 viricoloris *NFL*: varicoloris *v*:
 versicoloris *DV*: *corr. Ellis* 33 antra *DVFL*: rara *N* 35
 hinnulei *Scaliger*: atque hinuli *NDVf*: atque humili *LF*

pinus et incumbens lentas circumdabat umbras ;
 nec fuerat nudas poena videre deas ;
 corniger atque dei vacuum pastoris in aulam
 dux aries saturas ipse reduxit ovis ; 40
 dique deaeque omnes, quibus est tutela per agros,
 praebebant vestris verba benigna focis :
 'Et leporem, quicumque venis, venaberis, hospes,
 et si forte meo tramite quaeris avem :
 et me Pana tibi comitem de rupe vocato, 45
 sive petes calamo praemia, sive cane.'
 at nunc desertis cessant sacraria lucis :
 aurum omnes victa iam pietate colunt.
 auro pulsa fides, auro venalia iura,
 aurum lex sequitur, mox sine lege pudor. 50
 torrida sacrilegum testantur limina Brennum,
 dum petit intonsi Pythia regna dei :
 at mons laurigero concussus vertice diras
 Gallica Parnasus sparsit in arma nives.
 te scelus accepto Thracis Polymestoris auro 55
 nutrit in hospitio non, Polydore, pio.
 tu quoque ut auratos gereres, Eriphyla, lacertos,
 dilapsis nusquam est Amphiarus equis.
 proloquar:—atque utinam patriae sim verus haruspex!—
 frangitur ipsa suis Roma superba bonis. 60
 certa loquor, sed nulla fides ; neque enim Ilia quondam
 verax Pergameis Maenas habenda malis :
 sola Parim Phrygiae fatum componere, sola
 fallacem patriae serpere dixit equum.

39 atque dei *O*: atque Idae *Beroaldus* fortasse *codici obsecutus*:
 Idaei *Volscus* 43 et *NFv*: ut *DVL* venaberis *Nv*: veneraberis *ceteri*
 47 at *Nv*: et *ceteri* 51 limina *Nfv*: lumina *DVL* 53 mons *Nv*:
 mox *DFL* diras *Nv*: duras *ceteri* 54 Parnasi *DF*: Parnasis *L*
 55 te *Itali*: et *O* 56 pio *Nf*: tuo *DVFL* 58 dilapsis *NF*:
 dilapsus *DVL*: delapsis *cod. Bernensis* nusquam *Nfv*: nunquam
DFL: nunc *V* 59 vanus *v*. 60 suis *DVLF*: sitis *N* 62
 Phoebas *Passerat, ex codd. suorum lectione* Phoebus

SEXTI PROPERTI

ille furor patriae fuit utilis, ille parenti : 65
experta est veros irrita lingua deos.

XIV

MVLTA tuae, Sparte, miramur iura palaestrae,
sed mage virginei tot bona gymnasii,
quod non infamis exercet corpore laudes
inter luctantis nuda puella viros,
cum pila veloces fallit per bracchia iactus, 5
increpat et versi clavis adunca trochi,
pulverulentaque ad extremas stat femina metas,
et patitur duro vulnera pancratio :
nunc ligat ad caestum gaudentia bracchia loris,
missile nunc disci pondus in orbe rotat, 10
gyrum pulsat equis, niveum latus ense revincit,
virgineumque cavo protegit aere caput,
qualis Amazonidum nudatis bellica mammis
Thermodontiacis turba lavatur aquis ;
et modo Taygeti, crinis aspersa pruina, 15
sectatur patrios per iuga longa canis,
qualis et Eurotae Pollux et Castor harenis,
hic victor pugnīs, ille futurus equis,
inter quos Helene nudis capere arma papillis
fertur nec fratres erubuisse deos. 20
lex igitur Spartana vetat secedere amantis,
et licet in triviis ad latus esse suae,
nec timor aut ulla est clausae tutela puellae,
nec gravis austeri poena cavenda viri.
nullo praemisso de rebus tute loquaris 25
ipse tuis : longae nulla repulsa morae.

XIV *priori continuat N* 3 ludos *Auratus* 14 Termodon-
teis *FL* lavatur *FNv* : lavantur *LDV* 17 harenis *Volscus* :
harenis *Nfv* : athenis *LFDV* 19 capere *Nf* : om *FLDV* arma
NL : est armata *F* : armata *DV* : armis *f* papillis *Nf* : capillis *ceteri*

nec Tyriae vestes errantia lumina fallunt,
 est neque adoratae cura molesta domi.
 at nostra ingenti vadit circumdata turba,
 nec digitum angusta est inseruisse via ; 30
 nec quae sint facies nec quae sint verba rogandi
 invenias : caecum versat amator iter.
 quod si iura fores pugnasque imitata Laconum,
 carior hoc esses tu mihi, Roma, bono.

XV

Sic ego non ullos iam norim in amore tumultus,
 nec veniat sine te nox vigilanda mihi :
 ut mihi praetexti pudor est velatus amictu
 et data libertas noscere amoris iter,
 illa rudis animos per noctes conscia primas 5
 imbuit, heu nullis capta Lycinna datis !
 tertius (haud multo minus est) cum ducitur annus,
 vix memini nobis verba coisse decem.
 cuncta tuus sepelivit amor, nec femina post te
 ulla dedit collo dulcia vincla meo. 10
 testis erit Dirce tam sero crimine saeva,
 Nycteos Antiopen accubuisse Lyco.
 a quotiens pulchros ussit regina capillos,
 molliaque immittens fixit in ora manus !
 a quotiens famulam pensis oneravit iniquis, 15
 et caput in dura ponere iussit humo !

27 nec *N* : non *ceteri* 28 adoratae *N* : odoratae *ceteri* domi
O : comae *Canter* 29 ingenii *N* 30 via *Nv* : tria *L* : nra *F* :
 tua *DV* ? 31 rogandi in *N* dilucide legitur 33 feres *N*
 leonum *N*

XV 1 Hic rubricator *N* (at Sic scriba) nullos *DF* 3 praetexti
N : praetexta *ceteri* : praetextae 5 velatus *O* : sublatu 5, alia alii
 conticere amictu 5 : amictus *DVL* : amicus *NFv* 7 aut *N*
 11 sero scripsi : vero *O* hinc nov. eleg. *O* : corr. *Beroald.* 14
 immites *D* : ī mites *V* 15 pensis *NV* ex corr. : impensis *FLDV*¹

SEXTI PROPERTI

saepe illam immundis passa est habitare tenebris,
vilem ieiunae saepe negavit aquam.
Iuppiter, Antiopae nusquam succurris habenti
tot mala? corrumpit dura catena manus. 20
si deus es, tibi turpe tuam servire puellam:
invocet Antiope quem nisi vincta Iovem?
sola tamen, quaecumque aderant in corpore vires,
regalis manicas rupit utraque manu.
inde Cithaeronis timido pede currit in arces. 25
nox erat, et sparso triste cubile gelu.
saepe vaga Asopi sonitu permota fluentis
credebat dominae pone venire pedes.
et durum Zethum et lacrimis Amphiona mollem
experta est stabulis mater abacta suis. 30
ac veluti, magnos cum ponunt aequora motus,
Eurus ubi adverso desinit ire Noto;
litore sic tacito sonitus rarescit harenae,
sic cadit inflexo lapsa puella genu.
sera, tamen pietas: natis est cognitus error. 35
digne Iovis natos qui tueare senex,
tu reddis pueris matrem; puerique trahendam
vinxerunt Dircen sub trucis ora bovis.
Antiope, cognosce Iovem: tibi gloria Dirce
ducitur in multis mortem habitura locis. 40
prata cruentantur Zethi, victorque canebat
paecana Amphion rupe, Aracynthe, tua.
at tu non meritam parcas vexare Lycinnam:
nescit vestra ruens ira referre pedem.

21 es 5: est O   servare v   22 vincta 5: victa O   27 vaga
NL: vago ceteri   30 stabulis 5: tabulis O   31 ac NDV:
at FL   32 ubi adverso . . . Noto Lachmann: sub adverso . . .
notho N: in adversos . . . notos ceteri   33 sic O: si 5   34
sic Nv: si DVFL   35 error NFLVd: ordo Dv   41 prata 5
parta O

fabula nulla tuas de nobis concitet auris : 45
te solam et lignis funeris ustus amem.

XVI

Nox media, et dominae mihi venit epistula nostrae:
Tibure me missa iussit adesse mora,
candida qua geminas ostendunt culmina turris,
et cadit in patulos nympha Aniena lacus.
quid faciam? obductis committam mene tenebris, 5
ut timeam audaces in mea membra manus?
at si distulero haec nostro mandata timore,
nocturno fletus saevior hoste mihi.
peccaram semel, et totum sum postus in annum:
in me mansuetas non habet illa manus. 10
nec tamen est quisquam, sacros qui laedat amantis:
Scironis media sic licet ire via.
quisquis amator erit, Scythicis licet ambulet oris,
nemo adeo ut noceat barbarus esse volet.
luna ministrat iter, demonstrant astra salebras, 15
ipse Amor accensas percutit ante faces,
saeva canum rabies morsus avertit hiantis:
huic generi quovis tempore tuta via est.
sanguine tam parvo quis enim spargatur amantis
improbis? exclusis fit comes ipsa Venus. 20
quod si certa meos sequerentur funera casus,
tali mors pretio vel sit emenda mihi.
afferet huc unguenta mihi sertisque sepulcrum
ornabit custos ad mea busta sedens.

45 concitet *NFLv*: conciet *DV*

XVI 2 Tiburi *NL* missa *NLDV*: nulla *F* 4 cadit *Nv*: cadet
FVL: cadent *D* lymp^ha *f* 7 distulero haec *N*: haec distu-
lero *O* 9 postus *scripsimus*: portus *N*: pulsus *FLDV* 11
laedat *Nfv*: laedit *FLDV* 12 sic licet *5*: scilicet *Nv*: si licet *FLDV*
13 Scythiae *inscriptio Pompeiana C.I.L.iv.1950* ambulet *inscr. Pomp.*
et v: ambulat *O* 14 adeo *inscr. Pomp.*: deo *O* noceat *O*: feriat
inscr. Pomp. 16 praecutit *Guyetus* 17 avertit *NL*: advertit *F*:
avertat *DV* 22 tali *v*: talis *O* 23 huc *O*: haec *Guyetus*

SEXTI PROPERTI

di faciant, mea ne terra locet ossa frequenti, 25
 qua facit assiduo tramite vulgus iter!—
 post mortem tumuli sic infamantur amantum.
 me tegat arborea devia terra coma,
 aut humer ignotae cumulis vallatus harenae :
 non iuvat in media nomen habere via. 30

XVII

Nvnc, o Bacche, tuis humiles advolvimur aris :
 da mihi pacato vela secunda, pater.
 tu potes insanae Veneris compescere fastus,
 curarumque tuo fit medicina mero.
 per te iunguntur, per te solvuntur amantes : 5
 tu vitium ex animo dilue, Bacche, meo.
 te quoque enim non esse rudem testatur in astris
 lyncibus ad caelum vecta Ariadna tuis.
 hoc mihi, quod veteres custodit in ossibus ignis,
 funera sanabunt aut tua vina malum. 10
 semper enim vacuos nox sobria torquet amantis,
 spesque timorque animos versat utroque modo.
 quod si, Bacche, tuis per fervida tempora donis
 accersitus erit somnus in ossa mea,
 ipse seram vitis pangamque ex ordine collis, 15
 quos carpant nullae me vigilante ferae.
 dum modo purpureo tumeant mihi dolia musto,
 et nova pressantis inquinet uva pedes,
 quod superest vitae per te et tua cornua vivam,
 virtutisque tuae, Bacche, poeta ferar. 20

25 ne *D* : nec *NFLV* 27 tituli *f* amantes *F¹L* 29 humer *Fv* :
 humeri *N* : humor ignotae *L* : ignotae humor *DV* : humet *Beroaldus*
 cumulis *ND* : tumulis *L* : cumulus *FV* : tumulus *v* 30 non *Nfv* :
 me *ceteri*

XVII 4 sit *DVL* 12 animos *iam Beroaldus* : animo *O* : animum
v5 : animae *Housman* vexat 5 utrinque meum 5 17
 tumeant *scripsimus ex Aetn.* 271 : numen *NDV* : numerem *L* : nūc *F* :
 spument 5 : cumulem *Postgate*

ELEGIARVM LIBER III

dicam ego maternos Aetnaeo fulmine partus,
 Indica Nysaeis arma fugata choris,
 vesanumque nova nequiquam in vite Lycurgum,
 Pentheos in triplices funera grata greges,
 curvaque Tyrrhenos delphinum corpora nautas 25
 in vada pampinea desiluisse rate,
 et tibi per mediam bene olentia flumina Naxon,
 unde tuum potant Naxia turba merum.
 candida laxatis onerato colla corymbis
 cinget Bassaricas Lydia mitra comas, 30
 levis odorato cervix manabit olivo,
 et feries nudos veste fluente pedes.
 mollia Dircaeae pulsabunt tympana Thebae,
 capripedes calamo Panes hiantes canent,
 vertice turrigero iuxta dea magna Cybelle 35
 tundet ad Idaeos cymbala rauca choros.
 ante fores templi crater antistitis auro
 libatum fundens in tua sacra merum.
 haec ego non humili referam memoranda coturno,
 qualis Pindarico spiritus ore tonat: 40
 tu modo servitio vacuum me siste superbo,
 atque hoc sollicitum vince sopore caput.

XVIII

CLAVSVS ab umbroso qua ludit pontus Averno,
 umida Baiarum stagna tepentis aquae,
 qua iacet et Troiae tubicen Misenus harena,
 et sonat Herculeo structa labore via;
 hic, ubi, mortalis dexter cum quaereret urbes, 5
 cymbala Thebano concrepuere deo:—

21 fulmine *NLv*: flumine *DVF* 24 grata *O*: tracta 5
 26 dissiluisse *F* 27 naxon *O*: Diam *Palmer* 30 cinget *v*:
 cingat *O* 36 tundet *Scaliger*: fundet *O*
 XVIII 1 plausus 5 ludit *O*: alludit *Lambinus* 2 fumida
Scaliger 5 mortales *N*: mortalis *ceteri* dexter *NFL*: dextra *DV*
 quaereret *O*: conderet *Beroaldus ex emend.*

SEXTI PROPERTI

at nunc invisae magno cum crimine Baiae,
 quis deus in vestra constitit hostis aqua?—
 his pressus Stygias vultum demisit in undas,
 errat et in vestro spiritus ille lacu. 10
 quid genus aut virtus aut optima profuit illi
 mater, et amplexum Caesaris esse focos?
 aut modo tam pleno fluitantia vela theatro,
 et per maternas omnia gesta manus?
 occidit, et misero steterat vicesimus annus: 15
 tot bona tam parvo clausit in orbe dies.
 i nunc, tolle animos et tecum finge triumphos,
 stantiaque in plausum tota theatra iuvent,
 Attalicas supera vestis, atque omnia magnis
 gemmea sint ludis: ignibus ista dabis. 20
 sed tamen hoc omnes, huc primus et ultimus ordo:
 est mala, sed cunctis ista terenda via est.
 exoranda canis tria sunt latrantia colla,
 scandenda est torvi publica cumba senis.
 ille licet ferro cautus se condat et aere, 25
 mors tamen inclusum protrahit inde caput.
 Nirea non facies, non vis exemit Achillem,
 Croesum aut, Pactoli quas parit umor opes.
 hic olim ignaros luctus populavit Achivos,
 Atridae magno cum stetit alter amor. 30
 at tibi, nauta, pias hominum qui traicis umbras,
 huc animae portent corpus inane tuae:
 qua Siculae victor telluris Claudius et qua
 Caesar, ab humana cessit in astra via.

9 his O: bis V (ex corr.) quidam codd. Beroaldi: hic Guyetus
 20 gemmea NF: gemina L: semina DV sint Nv: sunt ceteri
 21 hoc omnes huc O: huc . . . huc f Beroaldus: hoc . . . hoc Lach-
 mann 24 est torvi V ex corr. f: est torti FLDV¹: — troci N,
 unde atrocis conicias 28 premit Fd 31 traicis O: traicit
 Paley 32 portent O: portet cod. regius (teste Postgate) Paley:
 portes Markland tuae O: suae Markland

XIX

OBICITVR totiens a te mihi nostra libido :
 crede mihi, vobis imperat ista magis.
 vos, ubi contempti rupistis frena pudoris,
 nescitis captae mentis habere modum.
 flamma per incensas citius sedetur aristas, 5
 fluminaque ad fontis sint reditura caput,
 et placidum Syrtes portum et bona litora nautis
 praebeat hospitio saeva Malea suo,
 quam possit vestros quisquam reprehendere cursus
 et rapidae stimulos frangere nequitiae. 10
 testis, Cretaei fastus quae passa iuveni
 induit abiegnae cornua falsa bovis ;
 testis Thessalico flagrans Salmonis Enipeo,
 quae voluit liquido tota subire deo.
 crimen et illa fuit, patria succensa senecta 15
 arboris in frondis condita Myrrha novae.
 nam quid Medae referam, quo tempore matris
 iram natorum caede piavit amor ?
 quidve Clytaemestrae, propter quam tota Mycenis
 infamis stupro stat Pelopea domus ? 20
 tuque, o Minoa venumdata Scylla figura,
 tondens purpurea regna paterna coma.
 hanc igitur dotem virgo desponderat hosti !
 Nise, tuas portas fraude reclusit amor.
 at vos, innuptae, felicius urite taedas : 25
 pendet Cretaea tracta puella rate.
 non tamen immerito ! Minos sedet arbiter Orci :
 victor erat quamvis, aequus in hoste fuit.

XIX 2 illa *Vd* 4 captae *NDV* libere *FL Hamburgensis*
 6 fontis *NDV* : fontes *L* : montes *F* 10 rapidae *O* : rabidae 5
 12 abiegne *FLD* : abiegno *V* (o *in ras.*) : aiegno *N* 22
 tondes *Keil*

SEXTI PROPERTI

XX

CREDIS eum iam posse tuae meminisse figurae,
 vidisti a lecto quem dare vela tuo?
 durus, qui lucro potuit mutare puellam!
 tanti, quin lacrimae, Africa tota fuit?
 at tu, stulta, deos, tu fingis inania verba : 5
 forsitan ille alio pectus amore terat.
 est tibi forma potens, sunt castae Palladis artes,
 splendidaque a docto fama refulget avo,
 fortunata domus, modo sit tibi fidus amicus.
 fidus ero : in nostros curre, puella, toros ! 10
 tu quoque, qui aestivos spatiosius exigis ignis,
 Phoebe, moraturae contrahe lucis iter.
 nox mihi prima venit ! primae date tempora noctis :
 longius in primo, Luna, morare toro.
 foedera sunt ponenda prius signandaque iura 15
 et scribenda mihi lex in amore novo.
 haec Amor ipse suo constringit pignora signo :
 testis sidereae torta corona deae.—
 quam multae ante meis cedent sermonibus horae,
 dulcia quam nobis concitet arma Venus ! 20
 namque ubi non certo vincitur foedere lectus,
 non habet ultores nox vigilata deos,
 et quibus imposuit, solvit mox vincla libido :
 contineant nobis omina prima fidem.—
 ergo, qui pactas in foedera ruperit aras, 25
 pollueritque novo sacra marita toro,

XX 1 eum *NLVf* : enim *DF*¹ 4 tanti, quin lacrimae, *scripsi*
 tantisne in lacrimis *N* : tantis in lacrimis *DVFL* : tantine ut lacrimae
Heinsius 6 terat *NFv* : creat *L* : terit *DVf* 7 est *FLDV* :
 ast *N* 10 toros *O* : sinus *5* 13 date *O* : data *5*, fortasse
recte 17 constringit *Nfv* : confringit *ceteri* : constringet *Beroaldus*
 18 torta *O*, vindicavit *Rothstein ex Ap. Rhod.* 3. 1004 19 cedant
FLDV (?) 22 vigilata *Rothstein* : vigila *N* : vigilanda *ceteri* 23
 mox *5* : nox *O*, quod defendit *Hertzberg* 24 contineant *O* : con-
 tinent *Burmman* omina *5* : omnia *O* (*utrum sibi voluerit N vix*
liquet cf. iii. 4. 9)

ELEGIARVM LIBER III

illi sint quicumque solent in amore dolores,
 et caput argutae praebeat historiae,
 nec flenti dominae patefiant nocte fenestrae :
 semper amet, fructu semper amoris egens. 30

XXI

MAGNUM iter ad doctas proficisci cogor Athenas,
 ut me longa gravi solvat amore via.
 crescit enim assidue spectando cura puellae :
 ipse alimenta sibi maxima praebet amor.
 omnia sunt temptata mihi, quacumque fugari 5
 possit : at ex omni me premit ipse deus.
 vix tamen aut semel admittit, cum saepe negarit :
 seu venit, extremo dormit amica toro.
 unum erit auxilium : mutatis Cynthia terris
 quantum oculis, animo tam procul ibit amor. 10
 nunc agite, o socii, propellite in aequore navem,
 remorumque pares ducite sorte vices,
 iungiteque extremo felicia lintea malo :
 iam liquidum nautis aura secundat iter.
 Romanae turres et vos valeatis, amici, 15
 qualiscumque mihi tuque, puella, vale !
 ergo ego nunc rudis Hadriaci vehar aequoris hospes,
 cogar et undisonos nunc prece adire deos.
 deinde per Ionium vectus cum fessa Lechaeo
 sedarit placida vela phaselus aqua, 20
 quod superest, sufferre pedes properate laborem,
 Isthmos qua terris arcet utrumque mare.
 inde ubi Piraei capient me litora portus,
 scandam ego Theseae bracchia longa viae.

XXI 3 spectando *FLDV* : spectandi *N* 6 at *NLf* : ad *F* : et
DV ipse *NFLv* : ille *DV* 7 negarit *NFLv* : negavit *DV*
 8 amicta *Scaliger, fortasse recte* 11 aequore *NLDV* : aequora *F*
 19 lycheo *N, similia ceteri* 21 sufferre *O* : sufferte *5* : properate
O (etiam N)

SEXTI PROPERTI

illic vel studiis animum emendare Platonis 25
 incipiam aut hortis, docte Epicure, tuis ;
 persequar aut studium linguae, Demosthenis arma,
 librorumque tuos, docte Menandre, sales ;
 aut certe tabulae capient mea lumina pictae,
 sive ebore exactae, seu magis aere, manus. 30
 aut spatia annorum, aut longa intervalla profundi
 lenibunt tacito vulnera nostra sinu :
 seu moriar, fato, non turpi fractus amore ;
 atque erit illa mihi mortis honesta dies.

XXII

FRIGIDA tam multos placuit tibi Cyzicus annos,
 Tulle, Propontiaca quae fluit isthmus aqua,
 Dindymus et †sacra fabricata inventa† Cybelle,
 raptorisque tulit qua via Ditis equos ?
 si te forte iuvant Helles Athamantidos urbes, 5
 at desiderio, Tulle, movere meo,—
 tu licet aspicias caelum omne Atlanta gerentem,
 sectaque Persea Phorcidos ora manu,
 Geryonis stabula et luctantum in pulvere signa
 Herculis Antaeique, Hesperidumque choros ; 10
 tuque tuo Colchum propellas remige Phasim,
 Peliacaeque trabis totum iter ipse legas,
 qua rudis Argoa natat inter saxa columba
 in faciem prorae pinus adacta novae ;
 et si, qua Ortygiae et visenda est ora Caystri, 15
 et qua septenas temperat unda vias ;

26 hortis *N* : ortis *ceteri*   28 docte *O*, iteratum defendit Rothstein :
 scite *L Mueller* (*idem codicum error Ov. Fast.* v. 54), alii alia

XXII 1 annos *fl* : annus *NFLV* : annis *D*   2 quae *NFL* (*licuit*
enim Propertio graecissanti isthmus pro feminino usurpare) : qua *DV*
 3 locus corruptus   inventa *NFL* : iuventa *DV* : sacrae fabricata iu-
 venca Cybebae *Is. Vossius* : sacra fabricata e vite Cybellae *Haupt* :
 secto . . . in dente *Barton*   6 at *scripsimus* : et *O* : nec *5*   13
 argo *NLfv* : argea *FDV*   15 et si *Nf* : at si *FLDV*   qua Orty-
 giae *Lachmann* (*ex Vossii emendatione* ortygii) : qua orige *O* : olorigeri
vet. cod. Beroaldi : gygaei *Itali*

ELEGIARVM LIBER III

omnia Romanae cedent miracula terrae :
 natura hic posuit, quidquid ubique fuit.
 armis apta magis tellus quam commoda noxae :
 Famam, Roma, tuae non pudet historiae. 20
 nam quantum ferro tantum pietate potentes
 stamus : victrices temperat ira manus.
 hic Anio Tiburne fluis, Clitumnus ab Vmbro
 tramite, et aeternum Marcius umor opus,
 Albanus lacus et †socii Nemorensis ab unda,† 25
 potaque Pollucis lympa salubris equo.
 at non squamoso labuntur ventre cerastae,
 Itala portentis nec fluit unda novis ;
 non hic Andromedae resonant pro matre catenae,
 nec tremis Ausonias, Phoebe fugate, dapes, 30
 nec cuiquam absentes arserunt in caput ignes
 exitium nato matre movente suo,
 Penthea non saevae venantur in arbore Bacchae,
 nec solvit Danaas subdita cerva ratis,
 cornua nec valuit curvare in paelice Iuno 35
 aut faciem turpi dedecorare bove ;
 arboreasque cruces Sinis, et non hospita Grais
 saxa, et curvatas in sua fata trabes.
 haec tibi, Tulle, parens, haec est pulcherrima sedes,
 hic tibi pro digna gente petendus honos, 40
 hic tibi ad eloquium cives, hic ampla nepotum
 spes et venturae coniugis aptus amor.

XXIII

ERGO tam doctae nobis periire tabellae,
 scripta quibus pariter tot periire bona !

23 almo D flues O 25 sotiis DV : socia vulg. 26
 lympa ♂ : nympha O 27 at NFL : ac DV labuntur N : lam-
 buntur ceteri 28 fluit ♂ : fuit O : furit ♂ unda ♂ : una O 31
 quicquam F 34 nec NFL : non DV 36 bovi NL, fortasse recte
 37 Sinis Beroaldus : senis O (in N suprascr. manu multo sane recentiori
 cinis) 38 curtatas Puccius perbene in sua] an Isthmia ?

SEXTI PROPERTI.

has quondam nostris manibus detriverat usus,
 qui non signatas iussit habere fidem.
 illae iam sine me norant placare puellas, 5
 et quaedam sine me verba diserta loqui.
 non illas fixum caras effecerat aurum :
 vulgari buxo sordida cera fuit.
 qualescumque mihi semper mansere fideles,
 semper et effectus promeruerunt bonos. 10
 forsitan haec illis fuerint mandata tabellis :
 ' Irascor quoniam es, lente, moratus heri.
 an tibi nescio quae visa est formosior? an tu
 non bona de nobis crimina ficta iacis?'
 aut dixit: ' Venies hodie, cessabimus una : 15
 hospitium tota nocte paravit Amor,'
 et quaecumque dolens reperit non stulta puella,
 garrula cum blandis ducitur hora dolis.
 me miserum, his aliquis rationem scribit avarus
 et ponit diras inter ephemeridas ! 20
 quas si quis mihi rettulerit, donabitur auro :
 quis pro divitiis ligna retenta velit?
 i puer, et citus haec aliqua propone columna,
 et dominum Esquiliis scribe habitare tuum.

XXIV

FALSA est ista tuae, mulier, fiducia formae,
 olim oculis nimium facta superba meis.
 noster amor talis tribuit tibi, Cynthia, laudes :
 versibus insignem te pudet esse meis?

XXIII 3 nostras *N*¹ 11 fuerint *N*: fuerant *ceteri* 14 bona *O*:
 bene *5* 15 dixit *5*: dixi *O*: dixi *5* cessabimus *5*:
 cessavimus *O* 16 paravit *O*: parabit *Heinsius* 18 dolis
O: iocis *Itali*: notis *Baehrens* 19 avarus *5*: avari *O* 20
 diras *Nf*: duras *ceteri* 22 ligna *Beroaldus ex emend.*:
 signa *O*

XXIV 4 *sign. interrog. habet N*

ELEGIARVM LIBER III

mixtam te varia laudavi saepe figura, 5
 ut, quod non esses, esse putaret amor;
 et color est totiens roseo collatus Eoo,
 cum tibi quaesitus candor in ore foret:
 quod mihi non patrii poterant avertere amici,
 eluere aut vasto Thessala saga mari. 10
 haec ego non ferro, non igne coactus, et ipsa
 naufragus Aegaea verba fatebor aqua:
 correptus saevo Veneris torrebbe aeno;
 vinctus eram versas in mea terga manus.
 ecce coronatae portum tetigere carinae, 15
 traiectae Syrtes, ancora iacta mihi est.
 nunc demum vasto fessi resipiscimus aestu,
 vulneraque ad sanum nunc coiere mea.
 Mens Bona, si qua dea es, tua me in sacraria dono!
 exciderant surdo tot mea vota Iovi. 2

XXV

RISVS eram positus inter convivia mensis,
 et de me poterat quilibet esse loquax.
 quinque tibi potui servire fideliter annos:
 ungue meam morso saepe querere fidem.
 nil moveor lacrimis: ista sum captus ab arte; 5
 semper ab insidiis, Cynthia, flere soles.
 flebo ego discedens, sed fletum iniuria vincit:
 tu bene conveniens non sinis ire iugum.
 limina iam nostris valeant lacrimantia verbis,
 nec tamen irata ianua fracta manu. 10

6 esses *NLf*: essem *F*: esset *DV* esse *Nv*: saepe *ceteri* 10
 eluere *DVf*: fluere *ceteri* 12 verba *O*: vera *Passerat* fate-
 bor *O*: fatebar 5 13 torrebbe *DV* 14 victus *NF* 19 dea
 es *Beroaldus ex emend.*: deo est *O*

XXV *novae eleg. principium facit N, ceteri continuant* 1 Visus
 (*V ex R factum*) *V* 5 captus *O*: cautus *Heimreich* 7 vincit
O: vincet 5 8 ire *Nv*: esse *ceteri* 9 limina *Nf*: lumina
ceteri

ELEGIARVM LIBER III

at te celatis aetas gravis urgeat annis,
 et veniat formae ruga sinistra tuae!
 veilere tum cupias albos a stirpe capillos,
 a! speculo rugas increpitante tibi,
 exclusa inque vicem fastus patiare superbos,
 et quae fecisti facta queraris anus!
 has tibi fatalis cecinit mea pagina diras:
 eventum formae disce timere tuae!

15

13 tum *Nf*: cum *ceteri* cupias *LD*: capias *NF*: cupies *V*
 15 patiēre *DV* 16 et *NLFV*: ut *D* quaereris *V* 18
 formae *NV* (*in ras.*) *f*: dominae *D*: dñe *LF*

LIBER QVARTVS

I

PROPERTIVS

'Hoc quodcumque vides, hospes, quam maxima Roma est,
 ante Phrygem Aenean collis et herba fuit;
 atque ubi Navali stant sacra Palatia Phoebō,
 Euandri profugae concubuerē boves.
 fictilibus crevere deis haec aurea templā, 5
 nec fuit opprobrio facta sine arte casa;
 Tarpeiusque pater nuda de rupe tonabat,
 et Tiberis nostris advena bubus erat.
 qua gradibus domus ista Remi se sustulit, olim
 unus erat fratrum maxima regna focus. 10
 Curia, praetexto quae nunc nitet alta senatu,
 pellitos habuit, rustica corda, Patres.
 bucina cogebat priscos ad verba Quiritis:
 centum illi in prato saepe senatus erat.
 nec sinuosa cavo pendebant vela theatro, 15
 pulpita sollemnis non oluere crocos.
 nulli cura fuit externos quaerere divos;
 cum tremere patrio pendula turba sacro,
 annuaque accenso celebrare Parilia faeno,
 qualia nunc curto lustra novantur equo. 20

I 1 quam O : qua *Scioppius* 6 nec *Nv* : non *ceteri* 8 bubus
Nfv : tutus *ceteri* 9 qua 5 : quo *FLDV* : quod *N* 15 cavo
Nf : om. *FL* : suo *DV* 19 celebrare *NFLV* : celebrate *D*
 (unde *Housman* celebrante, tu etiam celebrata *legas*) parilia
NFL : palilia *DV*

SEXTI PROPERTI

Vesta coronatis pauper gaudebat asellis,
 ducebant macrae vilia sacra boves.
 parva saginati lustrabant compita porci,
 pastor et ad calamos exta litabat ovis.
 verbera pellitus saetosa movebat arator, 25
 unde licens Fabius sacra Lupercus habet.
 nec rudis infestis miles radiabat in armis:
 miscebant usta proelia nuda sude.
 prima galeritus posuit praetoria Lygmon,
 magnaue pars Tatio rerum erat inter ovis. 30
 hinc Titiens Ramnesque viri Luceresque coloni,
 quattuor hinc albos Romulus egit equos.
 quippe suburbanae parva minus urbe Bovillae
 et, qui nunc nulli, maxima turba Gabi.
 et stetit Alba potens, albae suis omine nata, 35
 hac ubi Fidenas longe erat isse vias.
 nil patrium nisi nomen habet Romanus alumnus:
 sanguinis altricem non putet esse lupam.
 huc melius profugos misisti, Troia, Penatis.
 heu quali vecta est Dardana puppis ave! 40
 iam bene spondebant tunc omina, quod nihil illam
 laeserat abiegni venter apertus equi,
 cum pater in nati trepidus cervice pependit,
 et verita estumeros urere flamma pios.
 tunc animi venere Deci Brutique secures, 45
 vexit et ipsa sui Caesaris arma Venus,
 arma resurgentis portans victricia Troiae:
 felix terra tuos cepit, Iule, deos;

23 parva O (r *suppunctum in N*) 25 vellera 5 28 nuda
Nv: facta *ceteri* 31 soloni *N*: seloni *Urbinas et Memmianus*
 33 minus O: nimis *Postgate* Bovillae *Itali*: violae O (*latet forte*
vel Bohillae (Nonius II. n. 410) vel simile quid priscae Latinitatis) 36
 ubi O: tibi 5 longe O: longa 5 isse *N*: ipse *v*: ire *ceteri*
 vias O: via 5 38 putet O: pudet 5 40 heu O: en 5:
 huc *Bachrens* 41 omina *v*: omnia O 42 ambigui *FD*, *haud*
absurde

ELEGIARVM LIBER IV

si modo Avernalis tremulae cortina Sibyllae
 dixit Aventino rura pianda Remo, 50
 aut si Pergameae sero rata carmina vatis
 longaevum ad Priami vera fuere caput:
 vertite equum, Danaï! male vincitis! Ilia tellus
 vivet, et huic cineri Iuppiter arma dabit.
 optima nutricum nostris lupa Martia rebus, 55
 qualia creverunt moenia lacte tuo!
 moenia namque pio coner disponere versu:
 ei mihi, quod nostro est parvus in ore sonus!
 sed tamen exiguo quodcumque e pectore rivi
 fluxerit, hoc patriae serviet omne meae. 60
 Ennius hirsuta cingat sua dicta corona:
 mi folia ex hedera porrige, Bacche, tua,
 ut nostris tumefacta superbiat Vmbria libris,
 Vmbria Romani patria Callimachi!
 scandentis quisquis cernit de vallibus arces, 65
 ingenio muros aestimet ille meo!
 Roma, fave, tibi surgit opus, date candida cives
 omina, et inceptis dextera cantet avis!
 sacra diesque canam et cognomina prisca locorum:
 has meus ad metas sudet oportet equus. 70

HOROS

'Quo ruis imprudens, vage, dicere fata, Properti?
 non sunt a dextro condita fila colo.
 accersis lacrimas cantans, aversus Apollo:
 poscis ab invita verba pigenda lyra.

57 coner O: conor 5   60 serviet O: serviat 5   65 quis-
 quis *NDV*: quasuis *FL*: siquis *v*   cernit *NLDV*: cernet *F*   68
 inceptis *Nf*: incertis *F*: in tectis *DVL*   71 *continuant* O, 'non
nulli seiungunt haec' iam Beroaldus   vage O: vaga 5: fuge *Livi-*
neius   73 accersis lacrimas O   cantans *Baehrens*: cantas O
 adversis Musis (Charisin *Heinsius*)   cantas *Beroaldus ex emend.*
 aversus *NLv*: adversus *DVF*

SEXTI PROPERTI

certa feram certis auctoribus, aut ego vates 75
     nescius aerata signa movere pila.
 me creat Archytae suboles Babylonius Orops
     Horon, et a proavo ducta Conone domus.
 di mihi sunt testes non degenerasse propinquos,
     inque meis libris nil prius esse fide. 80
 nunc pretium fecere deos et. (fallitur auro
     Iuppiter) obliquae signa iterata rotae,
 felicesque Iovis stellas Martisque rapacis
     et grave Saturni sidus in omne caput;
 quid moveant Pisces animosaque signa Leonis, 85
     lotus et Hesperia quid Capricornus aqua.
 dicam: "Troia cades, et Troica Roma resurges;"
     et maris et terrae longa sepulcra canam.
 dixi ego, cum geminos produceret Arria natos
     (illa dabat natis arma vetante deo): 90
 non posse ad patrios sua pila referre Penatis:
     nempe meam firmant nunc duo busta fidem.
 quippe Lupercus, equi dum saucia protegit ora,
     heu sibi prolapso non bene cavit equo;
 Gallus at, in castris dum credita signa tuetur, 95
     concidit ante aquilae rostra cruenta suae:
 fatales pueri, duo funera matris avarae!
     vera, sed invito, contigit ista fides.
 idem ego, cum Cinarae traheret Lucina dolores,
     et facerent uteri pondera lenta moram, 100
 "Iunonis facito votum impetrabile" dixi:
     illa parit: libris est data palma meis!
 hoc neque harenosum Libyae Iovis explicat antrum,
     aut sibi commissos fibra locuta deos,

75 aut *O*: h̄ud 5   77 orops *O*: horos *Nm. rec.*: horops 5   81
 nunc *NV* (? in ras.) *f*: in *DFL*   85 moveant *NFv*: moneant *DVL*
 86 quid *DVLF*: qui *N*   89 arria *NFv*: accia *DVf*: arva *L*   93
 equi *O*: eques *Heinsius*   95 at *NFL*: et *DV*   101 iunonis *O*:
 iunoni 5   facito votum *Lachmann*: facite votum *O*: votum
 facite 5   103 libio *F¹*: libyci 5   104 aut *Nv*: at *ceteri*

ELEGIARVM LIBER IV

aut si quis motas cornicis senserit alas, 105
 umbrave quae magicis mortua prodit aquis :
 aspicienda via est caeli verusque per astra
 trames, et ab zonis quinque petenda fides.
 exemplum grave erit Calchas : namque Aulide solvit
 ille bene haerentis ad pia saxa ratis ; 110
 idem Agamemnoniae ferrum cervice puellae
 tinxit, et Atrides vela cruenta dedit ;
 nec rediere tamen Danaï : tu diruta fletum
 supprime et Euboicos respice, Troia, sinus !
 Nauplius ultores sub noctem porrigit ignis, 115
 et natat exuviis Graecia pressa suis.
 victor Oiliade, rape nunc et dilige vatem,
 quam vetat avelli veste Minerva sua !
 hactenus historiae : nunc ad tua devehar astra ;
 incipe tu lacrimis aequus adesse novis. 120
 Vmbria te notis antiqua Penatibus edit :
 mentior ? an patriae tangitur ora tuae
 quam nebulosa cavo rorat Mevania campo,
 et lacus aestivis intepet Vmber aquis,
 scandentisque Asis consurgit vertice murus, 125
 murus ab ingenio notior ille tuo ?
 ossaque legisti non illa aetate legenda
 patris et in tenuis cogeris ipse lares :
 nam tua cum multi versarent rura iuvenci,
 abstulit excultas pertica tristis opes. 130
 mox ubi bulla rudi demissa est aurea collo,
 matris et ante deos libera sumpta toga,
 tum tibi pauca suo de carmine dictat Apollo
 et vetat insano verba tonare Foro.

106 umbrave quae *Turnebus* : umbrane quæ *N* : umbraque ne *ceteri*
 123 qua *Œ* 125 asis *NLF* : axis *DV* : Asisi *Lachmann* 129
 cum *NFL* : non *DV* 133 tum *Nv* : cum *ceteri* tibi
om. N

SEXTI PROPERTI

at tu finge elegos, fallax opus: haec tua castra!— 135
 scribat ut exemplo cetera turba tuo.
 militiam Veneris blandis patiere sub armis,
 et Veneris pueris utilis hostis eris.
 nam tibi victrices quascumque labore parasti,
 eludit palmas una puella tuas: 140
 et bene confixum mento discusseris uncum,
 nil erit hoc: rostro te premat ansa tuo.
 illius arbitrio noctem lucemque videbis:
 gutta quoque ex oculis non nisi iussa cadet.
 nec mille excubiae nec te signata iuvabunt 145
 limina: persuasae fallere rima sat est.
 nunc tua vel mediis puppis luctetur in undis,
 vel licet armatis hostis inermis eas,
 vel tremefacta cavo tellus diducat hiatum:
 octipedis Cancri terga sinistra time! 150

II

QUID mirare meas tot in uno corpore formas?
 accipe Vertumni signa paterna dei.
 Tuscus ego Tuscis orior, nec paenitet inter
 proelia Volsinios deseruisse focos.
 haec mea turba iuvat, nec templo laetor eburno: 5
 Romanum satis est posse videre Forum.
 hac quondam Tiberinus iter faciebat, at aiunt
 remorum auditos per vada pulsa sonos:

135 at *NLv*: ac *DV*: et *F* 140 eludet *5* 141 confixum
O: cum fixum *Memmianus* mento *Nfv*: merito *ceteri* discus-
 seris *5*: discusserit *O* 142 nil erit *v*: nichil erit *N*: nil premit
ceteri rostro *Dom.* *Calderinus*: nostro *O* premat *NLDV*:
 premit *F*: premet *5* ansa *Dom.* *Calderinus*: ausa *O* suo
LFDV: tuo *N* 144 quoque *Nv*: quidem *ceteri* 145 mille
NLFv: nullae *DV* 146 limina *v* *Beroaldus*: lumina *O* rima
Beroaldus ex emend.: prima *O* 149 cavo *O*: cavum *f* diducat
N: deducat *LFDV*

II 1 Quid *O*: Qui *5* 2 paterna *Nvf*: petenda *FLDV* 3 post
 ego, et vel a addunt *5* 5 haec *NFL*: nec *DV* mea *NFL*: me
DV 7 at *NFDV*: ut *L*

ELEGIARVM LIBER IV

at postquam ille suis tantum concessit alumnis,
 Vertumnus verso dicor ab amne deus. 10
 seu, quia vertentis fructum praecepimus anni,
 Vertumni rursus creditis esse sacrum.
 prima mihi variat liventibus uva racemis,
 et coma lactenti spicea fruge tumet;
 hic dulcis cerasos, hic autumnalia pruna 15
 cernis et aestivo mora rubere die;
 insitor hic solvit pomosa vota corona,
 cum pirus invito stipite mala tulit.
 mendax fama nocet: alius mihi nominis index:
 de se narranti tu modo crede deo. 20
 opportuna mea est cunctis natura figuris:
 in quamcumque voles verte, decorus ero.
 indué me Cois, fiam non dura puella:
 meque virum sumpta quis neget esse toga?
 da falcem et torto frontem mihi comprime faeno: 25
 iurabis nostra gramina secta manu.
 arma tuli quondam et, memini, laudabar in illis:
 corbis in imposito pondere messor eram.
 sobrius ad lites: at cum est imposta corona,
 clamabis capiti vina subisse meo. 30
 cinge caput mitra, speciem furabor Iacchi;
 furabor Phoebi, si modo plectra dabis.
 cassibus impositis venor: sed harundine sumpta
 Faunus plumoso sum deus aucupio.
 est etiam aurigae species Vertumnus et eius, 35
 traicit alterno qui leve pondus equo.

11 vertentes *N*, *haud absurde* praecepimus *NDV*: percepimus
FL: praecerpimus *Fea* 12 rursus *O*: volgus *5*: *latet fortasse* Tuscus
vel aliud nomen creditis *Merkel*: creditit *O*: creditur *Itali* 19
 nocet *Nfv*: voces *FL*: vaces *DV* 22 quamcumque *N*: quacunque
FLDV: quaecunque *v* 26 secta *N*: facta *ceteri* 28 in *Nv*:
 ab *DV*: *om.* *FL* 29 at *N*: ac *ceteri* 31 Iacchi *Itali*:
 achei *O* 34 Faunus *DV*: Faunor *FL*: Fauor *N*: Fautor *Rossberg*

SEXTI PROPERTI

suppetat hoc, piscis calamo praedabor, et ibo
 mundus demissis institor in tunicis.
 pastorem ad baculum possum curare vel idem
 sirpiculis medio pulvere ferre rosam. 40
 nam quid ego adiciam, de quo mihi maxima fama est,
 hortorum in manibus dona probata meis?
 caeruleus cucumis tumidoque cucurbita ventre
 me notat et iunco brassica vincta levi;
 nec flos ullus hiat pratis, quin ille decenter 45
 impositus fronti langueat ante meae.
 at mihi, quod formas unus vertebat in omnis,
 nomen ab eventu patria linguâ dedit;
 et tu, Roma, meis tribuisti praemia Tuscis,
 (unde hodie Vicus nomina Tuscus habet,) 50
 tempore quo sociis venit Lycomedius armis
 atque Sabina feri contudit arma Tati.
 vidi ego labentis acies et tela caduca,
 atque hostis turpi terga dedisse fugae.
 sed facias, divum Sator, ut Romana per aevum 55
 transeat ante meos turba togata pedes.
 sex superant versus: te, qui ad vadimonia curris,
 non moror: haec spatiis ultima creta meis.
 stipēs acernus eram, properanti falce dolatus,
 ante Numam grata pauper in urbe deus. 60
 at tibi, Mamurri, formae caelator aenae,
 tellus artifices ne terat Osca manus,
 qui me tam docilis potuisti fundere in usus.
 unum opus est, operi non datur unus honos.

III

HAEC Arethusa suo mittit mandata Lycotae,
 cum totiens absis, si potes esse meus.

39 Pastor ovem *Huleatt* curare *O*: curvare *5*, fortasse recte 44
 notat *Nfv*: necat *ceteri* 49 et *Nv*: at *ceteri* 58 creta *O*:
 meta *5* 62 ne *Nfv*: me *ceteri* 63 qui *NF*: quod *LDV*

si qua tamen tibi lecturo pars oblita derit,
 haec erit e lacrimis facta litura meis :
 aut si qua incerto fallet te littera tractu, 5
 signa meae dextrae iam morientis erunt.
 te modo viderunt iteratos Bactra per ortus,
 te modo munito Sericus hostis equo,
 hibernique Getae, pictoque Britannia curru,
 ustus et Eoa discolor Indus aqua. 10
 haecne marita fides et +parce aviat+ noctis,
 cum rudis urgenti bracchia victa dedi?
 quae mihi deductae fax omen praetulit, illa
 traxit ab everso lumina nigra rogo ;
 et Stygio sum sparsa lacu, nec recta capillis 15
 vitta data est : nupsi non comitante deo.
 omnibus heu portis pendent mea noxia vota :
 textitur haec castris quarta lacerna tuis.
 occidat, immerita qui carpsit ab arbore vallum
 et struxit querulas rauca per ossa tubas, 20
 dignior obliquo funem qui torqueat Ocno,
 aeternusque tuam pascat, aselle, famem !
 dic mihi, num teneros urit lorica lacertos?
 num gravis imbellis atterit hasta manus?
 haec noceant potius, quam dentibus ulla puella 25
 det mihi plorandas per tua colla notas !
 diceris et macie vultum tenuasse : sed opto,
 e desiderio sit color iste meo.
 at mihi cum noctes induxit vesper amaras,
 si qua relictæ iacent, osculor arma tua ; 30

III 5 aut *Nv* : at *FLV* : ac *D* 7 blactra *FLD* (? *V*) : bactra
 per ortus *om.* *N* 8 munito *Beroaldus* : munitus *O* Sericus
Beroaldus : hericus *NFLV* : hernicus *D*, alia alii coniecere 11 et
 parce avia *N* : et pacatae mihi *FLo*¹ : hae sunt pactae mihi *DV*
 noctes *O* : pacta haec mihi praemia noctis *Postgate*, similia alii pro
 praemia *legentes* savia, gaudia 21 ocno *NF* : oeno *DVL* 23
 num *v* : dum *O* 29 inducit *F*

SEXTI PROPERTI

tum queror in toto non sidere pallia lecto,
 lucis et auctores non dare carmen avis.
 noctibus hibernis castrensia pensa laboro
 et Tyria in gladios vellera secta suo ;
 et disco, qua parte fluat vincendus Araxes, 35
 quot sine aqua Parthus milia currat equus ;
 cogor et e tabula pictos ediscere mundos,
 qualis et haec docti sit positura dei,
 quae tellus sit lenta gelu, quae putris ab aestu,
 ventus in Italiam qui bene vela ferat. 40
 assidet una soror curis, et pallida nutrix
 peierat hiberni temporis esse moras.
 felix Hippolyte ! nuda tulit arma papilla
 et textit galea barbara molle caput.
 Romanis utinam patuissent castra puellis ! 45
 essem militiae sarcina fida tuae,
 nec me tardarent Scythiae iuga, cum pater altas
 Africus in glaciem frigore nectit aquas.
 omnis amor magnus, sed aperto in coniuge maior :
 hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem. 50
 nam mihi quo Poenis tibi purpura fulgeat ostris
 crystallusque meas ornet aquosa manus ?
 omnia surda tacent, rarisque assueta kalendis
 vix aperit clausos una puella Lares,
 Glaucidos et catulae vox est mihi grata querentis : 55
 illa tui partem vindicat una toro.
 flore sacella tego, verbenis compita velo,
 et crepat ad veteres herba Sabina focos.

34 gladios *O* : radios *5* : clavos *codd. Passeratii* suo *Rossberg* :
 suos *O* 36 quot *FLDV* : quod *N* 38 haec docti . . . dei *O* :
 educti . . . Dai *Ellis* divine si omnino mutandum 39 sit *FLDV* :
 fit *N*, ut videtur 47 altas *O* : Atlas *Itali* 48 acrius *Postgate*
 51 post quo sign. interrog. ponit *Baehrens* tibi *FLDV* : te *N* 52
 meas] tuas *FLDV* 53 rarisque *Nf* : raris *ceteri* 55 Glaucidos
Scaliger : Graucidos *NL* : Grancidos *ceteri* : Craugidos *Bücheler*

ELEGIARVM LIBER IV

sive in finitimo gemuit stans noctua tigno,
 seu voluit tangi parca lucerna mero, 60
 illa dies hornis caedem denuntiat agnis,
 succinctique calent ad nova lucra popae.
 ne, precor, ascensis tanti sit gloria Bactris,
 raptave odorato carbasa lina duci,
 plumbea cum tortae sparguntur pondera fundae, 65
 subdolan et versis increpat arcus equis!
 sed (tua sic domitis Parthae telluris alumnis
 pura triumphantis hasta sequatur equos)
 incorrupta mei conserva foedera lecti!
 hac ego te sola lege redisse velim: 70
 armaque cum tulero portae votiva Capenae,
 subscribam SALVO GRATA PVELLA VIRO.

IV

TARPEIVM nemus et Tarpeiae turpe sepulcrum
 labor et antiqui limina capta Iovis.
 lucus erat felix hederoso conditus antro,
 multaque nativis obstrepat arbor aquis,
 Silvani ramosa domus, quo dulcis ab aestu 5
 fistula poturas ire iubebat ovis.
 hunc Tatius fontem vallo praecingit acerno,
 fidaque suggesta castra coronat humo.
 quid tum Roma fuit, tubicen vicina Curetis
 cum quateret lento murmure saxa Iovis, 10
 atque ubi nunc terris dicuntur iura subactis,
 stabant Romano pila Sabina Foro?
 murus erant montes: ubi nunc est Curia saepta,
 bellicus ex illo fonte bibebat equus.

59 finitimo *NLfv*: furtivo *FDF* 62 succinctique *Itali*: suc-
 cinctaeque *O* 63 accensis *S. G. Owen* 67 sic *Nv*: sit *LDV*:
 sint *F*

IV 3 conditus *O*: consitus 5 9 tum *Nvf*: cum *FLDV* 10
 saxa *Nfv*: facta *FLDV* 12 foro *fv*: foco *O*

SEXTI PROPERTI

hinc Tarpeia deae fontem libavit : at illi 15
 urgebat medium fictilis urna caput.
 et satis una malae potuit mors esse puellae,
 quae voluit flammās fallere, Vesta, tuas?
 vidit harenosis Tatium proludere campis
 pictaque per flavas arma levare iubas : 20
 obstipuit regis facie et regalibus armis,
 interque oblitās excidit urna manus.
 saepe illa immeritae causata est omina lunae,
 et sibi tingendas dixit in amne comas :
 saepe tulit blandis argentea lilia Nymphis, 25
 Romula ne faciem laederet hasta Tati :
 dumque subit primo Capitolia nubila fumo,
 rettulit hirsutis brachia secta rubis,
 et sua Tarpeia residens ita flevit ab arce
 vulnera, vicino non patiēda Iovi : 30
 ‘Ignes castrorum et Tatiae praetoria turmae
 et famosa oculis arma Sabina meis,
 o utinam ad vestros sedeam captiva Penatis,
 dum captiva mei conspicer esse Tati !
 Romani montes, et montibus addita Roma, 35
 et valeat probro Vesta pudenda meo :
 ille equus, ille meos in castra reponet amores,
 cui Tatiūs dextrās collocat ipse iubas !
 quid mirum in patrios Scyllam saevisse capillos,
 candidaque in saevos inguina versa canis ? 40
 prodita quid mirum fraterni cornua monstri,
 cum patuit lecto stamine torta via ?
 quantum ego sum Ausoniis crimen factura puellis,
 improba virgineo lecta ministra foco !
 Pallados exstinctos si quis mirabitur ignis, 45
 ignoscat : lacrimis spargitur ara meis.

30 non patiēda *Nv* : compatiēda *ceteri* 32 famosa *NFL* :
 formosa *DV* 34 esse *O* : arma *v* 37 reponet *O* : reportet *codd.*
Passerati 42 stamine *NLfv* : stramine *Fdv* 45 Palladis *DVL*

ELEGIARVM LIBER IV

cras, ut rumor ait, tota pugnabitur urbe :
 tu cape spinosi rorida terga iugi.
 lubrica tota via est et perfida : quippe tacentis
 fallaci celat limite semper aquas. 50
 o utinam magicae nossem cantamina Musae !
 haec quoque formoso lingua tulisset opem.
 te toga picta decet, non quem sine matris honore
 nutrit inhumanae dura papilla lupae.
 sin hospes patria metuar regina sub aula, 55
 dos tibi non humilis prodita Roma venit.
 si minus, at raptae ne sint impune Sabinae,
 me rape et alterna lege repende vices !
 commissas acies ego possum solvere : nuptae,
 vos medium palla foedus inite mea. 60
 adde Hymenaeae modos, tubicen fera murmura conde :
 credite, vestra meus molliet arma torus.
 et iam quarta canit venturam bucina lucem,
 ipsaque in Oceanum sidera lapsa cadunt.
 experiar somnum, de te mihi somnia quaeram : 65
 fac venias oculis umbra benigna meis.
 dixit, et incerto permisit brachia somno,
 nescia se furiis accubuisse novis.
 nam Vesta, Iliacae felix tutela favillae,
 culpam alit et plures condit in ossa faces. 70
 illa ruit, qualis celerem prope Thermodonta
 Strymonis abscisso fertur aperta sinu.
 urbi festus erat (dixere Parilia Patres),
 hic primus coepit moenibus esse dies,

48 cape *O* : cave *f*   55 sin *scripsimus* : sic *O* : sim *5*   hospes
O : coniux *5*   patria metuar *scripsimus* : patrianne tua *F* : patrare
 tua *L* : pariamne tua *No*¹*o*² : pariamne te *vo*³ : patiare tua *DV* : spa-
 tiorne *Heinsius* : spatierne *Housman*   57 at *NF* : ac *DVL*   ne
NLv : non *FDV*   59 nuptae *O* : nupta *Lütjohann*   66 venias
 oculis *Nv* : oculis venias *ceteri*   68 se furiis *Livineius* : nefariis
O   74 hi primus coepi *N*

SEXTI PROPERTI

annua pastorum convivia, lusus in urbe, 75
 cum pagana madent fercula divitiis,
 cumque super raros faeni flammantis acervos
 traicit immundos ebria turba pedes.
 Romulus excubias decrevit in otia solvi
 atque intermissa castra silere tuba. 80
 hoc Tarpeia suum tempus rata convenit hostem :
 pacta ligat, pactis ipsa futura comes.
 mons erat ascensu dubius festoque remissus :
 nec mora, vocalis occupat ense canis.
 omnia praebebant somnos : sed Iuppiter unus 85
 decrevit poenis invigilare tuis.
 prodiderat portaeque fidem patriamque iacentem,
 nubendique petit, quem velit, ipsa diem.
 at Tati' (neque enim sceleri dedit hostis honorem)
 'Nube' ait 'et regni scande cubile mei!' 90
 dixit, et ingestis comitum super obruit armis.
 haec, virgo, officiis dos erat apta tuis.
 a duce Tarpeia mons est cognomen adeptus :
 o vigil, iniustae praemia sortis habes.

V

TERRA tuum spinis obducat, lena, sepulcrum,
 et tua, quod non vis, sentiat umbra sitim ;
 nec sedeant cineri Manes, et Cerberus ultor
 turpia ieiuno terreat ossa sono !
 docta vel Hippolytum Veneri mollire negantem, 5
 concordique toro pessima semper avis,
 Penelopen quoque neglecto rumore mariti
 nubere lascivo cogeret Antinoo.

75 urbi *N*   76 deliciis *v*, *quidam codd. Beroaldi*   78 immun-
 dos . . . pedes *Itali* : immundas . . . dapes *O*   83 remissus *Nfv* :
 remissis *ceteri*   86 tuis *O* : suis *5*   88 ipsa *O* : ipse *v*   93
 tarpeia *5* : tarpeio *O* : Tarpeium *Palmer* : Tarpeius *Rossberg*
 iniustae *N* : iniuste *ceteri*   94

V 5 docta *Nfv* : nocte *LDV* : nocto *F*

illa velit, poterit magnes non ducere ferrum,
 et volucris nidis esse noverca suis. 10
 quippe et, Collinas ad fossam moverit herbas,
 stantia currenti diluerentur aqua:
 audax cantatae leges imponere lunae
 et sua nocturno fallere terga lupo
 posset, et intentos astu caecare maritos; 15
 cornicum immeritas eruit ungue genas,
 consuluitque striges nostro de sanguine, et in me
 hippomanes fetae semina legit equae.
 exorabat opus † verbis, ceu blanda perure †
 saxosamque † ferat † sedula culpa viam: 20
 'Si te Eoa Dorozantum iuvat aurea ripa,
 et quae sub Tyria concha superbit aqua,
 Eurypylique placet Coae textura Minervae,
 sectaque ab Attalicis putria signa toris,
 seu quae palmiferae mittunt venalia Thebae, 25
 murreaque in Parthis pocula cocta focus;
 sperne fidem, provolve deos, mendacia vincant,
 frange et damnosae iura pudicitiae!
 et simulare virum pretium facit: utere causis!
 maior dilata nocte recurret amor. 30
 si tibi forte comas vexaverit, utilis ira:
 post modo mercata pace premendus erit.
 denique ubi amplexu Venerem promiseris empto,
 fac simules puros Isidis esse dies.

15 et O: ut 5   19, 20 exorabat O: exornabat *Itali*   verbis O
 ceu O   perure O (? V): perurat v: peruret o³   ferat O: terat
Beroaldus: forat *Rossberg*   culpa O: talpa v: lymphā 5: gutta
Jacob. *Quid si legas* (cf. *Plin. N. H.* 25. 106, 7, 8) exorabat opus
 verbasco blanda peruncta, saxosamque forat (sedula culpa!) viam?
 21 dorozantum N: dororantum o¹o³: derorantum *FLDV*, *permulta*
coniecere editores   24 secta Nv: sexta *FLDV*   25 seu quae N:
 seu quam *FDV*: seu q L   28 frange et 5: frangent O   34
 similes NV, in ras.: om. *FLD* (*hic spatium post puros relicto*)   Isidis
Beroaldus, ex emend.: sideris O

SEXTI PROPERTI

ingerat Aprilis Iole tibi, tundat Amycle 35
 natalem Mais Idibus esse tuum.
 supplex ille sedet—posita tu scribe cathedra
 quidlibet : has artis si pavet ille, tenes !
 semper habe morsus circa tua colla recentis,
 litibus alternis quos putet esse datos. 40
 nec te Medeae delectent probra sequacis
 (nempe tulit fastus ausa rogare prior),
 sed potius mundi Thais pretiosa Menandri,
 cum ferit astutos comica moecha Getas.
 in mores te verte viri : si cantica iactat, 45
 i comes et voces ebria iunge tuas.
 ianitor ad dantis vigilet : si pulset inanis,
 surdus in obductam somniet usque seram.
 nec tibi displiceat miles non factus amori,
 nauta nec attrita si ferat aera manu, 50
 aut quorum titulus per barbara colla pependit,
 caelati medio cum saluere foro.
 aurum spectato, non quae manus afferat aurum !
 versibus auditis quid nisi verba feres ?
 “Quid iuvat ornato procedere, vita, capillo 55
 et tenuis Coa veste movere sinus ?”
 qui versus, Coae dederit nec munera vestis,
 ipsius tibi sit surda sine aere lyra.
 dum vernat sanguis, dum rugis integer annus,
 utere, ne quid cras libet ab ore dies ! 60
 vidi ego odorati victura rosaria Paesti
 sub matutino cocta iacere Noto.’

35 tibi tundat *N* : tibi tondat *LDV* : circumdat *F* 38 quid-
 libet *Nf* : quilibet *ceteri* 40 alternis *NVf* : alterius *FLD* putet
NDVf : putat *LF* 47, 48 habet *Inscriptio Pompeiana* (*C.I. L. iv.*
n. 1894) 47 dantis *Inscr. Pomp.* : dantes *O* pulset *O* : pulsat
Inscr. Pomp. 52 celati *O* : cretati *Passerat* saluere *NLv* :
 saliere *ceteri* 57 qui *Nv* : quid *FLDV* 58 ipsius *O* : istius *5*
 aere *Nv* : arte *ceteri*

his animum nostrae dum versat Acanthis amicae,
 per tenuem ossa suam sunt numerata cutem.
 sed cape torquatae, Venus o regina, columbae 65
 ob meritum ante tuos guttura secta focos.
 vidi ego rugoso tussim concreescere collo,
 sputaque per dentis ire cruenta cavos,
 atque animam in tegetes putrem exspirare paternas:
 horruit argenti pergula curta foco. 70
 exsequiae fuerant rari furtiva capilli
 vincula et immundo pallida mitra situ,
 et canis, in nostros nimis experrecta dolores,
 cum fallenda meo póllice clatra forent.
 sit tumulus lenae curto vetus amphora collo : 75
 urgeat hunc supra vis, caprifice, tua.
 quisquis amas, scabris hoc bustum caedito saxis,
 mixtaque cum saxis addite verba mala !

VI

SACRA facit vates : sint ora faventia sacris,
 et cadat ante meos icta iuvenca focos.
 cera Philetæis certet Romana corymbis,
 et Cyrenaeas urna ministret aquas.
 costum molle date et blandi mihi turis honores, 5
 terque focum circa laneus orbis eat.
 spargite me lymphis, carmenque recentibus aris
 tibia Mygdoniis libet eburna cadis.

63 animum 5 : animus *NLV* (*superscriptum*) : animis *FDV* : ani-
 mos *v* 64 per tenuem ossa suam . . . cutem *Palmer* : per tenues
 ossa sunt numerata cutes *O*, alia alii coniecere : ossa a ! *S. G. Owen* :
fortasse ossa haec 69 patentes *quidam codd.* *Beroaldi* 70 per-
 gula iam *Beroaldus* : percula *NLDV* : parvula *Fd* : pocula *v* curta 5 :
 curva *O* 73 exporrecta *NLv* 74 clatra *Beroaldus* : caltra *O* :
 cultra *v* 77 caedito *O* : caedite *Livineius* 78 addite *O* : adiice 5
 VI 1 novae elegiae principium faciunt *nv*, continent *O* 2 cadat
Nv : cadet *ceteri* 3 cera *O* : sarta *Scaliger* Philetæis *Beroaldus*
ex emend. : philippeis *O*

SEXTI PROPERTI

ite procul fraudes, alio sint aere noxae :
 pura novum vati laurea mollit iter. 10
 Musa, Palatini referemus Apollinis aedem :
 res est, Calliope, digna favore tuo.
 Caesaris in nomen ducuntur carmina : Caesar
 dum canitur, quaeso, Iuppiter ipse vaces.
 est Phoebi fugiens Athamana ad litora portus, 15
 qua sinus Ioniae murmura condit aquae,
 Actia Iuleae pelagus monumenta carinae,
 nautarum votis non operosa via.
 huc mundi coiere manus : stetit aequore moles
 pinea, nec remis aequa favebat avis. 20
 altera classis erat Teucro damnata Quirino,
 pilaque feminea turpiter acta manu :
 hinc Augusta ratis plenis Iovis omine velis,
 signaque iam patriae vincere docta suae.
 tandem acies geminos Nereus lunarat in arcus, 25
 armorum et radiis picta tremebat aqua,
 cum Phoebus linquens stantem se vindice Delon
 (nam tulit iratos mobilis una Notos)
 astitit Augusti puppim super, et nova flamma
 luxit in obliquam ter sinuata facem. 30
 non ille attulerat crinis in colla solutos
 aut testudineae carmen inerme lyrae,
 sed quali aspexit Pelopeum Agamemnona vultu,
 egressitque avidis Dorica castra rogis,
 aut qualis flexos solvit Pythona per orbis 35
 serpentem, imbelles quem timuere lyrae.

II novae elegiae principium faciunt O (nisi quod N tantum in marg.
 signum habet) referemus NFLD : referamus V 21 tenero Vd
 22 feminea O : femineae Markland acta DVf : apta NFLv 25
 acies 5 : aciem O (nisi quod atiem habent DVL) : nereus 5 : nervis O
 lunarat Fv : limarat NDV : liniarat L 28 una 5 : unda O 34
 egressit v : egissit O 36 lyrae (fortasse ex versu 32) O : deae ed.
 Etonensis : viri Palmer

mox ait 'O longa mundi servator ab Alba,
 Auguste, Hectoreis cognite maior avis,
 vince mari: iam terra tua est: tibi militat arcus
 et favet ex umeris hoc onus omne meis. 40
 solve metu patriam, quae nunc te vindice freta
 imposuit prorae publica vota tuae.
 quam nisi defendes, murorum Romulus augur
 ire Palatinas non bene vidit avis.
 et nimium remis audent prope: turpe Latinis 45
 principe te fluctus regia vela pati.
 nec te, quod classis centenis remiget alis,
 terreat: invito labitur illa mari:
 quodque vehunt prorae Centaurica saxa minantis,
 tigna cava et pictos experiere metus. 50
 frangit et attollit vires in milite causa;
 quae nisi iusta subest, excutit arma pudor.
 tempus adest, committe ratis: ego temporis auctor
 ducam laurigera Iulia rostra manu.'
 dixerat, et pharetrae pondus consumit in arcus: 55
 proxima post arcus Caesaris hasta fuit.
 vincit Roma fide Phoebi: dat femina poenas:
 sceptras per Ionias fracta vehuntur aquas.
 at pater Idalio miratur Caesar ab astro:
 'Sum deus; est nostri sanguinis ista fides.' 60
 prosequitur cantu Triton, omnesque marinae
 plauserunt circa libera signa deae.
 illa petit Nilum cumba male nixa fugaci,
 hoc unum, iusso non moritura die.
 di melius! quantus mulier foret una triumphus, 65
 ductus erat per quas ante Iugurtha vias!

45 nimium *Nfv*: numen *LDV*: lumen *Fd* prope: turpe *O*: proh
 turpe 5, fortasse recte latinis *O*: Latinos *Markland* 47 re-
 migat 5 49 quodque *O*: quotque *Housman* 50 experiere *Nv*:
 experiare *LDV*: expirare *F* 59 idalio *FLDV*: italio *N* 60 est
NFLV: et *Dv* nostri *NFLv*: vestri *DV* 63 illa *Nfv*: ille *ceteri*
 9*

SEXTI PROPERTI

Actius hinc traxit Phoebus monumenta, quod eius
 una decem vicit missa sagitta ratis.
 bella satis cecini: citharam iam poscit Apollo
 victor et ad placidos exuit arma choros. 70
 candida nunc molli subeant convivia luco;
 blanditiaeque fluant per mea colla rosae,
 vinaque fundantur prelis elisa Falernis,
 terque lavet nostras spica Cilissa comas.
 ingenium potis irriteret Musa poetis: 75
 Bacche, soles Phoebo fertilis esse tuo.
 ille paludosos memoret servire Sycambros,
 Cepheam hic Meroen fuscaque regna canat,
 hic referat sero confessum foedere Parthum:
 'Reddat signa Remi, mox dabit ipse sua: 80
 sive aliquid pharetris Augustus parcet Eois,
 differat in pueros ista tropaea suos.
 gaude, Crasse, nigras si quid sapis inter harenas:
 ire per Euphraten ad tua busta licet.'
 sic noctem patera, sic ducam carmine, donec 85
 iniciat radios in mea vina dies.

VII

Svnt aliquid Manes: letum non omnia finit,
 luridaque evictos effugit umbra rogos.
 Cynthia namque meo visa est incumbere fulcro,
 murmur ad extremae nuper humata viae,
 cum mihi somnus ab exsequiis penderet amoris, 5
 et quererer lecti frigida regna mei.

72 blanditiae *O*: blanditiae *Scaliger* 74 terque *v*: perque *O*
 75 potis *DV*: positus *NFL* 79 hic *NLV*: haec *F*: hoc *D*:
 hinc *5* sero *NLv*: ferro *FDV*(?) 81 aliquid *5*: ali-
 quis *O* 85 noctem *Nv*: vocem *FLDV*(?) carmine *FLDV*:
 carmina *N*

VII 2 evictos *5*: eiunctos *N*: evinctos *ceteri*: extinctos *Passerat*
 5 amores *N*: amarus *Livineius*

eosdem habuit secum quibus est elata capillis,
 eosdem oculos: lateri vestis adusta fuit,
 et solitum digito beryllon adederat ignis,
 summaque Lethaeus triverat ora liquor. 10
 spirantisque animos et vocem misit: at illi
 pollicibus fragiles increpuere manus:
 'Perfide nec cuiquam melior sperande puellae,
 in te iam vires somnus habere potest?
 iamne tibi exciderant vigilacis furta Suburae 15
 et mea nocturnis trita fenestra dolis?
 per quam demisso quotiens tibi fune pependi,
 alterna veniens in tua colla manu!
 saepe Venus trivio commissa est, pectore mixto 20
 fecerunt tepidas pallia nostra vias.
 foederis heu taciti, cuius fallacia verba
 non audituri diripuere Noti.
 at mihi non oculos quisquam inclamavit euntis:
 unum impetrassem te revocante diem:
 nec crepuit fissa me propter harundine custos, 25
 laesit et obiectum tegula curta caput.
 denique quis nostro curvum te funere vidit,
 atram quis lacrimis incaluisse togam?
 si piguit portas ultra procedere, at illuc
 iussisses lectum lentius ire meum. 30
 cur ventos non ipse rogis, ingrate, petisti?
 cur nardo flammae non oluere meae?
 hoc etiam grave erat, nulla mercede hyacinthos
 inicere et fracto busta piare cado.
 Lygdamus uratur, candescat lammina vernae: 35
 sensi ego, cum insidiis pallida vina bibi.

7 eosdem *iam ed. Ald. 1502*: osdem *Hamburgensis*: hosdem *O*
 capillis *NFL*: capillos *DV* 8 eosdem *N*: hosdem *ceteri* 9
 adederat *NFL*: ademerat *DV* 19 commissa *5*: commixta *O*
 20 pallia *Nv*: palia *f*: pectora *ceteri* 23 inclinavit *5* 25
 fissa *NLDV*: fixa *Fv* 26 abiectum *5* 30 lectum *NFL*:
 letum *DV* 33 erat *N*: erit *ceteri*

SEXTI PROPERTI

aut Nomas arcanas tollat versuta salivas :
 dicet damnatas ignea testa manus.
 quae modo per vilis inspecta est publica noctes,
 haec nunc aurata cyclade signat humum, 40
 et graviora rependit iniquis pensa quasillis,
 garrula de facie si qua locuta mea est ;
 nostraque quod Petale tulit ad monumenta coronas,
 codicis immundi vincula sentit anus ;
 caeditur et Lalage tortis suspensa capillis, 45
 per nomen quoniam est ausa rogare meum.
 te patiente meae conflavit imaginis aurum,
 ardente e nostro dotem habitura rogo.
 non tamen insector, quamvis mereare, Properti :
 longa mea in libris regna fuere tuis. 50
 iuro ego Fatorum nulli revolubile carmen,
 tergeminusque canis sic mihi molle sonet,
 me servasse fidem. si fallo, vipera nostris
 sibilet in tumulis et super ossa cubet.
 nam gemina est sedes turpem sortita per amnem, 55
 turbaque diversa remigat omnis aqua.
 una Clytaemestrae stuprum vehit, altera Cressae
 portat mentitae lignea monstra bovis.
 ecce coronato pars altera rapta phaselo,
 mulcet ubi Elysias aura beata rosas, 60
 qua numerosa fides, quaque aera rotunda Cybelles
 mitratisque sonant Lydia plectra choris.
 Andromedaeque et Hypermestre sine fraude maritae
 narrant historiae pectora nota suae :
 haec sua maternis queritur vivere catenis 65
 brachia nec meritas frigida saxa manus ;

37 aut *O* : at *v* : haud *Baehrens* tollat *O* : colat *cod. Beroaldi*, fortasse
recte salivas *5* : salinas *O* 41 rependit *Nfv* : fundit *ceteri*
 48 ardente *e* *5* : ardente *O* : ardent ex *v* 57 una *O* : unda *Hertzberg*
 59 rapta *Palmer* : parta *O* : vecta *5* 61 quaque aera rotunda *Turne-*
buis : qua quaerat ut unda *Nv* (quaerat *DVL*) : quae quaerat nuda *F*
 65 sua maternis *Memmianus* : suma eternis *L* : summa eternis *ceteri*

narrat Hypermestre magnum ausas esse sorores,
 in scelus hoc animum non valuisse suum.
 sic mortis lacrimis vitae sanamus amores :
 celo ego perfidiae crimina multa tuae. 70
 sed tibi nunc mandata damus, si forte moveris
 si te non totum Chloridos herba tenet :
 nutrix in tremulis ne quid desideret annis
 Parthenie : potuit, nec tibi avara fuit.
 deliciae meae Latris, cui nomen ab usu est, 75
 ne speculum dominae porrigat illa novae.
 et quoscumque meo fecisti nomine versus,
 ure mihi : laudes desine habere meas.
 pelle hederam tumulo, mihi quae pugnante corymbo
 molli contortis alligat ossa comis. 80
 ramosis Anio qua pomifer incubat arvis,
 et numquam Herculeo numine pallet ebur,
 hic carmen media dignum me scribe columna,
 sed breve, quod currens vector ab urbe legat :
 'HIC TIBVRTINA IACET AVREA CYNTHIA TERRA : 85
 ACCESSIT RIPAE LAVS, ANIENE, TVAE.'
 nec tu sperne piis venientia somnia portis :
 cum pia venerunt somnia, pondus habent.
 nocte vagae ferimur, nox clausas liberat umbras,
 errat et abiecta Cerberus ipse sera. 90
 luce iubent leges Lethaea ad stagna reverti :
 nos vehimur, vectum nauta recenset onus.
 nunc te possideant aliae : mox sola tenebo :
 mecum eris, et mixtis ossibus ossa teram.'
 haec postquam querula mecum sub lite peregit, 95
 inter complexus excidit umbra meos.

74 potuit *O* : patuit *5*   80 molli *O* : mollia *5* : mollis *Ellis*
 81 anio *Nv* : hamo *ceteri*   83 hic *N* : hoc *ceteri*   84 vector *Nvf* :
 victor *ceteri*   85 Hic Tiburtina iacet *Itali* : tiburtina iacet hic *vo*³ : sed
 tiburtina hic iacet *o*³ : sed tiburtina iacet hic *F* : sed tiburna (tribuna *L* :
 tiburina *V*) iacet hic *NDL* : hac *pro* hic *5*   93 nunc *Nfv* : nec *ceteri*

SEXTI PROPERTI

VIII

DISCE, quid Esquilias hac nocte fugarit aquosas,
 cum vicina novis turba cucurrit agris.
 Lanuvium annosi vetus est tutela draconis,
 hic ubi tam rarae non perit hora morae;
 qua sacer abripitur caeco descensus hiatu, 5
 qua penetrat (virgo, tale iter omne cave!)
 ieiuni serpentis honos, cum pabula poscit
 annua et ex ima sibila torquet humo.
 talia demissae pallent ad sacra puellae,
 cum temere anguino creditur ore manus. 10
 ille sibi admotas a virgine corripit escas:
 virginis in palmis ipsa canistra tremunt.
 si fuerint castae, redeunt in colla parentum,
 clamantque agricolae 'Fertilis annus erit.'
 huc mea detonsis avecta est Cynthia mannīs: 15
 causa fuit Iuno, sed mage causa Venus.
 Appia, dic quaeso, quantum te teste triumphum
 egerit effusis per tua saxa rotis,
 turpis in arcana sonuit cum rixa taberna;
 si sine me, famae non sine labe meae. 20
 spectaculum ipsa sedens primo temone pependit,
 ausa per impuros frena movere locos.
 Serica nam taceo vulsi carpenta nepotis
 atque armillatos colla Molossa canis,
 qui dabit immundae venalia fata saginae, 25
 vincet ubi erasas barba pudenda genas.
 cum fieret nostro totiens iniuria lecto,
 multato volui castra movere toro.

VIII *continuat N (corr. n)* 4 hic ubi tam rarae O: hic tibi tartareae
 5 6 quae penetras *Passerat* 8 ima 5: una O 11 corripit *Nv*:
 colligit *ceteri* 15 mannīs *Beroaldus ex emend.*: ab annis O 21
 spectaculum *v in ras. Memmianus*: spectaculum *NL*: spectandum *DVF*
 23 Serica nam taceo *Beroaldus ex emend.*: serica nam tacto *V*: si
 riganam tacto *ceteri* nepotis 5: nepoti O 25 fata *NLDV*: facta *F*
 28 mulctato O: mutato 5 volui *Beroaldus ex emend.*: voluit O

Phyllis Aventinae quaedam est vicina Dianae,
 sobria grata parum: cum bibit, omne decet. 30
 altera Tarpeios est inter Teia lucos,
 candida, sed potae non satis unus erit.
 his ego constitui noctem lenire vocatis,
 et Venere ignota furta novare mea.
 unus erat tribus in secreta lectulus herba. 35
 quaeris concubitus? inter utramque fui.
 Lygdamus ad cyathos, vitrique aestiva supellex
 et Methymnaei Graeca saliva meri.
 Nile, tuus tibicen erat, crotalistria Phyllis,
 et facilis spargi munda sine arte rosa, 40
 Magnus et ipse suos breviter concretus in artus
 iactabat truncas ad cava buxa manus.
 sed neque suppletis constabat flamma lucernis,
 reccidit inque suos mensa supina pedes.
 me quoque per talos Venerem quaerente secundos 45
 semper damnosi subsiluire canes.
 cantabant surdo, nudabant pectora caeco:
 Lanuvii ad portas, ei mihi, solus eram;
 cum subito rauci sonuerunt cardine postes,
 et levia ad primos murmura facta Laris. 50
 nec mora, cum totas resupinat Cynthia valvas,
 non operosa comis, sed furibunda decens.
 pocula mi digitos inter cecidere remissos,
 pallueruntque ipso labra soluta mero.
 fulminat illa oculis et quantum femina saevit. 55
 spectaculum capta nec minus urbe fuit.

29 *novae elegiae principium faciunt FLDVn, continuat N* 34 *no-*
vare Nfu: notare ceteri 37 *vitrique Scaliger: utrique Nvf: uter-*
que ceteri (L?) 38 *graeca NFL: grata DV: Graia Paulmier* 39
crotalistria Turnebus: eboralistria N: coralistria DVLf: colistria F:
coristria v 41 *magnus O: nanus Beroaldus ex emend.* 44
decidit DV 48 *solus O: totus Cuypers* 56 *spectaculum*
Lf Memmianus: spectaculum N: spectandum DVF *nec NV: ne*
DL: non F

SEXTI PROPERTI

Phyllidos iratos in vultum conicit unguis:
 territa vicinas Teia clamat aquas.
 lumina sopitos turbant elata Quiritis,
 omnis et insana semita nocte sonat. 60
 illas direptisque comis tunicisque solutis
 excipit obscurae prima taberna viae.
 Cynthia gaudet in exuviis victrixque recurrit
 et mea perversa sauciat ora manu,
 imponitque notam collo morsuque cruentat, 65
 praecipueque oculos, qui meruere, ferit.
 atque ubi iam nostris lassavit brachia plagis,
 Lygdamus ad plutei fulcra sinistra latens
 eruitur, geniumque meum protractus adorat.
 Lygdame, nil potui: tecum ego captus eram. 70
 supplicibus palmis tum demum ad foedera veni,
 cum vix tangendos praebuit illa pedes,
 atque ait 'Admissae si vis me ignoscere culpaе,
 accipe, quae nostrae formula legis erit.
 tu neque Pompeia spatiabere cultus in umbra, 75
 nec cum lascivum sternet harena Forum.
 colla cave inflectas ad summum obliqua theatrum,
 aut lectica tuae se det aperta morae.
 Lygdamus in primis, omnis mihi causa querelae,
 veneat et pedibus vincula bina trahat.' 80
 indixit legem: respondi ego 'Legibus utar.'
 riserat imperio facta superba dato.
 dein quemcumque locum externae tetigere puellae,
 suffiit, at pura limina tergit aqua,

57 unguis *O*: ignes *v*   58 clamat *NFLV*: petebat *D*: vocabat *v*   aquas *O*: anus *Itali*   68 fulcra *Beroaldus ex emend.*: fusca *O*   71 veni *5*: venit *O*   72 cum *N*: cui *DVL*: cur *F*
 78 se det *Gruter*: sudet *O*: sidat *Paulmier*   aperta *O*: operata *v*,
 quo retento cum *Koch* nudet *legas*   80 veneat *NFL*: venerit *DV*
 81 legem *O*: leges *5*   84 suffiit at *Beroaldus ex emend.* (ac
Baehrens): suffic at *L*: sufficat *NF*: suffocat *DV*

imperat et totas iterum mutare lacernas, 85
 terque meum tetigit sulphuris igne caput.
 atque ita mutato per singula pallia lecto
 respondi, et toto solvimus arma toro.

IX

AMPHITRYONIADES qua tempestate iuvenços
 egerat a stabulis, o Erythea, tuis,
 venit ad invictos pecorosa Palatia montis,
 et statuit fessos fessus et ipse boves,
 qua Velabra suo stagnabant flumine quoque 5
 nauta per urbanas velificabat aquas.
 sed non infido manserunt hospite Caco
 incolumes: furto polluit ille Iovem.
 incola Cacus erat, metuendo raptor ab antro,
 per tria partitos qui dabat ora sonos. 10
 hic, ne certa forent manifestae signa rapinae,
 aversos cauda traxit in antra boves,
 nec sine teste deo: furem sonuere iuveni,
 furis et implacidas diruit ira fores.
 Maenaliō iacuit pulsus tria tempora ramo 15
 Cacus, et Alcides sic ait: 'Ite boves,
 Herculis ite boves, nostrae labor ultime clavae,
 bis mihi quaesitae, bis mea praeda, boves,
 arvaque mugitu sancite Bovaria longo:
 nobile erit Romae pascua vestra Forum.' 20
 dixerat, et sicco torquet sitis ora palato,
 terraque non ullas feta ministrat aquas.

85 lucernas *N* 88 respondi *O*, *forlasse corruptum*: re spondi
S. G. Owen toto *O*: tuto 5

IX 3 ad invictos *Itali*: et advinctos *N*: et advinctos *D*: et adiunctos
VL: adiutos *F* 5 velabra *Nv*: ve libra *ceteri* flumina *N*
 quoque *O*: quaque 5 9 incola *Itali*: insula *O* 19 bovaria *O*:
 boaria 5 21 torquet *O*: torret 5 22 ullas *v*: nullas *O*
 ministrat *v*: ministret *O*

SEXTI PROPERTI

sed procul inclusas audit ridere puellas.
 lucus ab umbroso fecerat orbe nemus,
 femineae loca clausa deae fontisque piandos, 25
 impune et nullis sacra relecta viris.
 devia puniceae velabant limina vittae,
 putris odorato luxerat igne casa,
 populus et longis ornabat frondibus aedem,
 multaque cantantis umbra tegebat avis. 30
 huc ruit in siccam congesta pulvere barbam,
 et iacit ante fores verba minora deo:
 'Vos precor, o luci sacro quae luditis antro,
 pandite defessis hospita fana viris.
 fontis egens erro circaque sonantia lymphis, 35
 et cava suscepto flumine palma sat est.
 audistisne aliquem, tergo qui sustulit orbem?
 ille ego sum: Alciden terra recepta vocat.
 quis facta Herculeae non audit fortia clavae
 et numquam ad vastas irrita tela feras, 40
 atque uni Stygias homini luxisse tenebras?
 [accipite: haec fesso vix mihi terra patet.]
 quodsi Iunoni sacrum faceretis amarae,
 non clausisset aquas ipsa noverca suas.
 sin aliquem vultusque meus saetaeque leonis 45
 terrent et Libyco sole perusta coma,
 idem ego Sidonia feci servilia palla
 officia et Lydo pensa diurna colo,
 mollis et hirsutum cepit mihi fascia pectus,
 et manibus duris apta puella fui.' 50

24 ab O: ubi *Heinsius* 27 limina *Nv*: lumina *ceteri* 33 luci
 5: lucis O 34 fana *Scaliger*: vana O viris 5: viis O 40
 vastas 5: vatas *N*: natas *FL*: vacuas *DV*: varias *Beroaldus* 42
 accipite 5: accipit O haec *vf*: et *N*: hic *ceteri* (*totus versus ex*
v. 66 conflatus esse videtur) 43 quod *NFL*: quid *DV* 45
 aliquam *F*

talibus Alcides ; at talibus alma sacerdos,
 puniceo canas stamine vincta comas :
 ‘Parce oculis, hospes, lucoque abscede verendo
 cede agedum et tuta limina linque fuga.
 interdicta viris metuenda lege piatur, 55
 quae se summotâ vindicat ara casa.
 magno Tiresias aspexit Pallada vates,
 fortia dum posita Gorgone membra lavat.
 di tibi dent alios fontis : haec lympa puellis
 avia secreti limitis una fluit.’ 60
 sic anus : ille umeris postis concussit opacos,
 nec tulit iratam ianua clausa sitim.
 at postquam exhausto iam flumine vicerat aestum,
 ponit vix siccis tristia iura labris :
 ‘Angulus hic mundi nunc me mea fata trahentem 65
 accipit : haec fesso vix mihi terra patet.
 Maxima quae gregibus devota est Ara repertis,
 ara per has’ inquit ‘maxima facta manus,
 haec nullis umquam pateat veneranda puellis,
 Herculis exclusi ne sit inulta sitis.’ 70
 Sancte pater salve, cui iam favet aspera Iuno :
 Sancte, velis libro dexter inesse meo.
 hunc, quoniam manibus purgatum sanxerat orbem,
 sic Sanctum Tatiae composuere Cures

X

NVNC Iovis incipiam causas aperire Feretri
 armaque de ducibus trina recepta tribus.

52 vincta *F* : iuncta *ceteri*   54 limina *Nv* : lumina *ceteri*   57
 magno *Passerat* : magnam *O*   60 fluit *Fruter* : fuit *O*   70
 Herculis exclusi ne sit *S. G. Owen* : Herculis eximii ne sit *v Beroaldus* :
 Hercule (Hercle *L*) exterminium nescit *ceteri*   72 adesse *cod.*
Paris. 7989   73 hunc *O* : nunc *Itali* : hinc *Heinsius*   74
 Sanctum *O* : Sancum *Heinsius*   71, 72 post 73, 74 collocabat
Schneidewin satis *eleganter*
 X *adhaeret priori in N*

SEXTI PROPERTI

magnum iter ascendo, sed dat mihi gloria vires :
 non iuvat e facili lecta corona iugo.
 imbuis exemplum primae tu, Romule, palmae 5
 huius, et exuvio plenus ab hoste redis,
 tempore quo portas Caeninum Acronta petentem
 victor in eversum cuspidē fundis equum.
 Acron Herculeus Caenina ductor ab arce,
 Roma, tuis quondam finibus horror erat. 10
 hic spolia ex umeris ausus sperare Quirini
 ipse dedit, sed non sanguine sicca suo.
 hunc videt ante cavas librantem spicula turris
 Romulus et votis occupat ante ratis :
 ‘Iuppiter, haec hodie tibi victima corruiet Acron.’ 15
 voverat, et spoliū corruiet ille Iovi.
 Urbis virtutisque parens sic vincere suevit,
 qui tulit a parco frigida castra lare.
 idem eques et frenis, idem fuit aptus aratris,
 et galea hirsuta compta lupina iuba. 20
 picta neque inducto fulgebat parma pyropo :
 praebebant caesi baltea lenta boves.
 Cossus at insequitur Veientis caede Tolumni,
 vincere cum Veios posse laboris erat,
 necdum ultra Tiberim belli sonus, ultima praeda 25
 Nomentum et captae iugera terna Corae.
 heu Vei veteres ! et vos tum regna fuistis,
 et vestro posita est aurea sella foro :
 nunc intra muros pastoris bucina lenti
 cantat, et in vestris ossibus arva metunt. 30
 forte super portae dux Veius astitit arcem
 colloquiumque sua fretus ab urbe dedit :

5 imbuis *Nv* : induis *ceteri* 6 exvivo *N* : eximio *Fv* 7 Acrona
Itali 8 in eversum *v* : nec versum *O* 14 ratis *5* : rates *O*
 17 virtutisque *Nvf* : virtutemque *FL* : virtutumque *DV* 18 a
 parco *Jacob* : a porco *NFDV* : aprico *fv* 26 captae *LDV* : capta
NFv terna *5* : terra *O* : parva *v* : pauca *5* 27 Heu *Lütjohann* :
E *N* : *E* *F* *1* : Et *ceteri*

dumque aries murum cornu pulsabat aeno,
 vinea qua ductum longa tegebat opus,
 Cossus ait 'Forti melius concurrere campo.' 35
 nec mora fit, plano sistit uterque gradum.
 di Latias iuvere manus, desecta Tolumni
 cervix Romanos sanguine lavit equos.
 Claudius a Rheno traiectos arcuit hostis,
 Belgica cum vasti parma relata ducis 40
 Virdomari. genus hic Rheno iactabat ab ipso,
 mobilis e rectis fundere gaesa rotis.
 illi virgatis iaculantis ab agmine bracis
 torquis ab incisa decidit unca gula.
 nunc spolia in templo tria condita: causa Feretri, 45
 omine quod certo dux ferit ense ducem;
 seu quia victa suis umeris haec arma ferebant,
 hinc Feretri dicta est ara superba Iovis.

XI

DESINE, Paulle, meum lacrimis urgere sepulcrum:
 panditur ad nullas ianua nigra preces;
 cum semel infernas intrarunt funera leges,
 non exorato stant adamante viae.
 te licet orantem fuscae deus audiat aulae: 5
 nempe tuas lacrimas litora surda bibent.
 vota movent superos: ubi portitor aera recepit,
 obserat herbosos lurida porta rogos.

34 tegebat *NLv*: regebat *ceteri* 36 gradum *5*: gradu *O*
 37 di latias *NLDVf*: Romuleas *Fd* 39 a rheno *O*: Eridanum
Guyetus 41 Virdomari *Itali*: Virtomani *N*: Uncomani *DV*,
similia ceteri rheno *O*: Brenno *5* 42 nobilis *5* e rectis
Passerat: erectis *5*: erecti *Nf*: erepti *v*: effecti *ceteri* 43 virga-
 tis *O*: virgatas *Schrader* iaculantis *O*: maculanti *Schrader* ab
 agmine (agmina *N*) *O*: sanguine *Schrader*: ab inguine *Beroaldus*
 bracis *O*: bracas *Schrader* 45 nunc *NV* (ex hunc): hinc *v*:
 haec *D*: nec *FL* 46 omine *Nv*: crimine *ceteri*
XI cohaeret priori in N 8 herbosos *NfL*: erbosos *F*: umbrosos
DV, latet aliquid, fortasse abrosos rogos *O*: locos *Markland*,
 alii alia

SEXTI PROPERTI

sic maestae cecinere tubae, cum subdita nostrum
 detraheret lecto fax inimica caput. 10
 quid mihi coniugium Paulli, quid currus avorum
 profuit aut famae pignora tanta meae?
 non minus immitis habuit Cornelia Parcas:
 et sum, quod digitis quinque legatur, onus.
 damnatae noctes et vos vada lenta paludes, 15
 et quaecumque meos implicat unda pedes,
 immatura licet, tamen huc non noxia veni:
 det pater hic umbrae mollia iura meae.
 aut si quis posita iudex sedet Aeacus urna,
 in mea sortita vindicet ossa pila: 20
 assideant fratres iuxta, Minoia sella, et
 Eumenidum intento turba severa foro.
 Sisyphæ, mole vaces; taceant Ixionis orbes;
 fallax Tantaleus corripere liquor;
 Cerberus et nullas hodie petat improbus umbras; 25
 et iaceat tacita laxa catena sera.
 ipsa loquor pro me: si fallo, poena sororum
 infelix umeros urgeat urna meos.
 si cui fama fuit per avita tropaea decori,
 Afra Numantinos regna loquuntur avos: 30
 altera maternos exaequat turba Libones,
 et domus est titulis utraque fulta suis.
 mox, ubi iam facibus cessit praetexta maritis,
 vinxit et acceptas altera vitta comas,

13 non *ND*: num *FL*: nun *V* habuit *O*: habui *Itali* 14 et
O: en 5 legatur *O*: levatur 5 17-76 *om. N, uno folio non*
interlapso sed interciso 18 da pater *v* hic *O*: huic 5 20 in
 mea *O*: is mea *Heinsius*: in me *Fontaine* vindicet *F*: iudicet *LDV*
 21 iuxta *O*: iuxta et *Itali* Minoia *O*: Minoida 5 sella et
Vo'o'o³ Memmianus Urbinas: sella *FLD* 24 Tantaleus 5:
 tantaleo *O* corripere *O*: corripere ore *Auratus* 26 laxa
LDV: lapsa *F* 27 loquor *O*: loquar 5 fallo 5: fallor *O*
 29 trophea decori 5: decora trophei *O*: fama decori *v* 30 Afra
Scaliger: aera *v* *Memmianus Urbinas*: vera *Beroaldus*: et *DVL*
 31 Libones 5: ligones *O*

iungor, Paulle, tuo sic discessura cubili : 35
 in lapide hoc uni nupta fuisse legar.
 testor maiorum cineres tibi, Roma, verendos,
 sub quorum titulis, Africa, tunsa iaces,
 et Persen proavi stimulantem pectus Achilli,
 quique tuas proavo fregit Achille domos, 40
 me neque censurae legem mollisse neque ulla
 labe mea nostros erubuisse focos.
 non fuit exuviis tantis Cornelia damnum :
 quin et erat magnae pars imitanda domus.
 nec mea mutata est aetas, sine crimine tota est : 45
 viximus insignes inter utramque facem.
 mi natura dedit leges a sanguine ductas,
 ne possem melior iudicis esse metu.
 quaelibet austeras de me ferat urna tabellas :
 turpior assensu non erit ulla meo, 50
 vel tu, quae tardam movisti fune Cybellen,
 Claudia, turritae rara ministra deae,
 vel cui, iuratos cum Vesta reposceret ignis,
 exhibuit vivos carbasus alba focos.
 nec te, dulce caput, mater Scribonia, laesi : 55
 in me mutatum quid nisi fata velis?
 maternis laudor lacrimis urbisque querelis,
 defensa et gemitu Caesaris ossa mea.
 ille sua nata dignam vixisse sororem
 increpat, et lacrimas vidimus ire deo. 60

38 tunsa O : tonsa 5   39 et O : te *Santen* Persen *Lf* :
 Persem *ceteri* : Perseu *Beroaldus* proavi O : proavo *Lipsius* stimu-
 lantem O (*Sil. Ital.* xiv. 93 ; iii. 649) : simulantem 5 achilli O :
 achillis v : Achille *Lipsius* 40 fortasse corruptus tuas O : tumens
Postgate proavo O : proavus v : proavos *Memmianus* o¹ 44 et erat
 O : erat et 5 : et eram *Itali* 46 insignes *fv* : insignem O 48
 ne possem 5 : ne possis O : ne possim v 50 assensu 5 :
 assensu O : ascensu v 52 Claudia *vl* : gaudia O 53 cui
 iuratos *scripsimus* : cuius rasos O : cui commissos 5

SEXTI PROPERTI

et tamen emerui generosos vestis honores,
nec mea de sterili facta rapina domo.
tu, Lepide, et tu, Paulle, meum post fata levamen,
condita sunt vestro lumina nostra sinu.
vidimus et fratrem sellam geminasse curulem; 65
consule quo facto, tempore rapta soror.
filia, tu specimen censurae nata paternae,
fac teneas unum nos imitata virum.
et serie fulcite genus: mihi cumba volenti
solvitur aucturis tot mea fata meis. 70
haec est feminei merces extrema triumphi,
laudat ubi emeritum libera fama rogam.
nunc tibi commendo communia pignora natos:
haec cura et cineri spirat inusta meo.
fungere maternis vicibus, pater: illa meorum 75
omnis erit collo turba ferenda tuo.
oscula cum dederis tua flentibus, adice matris:
tota domus coepit nunc onus esse tuum.
et si quid doliturus eris, sine testibus illis!
cum venient, siccis oscula falle genis! 80
sat tibi sint noctes, quas de me, Paulle, fatiges,
somniaque in faciem credita saepe meam:
atque ubi secreto nostra ad simulacra loqueris,
ut responsurae singula verba iace.
seu tamen adversum mutarit ianua lectum, 85
sederit et nostro cauta noverca toro,
coniugium, pueri, laudate et ferte paternum:
capta dabit vestris moribus illa manus.
nec matrem laudate nimis: collata priori
vertet in offensas libera verba suas. 90

63 Tu . . . tu	5: Te . . . te	O	66 consul quo factus tempore
<i>Lachmann</i>	67 speciem	<i>DFL</i>	70 solvitur O: solvit <i>ed.</i>
<i>Etonensis</i>	aucturis	5: uncturis	<i>DVL</i> : nupturis <i>F</i> : lucturis <i>ed.</i>
<i>Eton.</i>	meis	<i>Paulmier</i> : malis	O 77 matris 5: mater O 79
quid v: quis	O	eris 5: erit O	81 sint N: sunt <i>ceteri</i>
fatigas <i>DV</i>	84 iace	5: tace	O

ELEGIARVM LIBER IV

seu memor ille mea contentus manserit umbra
 et tanti cineres duxerit esse meos,
 discite venturam iam nunc sentire senectam,
 caelibis ad curas nec vacet ulla via.
 quod mihi detractum est, vestros accedat ad annos: 95
 prole mea Paullum sic iuvet esse senem.
 et bene habet: numquam mater lugubria sumpsit;
 venit in exsequias tota caterva meas.
 causa perorata est. flentes me surgite, testes,
 dum pretium vitae grata rependit humus. 100
 moribus et caelum patuit: sim digna merendo,
 cuius honoratis ossa vehantur aquis.

92 dixerit *DVL*   94 valet ulla vias *N*   97 lugubria sumpsit *5*:
 lubrigia sumptum *Nv*: lubrica sumptum *ceteri*   102 vehantur *Nv*:
 vehuntur *ceteri*   aquis *NFLfo*³; equis *DVo*¹⁰: avis *Heinsius*

INDEX NOMINVM

Acanthis IV v 63.
 Achaemenius II xiii 1.
 Achaia II xxviii 53.
 Achelous II xxxiv 33.
 Acheron III v 13.
 Achilles II i 37; iii 39; viii 29;
     ix 9, 13; xxii 29. III xviii 27.
     IV xi 39, 40.
 Achivus II viii 31. III xviii
     29.
 Acron IV x 7, 9, 15.
 Actiacus II xv 44.
 Actius II i 34; xvi 38; xxxiv 61.
     IV vi 17, 67.
 Admetus II vi 23.
 Adonis II xiii 53.
 Adrastus II xxxiv 37.
 Adryas I xx 12.
 Aeacus II xx 30. III iv 20. IV
     xi 19.
 Aeaeus II xxxii 4. III xii 31.
 Aegaeus I vi 2. III vii 57;
     xxiv 12.
 Aegyptus II i 31; xxxiii 15.
 Aelia Galla III xii 1, 4, 15, 19,
     22, 38.
 Aemilius III iii 8.
 Aeneas II xxxiv 63. III iv 20.
     IV i 2.
 Aeolius II iii 19.
 Aeschyleus II xxxiv 41.
 Aesonides I xv 17.
 Aesonius III xi 12.
 Aetna III ii 7.
 Aetnaeus III xvii 21.
 Aetolus II xxxiv 33.
 Afer IV xi 30.
 Africa III xx 4. IV xi 38.
 Africus IV iii 48.

Agamemnon IV vi 33.
 Agamemnonius III vii 21. IV i
     111.
 Aganippeus II iii 20.
 Alba III iii 3. IV i 35; vi 37.
 Albanus III xxii 25.
 Alcides I xx 49. II xxiv 34.
     IV ix 16, 38, 51.
 Alcinous I xiv 24.
 Alcmaeonius III v 41.
 Alcmena II xxii 25.
 Ales (Amor) II xxx 31.
 Alexandria III xi 33.
 Alexis II xxxiv 73.
 Alphesiboea I xv 15.
 Amazonis III xiv 13.
 Amor I i 4, 17, 34; ii 8; iii 14;
     v 24; vii 20, 26; ix 12, 23, 28;
     x 20; xii 16; xiv 8, 15; xvii
     27; xix 22. II ii 2; iii 24; vi
     22; viii 40; x 26; xii 1; xiii
     2; xxix 18; xxx 2, 7, 24;
     xxxiii 42; xxxiv 1. III i 11;
     v 1; xvi 16; xx 17; xxiii 16.
 Amphiaraus III xiii 58.
 Amphiareus (?) II xxxiv 39.
 Amphion III xv 29, 42.
 Amphionius I ix 10.
 Amphitryonides IV ix 1.
 Amycle IV v 35.
 Amymone II xxvi 47.
 Amythaonius II iii 54.
 Androgeon II i 62.
 Andromacha II xx 2; xxii 31.
 Andromede I iii 4. II xxviii 21.
     III xxii 29. IV vii 63.
 Anienus (subst. et adj.) I xx 8.
     III xvi 4. IV vii 86.
 Anio III xxii 23. IV vii 81.

INDEX NOMINVM

Antaeus III xxii 10.
 Antigone II viii 21.
 Antilochus II xiii 49.
 Antimachus II xxxiv 45.
 Antinous IV v 8.
 Antiope I iv 5. III xv 12, 19,
 22, 39.
 Antonius (M.) III. ix 56.
 Anubis III xi 41.
 Aonius I ii 28. III iii 42.
 Apelles III ix 11.
 Appelleus I ii 22.
 Apidanus I iii 6.
 Apollo I viii 41. II i 3. III ii
 9; ix 39; xi 69. IV i. 73,
 133; vi 11 69.
 Appia Via II xxxii 6. IV viii 17.
 Aprilis IV v 35.
 Aquilo II v 4, 11. III vii 13,
 71.
 Aquilonius I xx 25.
 Ara Maxima IV ix 67.
 Arabia II x 16.
 Arabius I xiv 19. II iii 15.
 Arabs II xxix 17. III xiii 8.
 Aracynthus III xv 42.
 Araxes III xii 8. IV iii 35.
 Arcadius I i 14; xviii 20. II
 xxviii 23.
 Archemorus II xxxiv 38.
 Archytas IV i 77.
 Arctos II xxii 25.
 Arethusa IV iii 1.
 Arganthus I xx 33.
 Argivus I xv 22; xix 14. II xxv
 43.
 Argo I xx 17.
 Argous III xxii 13.
 Argus I iii 20.
 Argus (Argonautarum unus) II
 xxvi 39.
 Argynnus III vii 22.
 Ariadna II iii 18. III xvii 8.
 Arion II xxxiv 37.
 Arionius II xxvi 18.
 Armenius I ix 19.
 Arria IV i 89.
 Ascanius (flumen) I xx 4, 16.
 Ascraeus II x 25; xiii 4; xxxiv
 77.

Asia I vi 14. II iii 36.
 Asis IV i 125.
 Asopus III xv 27.
 Athaman IV vi 15.
 Athamantis I xx 19. III xxii 5.
 Athenae I vi 13. III xxi 1.
 Atlas III xxii 7.
 Atracius I viii 25.
 Atrida II xiv 1. Atrides III vii
 23; xviii 30. IV i 112.
 Attalicus II xiii 22; xxxii 12.
 III xviii 19. IV v 24.
 Atticus II xx 6.
 Augustus II x 15. III xi 50;
 xii 2. IV vi 22, 29, 38, 81.
 Aulis IV i 109.
 Aurora II xviii 7. III xiii 16.
 Ausonius I xx 12. II xxxiii 4.
 III iv 5; xxii 30. IV iv 43.
 Auster II xvi 56; xxvi 36.
 Aventinus IV i 50; viii 29.
 Avernalis IV i 49.
 Avernus III xviii 1.
 Babylon III xi 21.
 Babylonius IV i 77.
 Baccha III xxii 33.
 Bacchus I iii 9. II xxx 38. III
 ii 9; xvii 1, 6, 13, 20. IV i
 62; vi 76.
 Bactra III i 16; xi 26. IV iii 7,
 63.
 Baiae I xi 1, 27, 30. III xviii 2.
 Bassaricus III xvii 30.
 Bassus I iv 1, 12.
 Belgicus II xviii 26. IV x 40.
 Bellerophonteus III iii 2.
 Bistonius II xxx 36.
 Boebeis II ii 11.
 Boeotius II viii 21.
 Bootes III v 35.
 Boreas II xxvi 51; xxvii 12.
 Borysthenidae II vii 18.
 Bosphorus III xi 68.
 Bovaria IV ix 19.
 Bovillae IV i 33.
 Brennus III xiii 51.
 Brimo II ii 12.
 Briseis II viii 35; ix 9; xx 1;
 xxii 29.

INDEX NOMINVM

Britannia IV iii 9.
 Britannus II i 76; xviii 23;
 xxvii 5.
 Brutus IV i 45.
 Cacus IV ix 7, 9, 16.
 Cadmus III ix 38.
 Cadmeus I vii 1. III xiii 7.
 Caeninus IV x 7, 9.
 Caesar (C. Iulius Octavianus) I
 xxi 7. II i 25, 26, 42; vii 5;
 xvi 41; xxxi 2; xxxiv 62 III
 iv 1, 13; ix 27, 33; xi 66, 72;
 xviii 12. IV i 46; vi 13, 56;
 xi 58.
 Caesar (dictator) III xviii 34.
 IV vi 59.
 Calais I xx 26.
 Calamis III ix 10.
 Calchas IV i 109.
 Callimachus II i 40; xxxiv 32.
 III i 1; ix 43. IV i 64.
 Calliope II i 3. III iii 51. IV
 vi 12.
 Calliopea I ii 28. III ii 16; iii
 38.
 Callisto II xxviii 23.
 Calpe III xii 25.
 Calvus II xxv 4; xxxiv 89.
 Calypso I xv 9. II xxi 13.
 Cambyzes II xxvi 23.
 Camena III x 1.
 Camillus III ix 31; xi 67.
 Campania III v 5.
 Campus (Martius) II xvi 34.
 Cancer IV i. 150.
 Canis II xxviii 4.
 Cannensis III iii 10.
 Canopus III xi 39.
 Capaneus II xxxiv 40.
 Capena (porta) IV iii 71.
 Caphareus III vii 39.
 Capitolia IV iv 27.
 Capricornus IV i 86.
 Carpathius II v 11. III vii 12.
 Carthago II i 23.
 Cassiope I xvii 3.
 Castalius III iii 13.
 Castor I ii 15. II vii 16; xxvi 9.
 III xiv 17.

Catullus II xxv 4; xxxiv 87.
 Caucasius II i 69; xxv 14.
 Caucasus I xiv 6.
 Cayster III xxii 15.
 Cecropius II xx 6; xxxiii 29.
 Centauricus IV vi 49.
 Centaurus II ii 10; vi 17; xxxiii
 31.
 Cepheus I iii 3.
 Cepheus IV vi 78.
 Ceraunia I viii 19.
 Ceraunus II xvi 3.
 Cerberus III v 44. IV v 3; vii
 90; xi 25.
 Chaonius I ix 5.
 Charybdis II xxvi 54. III xii 28.
 Chiron II i 60.
 Chius III vii 49.
 Chloris IV vii 72.
 Cicones III xii 25.
 Cilissa IV vi 74.
 Cimbri II i 24.
 Cinara IV i 99.
 Circaeus II i 53.
 Circe III xii 27.
 Cithaeron III ii 5; xv 25.
 Claudia IV xi 52.
 Claudius (M. Marcellus major)
 III xviii 33. IV x 39.
 Clitumnus II xix 25. III xxii 23.
 Clytaemestra III xix 19. IV vii 57.
 Cocles III xi 63.
 Coeus III ix 48.
 Colchis II i 54; xxi 11; xxxiv 8.
 III xi 9.
 Colchus III xxii 11.
 Collinus IV v 11.
 Conon IV i 78.
 Cora IV x 26.
 Corinna II iii 21.
 Corinthus III v 6.
 Cornelia IV xi 13, 43.
 Corydon II xxxiv 73.
 Cossus (Aulus Cornelius) IV x
 23, 35.
 Cous I ii 2. II i 5, 6. III i 1.
 IV ii 23; v 23, 56, 57.
 Crassus (triumvir) II x 14. III
 iv 9; v 48. IV vi 83.
 Cressus II i 61. IV vii 57.

INDEX NOMINVM

- Cretaeus III xix 11, 26.
 Creusa II xvi 30; xxi 12.
 Croesus II xxvi 23. III v 17;
 xviii 28.
 Cumaeus II ii 16.
 Cupido II xviii 21.
 Cures (= Quiris) IV iv 9.
 Cures (oppidum) IV ix 74.
 Curia IV i 11; iv 13.
 Curius III iii 7.
 Curtius III xi 61.
 Cybelle III xvii 35; xxii 3. IV
 vii 61; xi 51.
 Cydonium III xiii 27.
 Cymothoe II xxvi 16.
 Cynthia I i 1; iii 8, 22; iv 8, 19,
 25; v 31; vi 16; viii 8, 30, 42;
 x 19; xi 1, 8, 23, 26; xii 6,
 20; xv 2, 26; xvii 5; xviii 5,
 6, 22, 31; xix 1, 15, 21. II v
 1, 4, 28, 30; vi 40; vii 1, 19;
 xiii 7, 57; xvi 1, 11; xix 1, 7;
 xxiv 2, 5; xxix 24; xxx 25;
 xxxii 3, 8; xxxiii 2; xxxiv 93.
 III xxi 9; xxiv 3; xxv 6. IV
 vii 3, 85; viii 15, 51, 63.
 Cynthius II xxxiv 80.
 Cyrenaeus IV vi 4.
 Cytaeina I i 24.
 Cytaeis II iv 7.
 Cytherea II xiv 25.
 Cyzicus III xxii 1.

 Daedalius II xiv 8.
 Danae II xx 10, 12; xxxii 59.
 Danaus II xxxi 4.
 Danaus (adj.) II xxvi 38. III
 viii 31; ix 40; xi 14; xxii 34.
 IV. i. 53, 113.
 Daphnis II xxxiv 68.
 Dardanius II xiv 1.
 Dardanus I xix 14. IV i 40.
 Decius III xi 62. IV i 45.
 Deidamia II ix 16.
 Deiphobus III i 29.
 Delos IV vi 27.
 Demophoon (Properti amicus) II
 xxii 2, 13.
 Demophoon (heros) II xxiv 44.
 Demosthenes III xxi 27.

 Deucalion II xxxii 53, 54.
 Diana II xix 17; xxviii 60. IV
 viii 29.
 Dindymus III xxii 3.
 Dircaeus III xvii 33.
 Dirce III xv 11, 38, 39.
 Dis III xxii 4.
 Dodona II xxi 3.
 Doricus II viii 32. IV vi 34.
 Doris I xvii 25.
 Dorus III ix 44.
 Dorozantes IV v 21.
 Dryades I xx 45.
 Dulichia II xiv 4.
 Dulichius II ii 7; xxi 13. III
 v 17.

 Edonis I iii 5.
 Electra II xiv 5.
 Eleus III ii 20; ix 17.
 Elis I viii 36.
 Elysium IV vii 60.
 Enceladus II i 39.
 Endymion II xv 15.
 Enipeus I xiii 21. III xix 13.
 Ennius III iii 6. IV i 61.
 Eous I xv 7; xvi 24. II iii 43,
 44; xviii 8. III xiii 15; xxiv
 7. IV iii 10; v 21; vi 81.
 Ephyreus II vi 1.
 Epicurus III xxi 26.
 Epidaureus II i 61.
 Erechtheus II xxxiv 29.
 Erichthonius II vi 4.
 Eridanus I xii 4.
 Erinys II xx 29.
 Eriphyla II xvi 29. III xiii
 57.
 Erycinus III xiii 6.
 Erythea IV ix 2.
 Esquiliae III xxiii 24. IV viii 1.
 Etruscus I xxi 2, 10; xxii 6. II
 i 29; xiii 1. III ix 1.
 Euadne I xv 21. III xiii 24.
 Euander IV i 4.
 Euboicus II xxvi 38. IV i 114.
 Euenus I ii 18.
 Eumenides IV xi 22.
 Euphrates II x 13; xxiii 21. III
 iv 4; xi 25. IV vi 84.

INDEX NOMINVM

Europa (pars orbis) II iii 36.
 Europe (heroine) II xxviii 52.
 Eurotas III xiv 17.
 Eurus II xxvi 35. III v 30; xv 32.
 Eurymedon (gigas) III ix 48.
 Eurypylus IV v 23.
 Eurytion II xxxiii 31.

Fabius (Q. Maximus) III iii 9.
 Fabius IV i 26.
 Falernus II xxxiii 39. IV vi 73.
 Fama II xxxiv 94. III. i 9, 22;
 xxii 2.
 Fatum IV vii 51.
 Faunus IV ii 34.
 Feretrius IV x 1, 45, 48.
 Fidenae IV i 36.
 Forum IV i 134; ii 6; iv 12; viii
 75; ix. 20.

Gabii IV i 34.
 Galatea I viii 18; III ii 7.
 Galesus II xxxiv 67.
 Galli II xxxi 13.
 Gallicus II xiii 48. III xiii 54.
 Galla, *vide* Aelia.
 Gallus I v 31; x 5; xiii 2, 4, 16;
 xx 1, 14, 51.
 Gallus alius (a) I xxi 7. (b) IV
 i 95.
 Gallus (C. Cornelius) II xxxiv 91.
 Geryones III xxii 9.
 Geta IV iii 9; v 44.
 Gigantes III v 39.
 Giganteus I xx 9.
 Glaucis IV iii 55.
 Glaucus II xxvi 13.
 Gnosius I iii 2; xii 10.
 Gorgon II ii 8; xxv 13. IV ix 58.
 Gorgoneus III iii 32.
 Graecia II vi 2; ix 17. III vii 40.
 IV i 116.
 Graecus IV viii 38.
 Graius II vi 19; xxxii 61; xxxiv
 65. III i 4; ix 41; xxii 37.
 Gygaus III xi 18.

Hadria I vi 1.
 Hadriacus III xxi 17.
 Haedus II xxvi 56.

Haemon II viii 21.
 Haemonius I xiii 21, xv 20. II
 i 63; viii 38; x 2. III i 26.
 Hamadryades I xx 32. II xxxii
 37; xxxiv 76.
 Hannibal III iii 11; xi 59.
 Hebe I xiii 23.
 Hector II viii 38; xxii 31, 34.
 III i 28; viii 31.
 Hectoreus II viii 32. IV vi 38.
 Helena II i 50. II iii 32; xxxiv
 88. III viii 32; xiv 19.
 Helenus III i 29.
 Helicon II x 1. III iii 1; v. 19.
 Helle II xxvi 5. III xxii 5.
 Hercules I xiii 23; xx 16; xxiii 8.
 III xxii 10. IV ix 17, 70.
 Herculeus I xi 2. II xxxii 5. III
 xviii 4. IV vii 82; ix 39; x 9.
 Hermione I iv 6.
 Hesperides III xxii 10.
 Hesperius II iii 43, 44; xxiv 26.
 IV i 86.
 Hiberus II iii 11.
 Hilaira I ii 16.
 Hippodamia I ii 20; viii 35.
 Hippolyte IV iii 43.
 Hippolytus IV v 5.
 Homerus I vii 3; ix 11. II i 21;
 xxxiv 45. III i 33.
 Honos III i 22.
 Horatius III iii 7.
 Horos IV i 78.
 Hylaeus I i 13.
 Hylas I xx 6, 32, 48, 52.
 Hylleus I viii 26.
 Hymenaeus IV iv 61.
 Hypanis I xii 4.
 Hypermestre IV vii 63, 67.
 Hypsipyle I xv 18, 19.
 Hyrcanus II xxx 20.

Iacchus II iii 17. IV ii 31.
 Iasis I i 10.
 Iason II xxi 11; xxxiv 85.
 Iasonius II xxiv 45.
 Icariotis III xiii 10.
 Icarus II xxxiii 24.
 Icarus II xxxiii 29.
 Ida II xxxii 35.

INDEX NOMINVM

- Idaeus II ii 14; xxxii 39. III
     i 27; xvii 36.
 Idalius II xiii 54. IV vi 59.
 Idas I ii 17.
 Idus IV v 36.
 Iliacus II xiii 48. IV iv 69.
 Ilias II i 14, 50; xxxiv 66.
 Ilion III i 31.
 Ilius III xiii 61. IV i 53.
 Illyria I viii 2. II xvi 10.
 Illyricus II xvi 1.
 Inachis I iii 20. II xxxiii 4.
 Inachus I xiii 31. II xiii 8.
 India II x 15.
 Indicus II xxii 10. III xvii 22.
 Indus I viii 39. II ix 29; xviii 11.
     III iv 1; xiii 5. IV iii 10.
 Ino II xxviii 19.
 Io II xxviii 17; xxx 29; xxxiii 7.
 Iole IV v 35.
 Iolciacus II i 54.
 Ionia I vi 31.
 Ionius II xxvi 2, 14. III xi 72;
     xxi 19. IV vi 16, 58.
 Iope II xxviii 51.
 Iphiclus II iii 52.
 Iphigenia III vii 24.
 Irus III v 17.
 Ischomache II ii 9.
 Isis IV v 34.
 Ismara III xii 25.
 Ismarus II xiii 6; xxxiii 32.
 Isthmos III xxi 22.
 Italia I xxii 4. III vii 63. IV
     iii 40.
 Italus III i 4; xxii 28.
 Ithacus I xv 9. III xii 29.
 Itys III x 10.
 Iugurtha III v 16. IV vi 66.
 Iuleus IV vi 17.
 Iulius IV vi 54.
 Iulus IV i 48.
 Iuno II v 17; xxviii 11, 33, 34;
     xxxiii 9. III xxii 35. IV i
     101; viii 16; ix 43, 71.
 Iuppiter I xiii 29, 32. II i 39; ii
     4, 6; iii 30; vii 4; xiii 16; xvi
     16, 48; xxii 25; xxvi 42, 46;
     xxviii 1, 44; xxx 28; xxxii 60;
     xxxiii 7, 14; xxxiv 18, 40; III
     i 27; ii 20; iii 12; iv 6; ix 15,
     47; xi 28, 41, 66; xv 19, 22,
     36, 39; xxiv 20. IV i 54, 82,
     83, 103; iv 2, 10, 30, 85; vi 14,
     23; ix 8; x 1, 15, 16, 48.
 Ixion IV xi 23.
 Ixionides II i 38.
 Lacaena II xv 13.
 Lacon III xiv 33.
 Lais II vi 1.
 Lalage IV vii 45.
 Lampetie III xii 29, 30.
 Lanuvium IV viii 3, 48.
 Laomedon II xiv 2.
 Lapitha II ii 9.
 Lar II xxx 22. III iii 11. IV iii
     54; viii 50.
 Latinus II xxxii 61. IV vi 45.
 Latris IV vii 75.
 Latus III iv 6. IV x 37.
 Lavinus II xxxiv 64.
 Lechaeum III xxi 19.
 Leda I xiii 29, 30.
 Leo IV i 85.
 Lepidus IV xi 63.
 Lerna II xxvi 48.
 Lernaesus II xxiv 25.
 Lesbia II xxxii 45; xxxiv 88.
 Lesbius I xiv 2.
 Lethaeus IV vii 10, 91.
 Leucadia II xxxiv 86.
 Leucadius III xi 69.
 Leucippis I ii 15.
 Leucothoe II xxvi 10; xxviii 20.
 Liber I iii 14.
 Libo IV xi 31.
 Liburnus III xi 44.
 Libya IV i 103.
 Libycus II xxxi 12. IV ix 46.
 Linus II xiii 8.
 Luceres IV i 31.
 Lucifer II xix 28.
 Lucina IV i 99.
 Lucrinus I xi 10.
 Luna I x 8; xxviii 37; xxxiv 52.
     III xx 14.
 Lupercus IV i 26.
 Lupercus (Arriae filius) IV i 93.
 Lyaeus II xxxiii 35. III v 21.

INDEX NOMINVM

Lycinna III xv 6, 43.
 Lycius III i 38.
 Lycomedius IV ii 51.
 Lycoris II xxxiv 91.
 Lycotas IV iii 1.
 Lycurgus III xvii 23.
 Lycus III xv 12.
 Lydia I vi 32.
 Lydius III xi 18; xvii 30. IV vii 62.
 Lydus III v 17. IV ix 48.
 Lygdamus III vi 2, 11, 19, 24, 31, 36, 42. IV vii 35; viii 37, 68, 70, 79.
 Lygmon IV i 29.
 Lynceus II xxxiv 9, 25.
 Lysippus III ix 9.
 Machaon II i 59.
 Maeander II xxx 17.
 Maeandrius II xxxiv 35.
 Maecenas II i 17, 73. III ix 1, 21, 34, 59.
 Maenalius IV ix 15.
 Maenas III viii 14; xiii 62.
 Maeonius II xxviii 29.
 Maeoticus II iii 11.
 Maeotis III xi 14.
 Magnus (nani nomen) IV viii 41.
 Maius IV v 36.
 Malea III xix 8.
 Mamurrius IV ii 61.
 Manes I xix 1. II viii 19; xiii 32, 57. III i 1. IV v 3; vii 1.
 Marcius III ii 14; xxii 24.
 Marianus III iii 43.
 Marius II i 24. III v 16; xi 46.
 Maro (Silenus) II xxxii 14.
 Mars II xxxii 33; xxxiv 56. III iii 42; iv 11; xi 58. IV i 83.
 Martius IV i 55.
 Mausoleus III ii 21.
 Mavors II xxvii 8.
 Medea II xxiv 45. III xix 17. IV v 41.
 Medus III ix 25; xii 11.
 Melampus II iii 51.
 Memnon II xviii 16.
 Memnonius I vi 4.
 Memphis III xi 34.

Menandrus II vi 3.
 Menandrus III xxi 28. IV v 43.
 Menelaus II xv 14.
 Menelaus II iii 37; xxxiv 7.
 Menoetiades II i 38.
 Mens Bona III xxiv 19.
 Mentor III ix 13.
 Mentoreus I xiv 2.
 Mercurius II ii 11; xxx 6.
 Meroe IV vi 78.
 Methymnaeus IV viii 38.
 Mevania IV i 123.
 Milanion I i 9.
 Mimnermus I ix 11.
 Minerva I ii 30. II ix 5. IV i 118; v 23.
 Minois II xiv 7; xxiv 43.
 Minois IV xi 21.
 Minos II xxxii 57. III xix 27.
 Minous III xix 21.
 Minyae I xx 4.
 Misenus III xviii 3.
 Misenus (adj.) I xi 4.
 Molossus IV viii 24.
 Musa I viii 41. II i 35; x 10; xii 22; xiii 3; xxxiv 31. III i 10, 14; ii 15; iii 29; v 20. IV iv 51; vi 11, 75.
 Mutina II i 27.
 Mycenae III xix 19.
 Mycenaeus II xxii 32.
 Mygdonius IV vi 8.
 Myron II xxxi 7.
 Myrrha III xix 16.
 Mys III ix 14.
 Mysus I xx 20. II i 63.
 Naicus II xxxii 40.
 Nauplius IV i 115.
 Navalys (Phoebus) IV i 3.
 Naxius III xvii 28.
 Naxos III xvii 27.
 Nemorensis III xxii 25.
 Neptunius III ix 41.
 Neptunus II xvi 4; xxvi 9, 45, 46. III vii 15; xi 42, 51.
 Nereides II xxvi 15.
 Nereus III vii 67. IV vi 25.
 Nesae II xxvi 16.
 Nestor II xiii 46; xxv 10.

INDEX NOMINVM

- Nilus II i 31; xxviii 18; xxxiii 3, 20. III xi 42, 51. IV vi 63; viii 39.
 Niobe II xx 7. III x 8.
 Nireus III xviii 27.
 Nisus III xix 24.
 Nomas IV vii 37.
 Nomentum IV x 26.
 Notus II v 12; ix 34. III xv 32. IV v 62; vi 28; vii 22.
 Numa (Pompilius) IV ii 60.
 Numantinus IV xi 30.
 Nycteis I iv 5.
 Nycteus III xv 12.
 Nymphae I xx 11, 34, 52. IV iv 25.
 Nysaeus III xvii 22.
 Oceanus II ix 30; xvi 17. IV iv 64.
 Ocnus IV iii 21.
 Oeagrus II xxx 35.
 Oetaeus I xiii 24. III i 32.
 Oiliades IV i 117.
 Olympus II i 19.
 Omphale III xi 17.
 Orcus III xix 27.
 Orestes II xiv 5.
 Oricius III vii 49.
 Oricos I viii 20.
 Orion II xvi 51; xxvi 56.
 Orithyia I xx 31. II xxvi 51. III vii 13.
 Orontes II xxiii 21.
 Oronteus I ii 3.
 Orops IV i 77.
 Orpheus III ii 3.
 Orpheus (adj.) I iii 42.
 Ortygia II xxxi 10. III xxii 15.
 Oscus IV ii 62.
 Ossa II i 19.
 Ossaeus II ii 11.
 Pactolus I vi 32; xiv 11. III xviii 28.
 Paestum IV v 61.
 Paetus III vii 5, 17, 26, 27, 47, 54, 66.
 Pagasa I xx 17.
 Palatinus IV vi 11, 44.
 Palatium IV i 3; ix 3.
 Palladius III ix 42.
 Pallas II ii 7; xxviii 12; xxx 18. III xx 7. IV iv 45; ix 57.
 Pan III iii 30; xiii 45; xvii 34.
 Pandionius I xx 31.
 Panthus II xxi 1, 2.
 Parcae IV xi 13.
 Parilia IV i 19; iv 73.
 Paris II iii 37; xv 13; xxxii 35. III i 30; viii 29; xiii 63.
 Parnasus II xxxi 13. III xiii 54.
 Parrhasius III ix 12.
 Parthenie IV vii 74.
 Parthenius I i 11.
 Parthus II x 14; xiv 23; xxvii 5. III iv 6; ix 54; xii 3. IV iii 36, 67; v 26; vi 79.
 Pasiphæe II xxviii 52.
 Patres III xi 32. IV i 12; iv 73.
 Patroclus II viii 33.
 Paullus (L. Aemilius) IV xi 1, 11, 35, 81, 96.
 Paullus (eius filius) IV xi 63.
 Pegae I xx 33.
 Pegaseus II xxx 3.
 Pegasides III i 19.
 Pelasgus II xxviii 11.
 Peleus II ix 15.
 Peliacus III xxii 12.
 Pelides II xxii 34.
 Pelion II i 20.
 Pelopeus III xix 20. IV vi 33.
 Pelusium III ix 55.
 Penates I xxii 1; xxx 21. III vii 45. IV i 39, 91, 121; iv 33.
 Penelope II ix 3. III xii 38; xiii 24. IV v 7.
 Pentesilea III xi 14.
 Pentheus III xvii 24; xxii 33.
 Pergama II i 21; iii 35. III ix 39.
 Pergameus III xiii 62. IV i 51.
 Perillus II xxv 12.
 Perimedeus II iv 8.
 Permessus II x 26.
 Pero II iii 53.
 Perrhaebus III v 33.
 Persa III xi 21.

INDEX NOMINVM

- Persephone II xiii 26; xxviii 47, 48.
 Perses IV xi 39.
 Perseus II xxviii 22; xxx 4.
 Perseus (adj) III xxii 8.
 Perusinus I xxii 3.
 Petale IV vii 43.
 Phaeax III ii 13.
 Phaedra II i 51.
 Pharius III vii 5.
 Pharos II i 30.
 Phasis I xx 18. III xxii 11.
 Phidiacus III ix 15.
 Philetas II xxxiv 31. III i 1.
 Philetaeus III iii 52. IV vi 3.
 Philippeus III xi 40.
 Philippi II i 27.
 Philoctetes II i 59.
 Phillyrides II i 60.
 Phineus III v 41.
 Phlegraeus II i 39. III ix 48; xi 37.
 Phoebe I ii 15.
 Phoebus I ii 17, 27. II xv 15; xxviii 54; xxxi 1, 5, 10; xxxii 28; xxxiv 61. III i 7; iii 13; xii 30; xx 12; xxii 30. IV i 3; ii 32; vi 15, 27, 67, 76.
 Phoenix II xxvii 3.
 Phoenix II i 60.
 Phorcis III xxii 8.
 Phrygia III xiii 63.
 Phrygius I ii 19. II i 42; xxx 19; xxxiv 35.
 Phryx II xxii 16, 30. IV i 2.
 Phryne II vi 6.
 Phthius II xiii 38.
 Phylacides I xix 7.
 Phyllis (Lycurgi filia) II xxiv 44.
 Phyllis (meretrix) IV viii 29, 39, 57.
 Pierides II x 12.
 Pierius II xiii 5.
 Pindaricus III xvii 40.
 Pindus III v 33.
 Piraeus III xxi 23.
 Pirithous II vi 18.
 Pisces IV i 85.
 Plato III xxi 25.
 Pleias II xvi 51. III v 36.
- Poenus II xxxi 3. IV iii 51.
 Pollux I ii 16. III xiv 17; xxii 26.
 Polydamas III i 29.
 Polydorus III xiii 56.
 Polymestor III xiii 55.
 Polyphemus II xxxiii 32. III ii 7; xii 26.
 Pompeia Porticus II xxxii 11.
 Pompeius III xi 35.
 Pompeius (adj.) III xi 68. IV viii 75.
 Ponticus I vii 1, 12; ix 26.
 Postumus III xii 1, 15, 23.
 Praeneste II xxxii 3.
 Praxiteles III ix 16.
 Priamus II iii 40; xxviii 54. IV i 52.
 Prometheus (subst. et adj.) I xii 10. II i 69. III v 7.
 Propertius II viii 17; xiv 27; xxiv 35; xxxiv 93. III iii 17; x 15. IV i 71; vii 49.
 Propontiacus III xxii 2.
 Ptolomaeus II i 30.
 Pudicitia II vi 25.
 Pyramides III ii 19.
 Pyrrhus III xi 60.
 Pythius II xxxi 16; III xiii 52.
 Python IV vi 35.
- Quintilia II xxxiv 90.
 Quirinus IV vi 21; x 11.
 Quirites IV i 13; viii 59.
- Ramnes IV i 31.
 Remus II i 23. III ix 50. IV i 9, 50; vi 80.
 Rhenus III iii 45. IV x 39, 41.
 Rhipaeus I vi 3.
 Roma I viii 31; xii 2. II v 1; vi 22; xv 46; xvi 19; xix 1; xxxii 43; xxxiii 16. III i 15, 35; iii 44; xi 36, 49, 55, 66; xii 18; xiii 60; xiv 34; xxii 20. IV i 1, 67, 87; ii 49; iv 9, 35, 56; vi 57; ix 20; x 10; xi 37.
 Romanus I vii 22; xxii 5. II iii 29, 30; x 4; xviii 26; xxviii 55. III iii 11; iv 10; ix 23, 49, 55; xi 31, 43; xxi 15; xxii 17. IV i

INDEX NOMINVM

- 37, 64; ii 6, 55; iii 45; iv 12, 35; vi 3; x 38.
 Romulus II vi 20. IV i 32; iv 79; vi 43; x 5, 14.
 Romulus (adj.) III xi 52. IV iv 26.
 Rubrum (mare) I xiv 12. III xiii 6.
 Sabinus II vi 21; xxxii 47. IV ii 52; iii 58; iv 12, 32, 57.
 Sacra Via II i 34; xxiii 15; xxiv 14. III iv 22.
 Salmonis I xiii 21. III xix 13.
 Sanctus (Hercules) IV ix 71, 72, 74.
 Sator divum IV ii 55.
 Saturnus II xxxii 52. IV i 84.
 Scaevae III ix 39.
 Scipiadēs III xi 67.
 Sciron III xvi 12.
 Scribonia IV xi 55.
 Scylla (gurgēs) II xxvi 53. III xii 28.
 Scylla (Nisi filia) III xix 21. IV iv 39.
 Scyrius II ix 16.
 Scythia IV iii 47.
 Scythicus III xvi 13.
 Semela II xxviii 27; xxx 29.
 Semiramis III xi 21.
 Sericus IV iii 8; viii 23.
 Sibylla II xxiv 33. IV i 49.
 Sicanus I xvi 29.
 Siculus II i 28. III xviii 33.
 Sidonius II xvi 55; xxix 15. IV ix 47.
 Silenus III iii 29.
 Silvanus IV iv 5.
 Simois II ix 12. III i 27.
 Sinis III xxii 37.
 Sipylus II xx 8.
 Sirenes III xii 34.
 Sisypheus II xvii 7; xx 32.
 Sisyphus IV xi 23.
 Socraticus II xxxiv 27.
 Sol II xv 32; xxxi 11.
 Sorores (Musae) II xxx 27.
 Spartanus I iv 6. III xiv 21.
 Sparte III xiv 1.
 Strymonis IV iv 72.
 Stygius II ix 26; xxvii 13; xxxiv 53. III xviii 9. IV iii 15; ix 41.
 Subura IV vii 15.
 Suevus III iii 45.
 Sycambri IV vi 77.
 Syphax III xi 59.
 Syrius II xiii 30.
 Syrtes II ix 33. III xix 7; xxiv 16.
 Taenarius I xiii 22. III ii 11.
 Tanais II xxx 2.
 Tantaleus II i 66; xvii 5. IV xi 24.
 Tantalus II xxxi 14.
 Tarpeia IV iv 1, 15, 29, 81, 93.
 Tarpeius I xvi 2. III xi 45. IV i 7; iv 1; viii 31.
 Tarquinius III xi 47.
 Tatius (subst. et adj.) II xxxii 47. IV i 30; ii 52; iv 7, 19, 26, 31, 34, 38, 89; ix 74.
 Taygetus III xiv 15.
 Tegeaeus III iii 30.
 Teia IV viii 31, 58.
 Telegonus II xxxii 4.
 Tellus I xix 16.
 Teucer (adj.) IV vi 21.
 Teuthras I xi 11.
 Teutonicus III iii 44.
 Thais II vi 3. IV v 43.
 Thamyras II xxii 19.
 Thebae I vii 1. II i 21; vi 5; viii 10. III ii 5; xvii 33. IV v 25.
 Thebanus II viii 24; ix 50. III xviii 6.
 Theiodamanteus I xx 6.
 Thermodon IV iv 71.
 Thermodontiacus III xiv 14.
 Theseus II i 37; xiv. 7; xxiv 43.
 Theseus (adj.) I iii 1; III xxi 24.
 Thesprotus I xi 3.
 Thessalia I v 6.
 Thessalicus III xix 13.
 Thessalus I xix 10. II xxii 30. III xxiv 10.
 Thetis III vii 68.
 Thrax III xiii 55.
 Threicius III ii 4.

INDEX NOMINVM

Thynias I xx 34.
 Thyrsis II xxxiv 68.
 Tiberis II xxxiii 20. III xi 42.
 IV i 8; x 25.
 Tiberinus (subst. et adj.) I xiv 1.
 IV ii 7.
 Tibur II xxxii 5. III xvi 2.
 Tiburnus III xxii 23.
 Tiburtinus IV vii 85.
 Tigris III iv 4.
 Tiresias IV ix 57.
 Tisiphone III v 40.
 Titanes II i 19.
 Tithonus II xviii 7, 15; xxv 10.
 Titiens IV i 31.
 Tityrus II xxxiv 72.
 Tityus II xx 31. III v 44.
 Tolumnius IV x 23, 37.
 Triton II xxxii 16. IV vi 61.
 Trivia II xxxii 10.
 Troia II iii 34; viii 10; xxviii 53;
 xxx 30. III i 32; xviii 3. IV
 i 39, 47, 87, 114.
 Troianus II vi 16; xxxiv 63.
 Troicus IV i 87.
 Tullus I i 9; vi 2; xiv 20; xxii 1.
 III xxii 2, 6, 39.
 Tuscus IV ii 3, 49, 50.
 Tyndaridae I xvii 18.
 Tyndaris II xxxii 31. III viii 30.
 Tyro II xxviii 51.
 Tyros II xvi 18. III xiii 7.
 Tyrius III xiv 27. IV iii 34; v 22.
 Tyrrhenus I viii 11. III xvii 25.
 Varro (Atacinus) II xxxiv 85, 86.

Vei IV x 24, 27.
 Veiens IV x 23.
 Veius IV x 31.
 Velabrum IV ix 5.
 Venetus I xii 4.
 Venus I i 33; ii 30; xiv 16. II x
 7; xiii 56; xv 11; xvi 13; xix
 18; xxi 2; xxii 22; xxviii 9;
 xxxii 33. III iii 31; iv 19; v
 23; vi 34; viii 12; ix 11; x 30;
 xiii 2; xvi 20; xvii 3; xx 20;
 xxiv 13. IV i 46, 137, 138; iii
 50; v 5, 33, 65; vii 19; viii 16,
 34, 45.
 Vergiliae I viii 10.
 Vergilius II xxxiv 61.
 Vertumnus IV ii 2, 10, 12, 35.
 Vesta II xxix 27. III iv 11. IV
 i 21; iv 18, 36, 69; xi 53.
 Via Appia, *vide* Appia.
 Via Sacra, *vide* Sacra.
 Vicus Tuscus IV ii 50.
 Virdomarus IV x 41.
 Virgines (Musae) II xxx 33.
 Vlixes II vi 23; ix 7; xiv 3; xxvi
 37. III vii 41; xii 23.
 Vmber III xxii 23. IV i 124.
 Vmbria I xxii 9. IV i 63, 64, 121.
 Volsinius IV ii 4.
 Vrbs IV x 17.
 Xerxes II i 22.
 Zephyrus I xvi 34; xviii 2.
 Zetes I xx 26.
 Zethus III xv 29, 41.

OXFORD CLASSICAL TEXTS

GREEK

AESCHYLUS. G. G. A. Murray

ANTONINUS. J. H. Leopold

APOLLONIUS RHODIUS. R. C. Seaton

ARISTOPHANES. F. W. Hall, W. M. Geldart

I. *Ach., Eq., Nubes, Vesp., Pax, Aves.* Second edition

II. *Lys., Thesm., Ran., Eccl., Plutus, Fragmenta.* Sec. ed.

ARISTOTLE. I. Bywater, F. G. Kenyon

De Arte Poetica. Second edition

De Caelo

Ethica

Atheniensium Respublica

BUCOLICI GRAECI. U. v. Wilamowitz-Moellendorff

DEMOSTHENES

I. *Orationes* I-XIX. S. H. Butcher

II. i. *Orationes* XX-XXVI. S. H. Butcher

II. ii. *Orationes* XXVII-XL. W. Rennie

III. *Or.* XLI-LXI; *Proœmia; Epistulae.* W. Rennie

EURIPIDES. G. G. A. Murray

I. *Cyc., Alc., Med., Heracl., Hip., Andr., Hec.*

II. *Suppl., Herc., Ion, Tro., El., I.T.* Third ed.

III. *Hel., Phoen., Or., Bacch., Iph. Aul., Rhesus*

HELLENICA OXYRRHYNCHIA *cum Theopompi et Cratippi fragmentis.* B. P. Grenfell, A. S. Hunt

HERODOTUS. K. Hude. Second edition

I (Books I-IV), II (Books V-IX)

HOMER

I-II. *Iliad.* D. B. Monro, T. W. Allen

Books I-XII. Second edition

Books XIII-XXIV. Third edition

III-IV. *Odyssey.* T. W. Allen

Books I-XII. Second edition

Books XIII-XXIV. Second edition

V. *Hymns, &c.* T. W. Allen

HYPERIDES. F. G. Kenyon

LONGINUS. A. O. Prickard. Second edition

July 1948

GREEK (*cont.*)

LYSIAS. K. Hude

PINDAR. C. M. Bowra. Second edition

PLATO. J. Burnet

I. *Euth.*, *Apol.*, *Crit.*, *Ph.*; *Crat. Tht.*, *Soph.*, *Polit.* Ed. 2

II. *Par.*, *Phil.*, *Symp.*, *Phdr.*; *Alc. I, II*, *Hipp.*, *Am.* Ed. 2

III. *Thg.*, *Chrm.*, *Laches*, *Lysis*, *Euthd.*, *Prot.*, *Gorg.*,
Meno, *Hp. Ma.* et *Min.*, *Io*, *Mnx.*

IV. *Clitopho*, *Respublica*, *Timaeus*, *Critias*
Respublica separately.

V. *Minos*, *Leges*; *Ep.*, *Epp.*, *Def.*, *Spuria*

SOPHOCLES, *Fabulae*. A. C. Pearson

THEOPHRASTUS, *Characteres*. H. Diels

THUCYDIDES. H. Stuart Jones and J. E. Powell

Books I-IV

Books V-VIII

XENOPHON. E. C. Marchant

I-V

I. *Historia Graeca*, Ed. 2

II. *Libri Socratici* and III. *Anabasis*

IV. *Institutio Cyri* and V. *Opuscula*

LATIN

ASCONIUS. A. C. Clark

CAESAR, *COMMENTARII*. R. L. A. Du Pontet

I. *Bellum Gallicum*

II. *Bellum Civile*

CATULLUS. R. Ellis

CICERO

EPISTULAE. L. C. Purser

I. *ad Fam.*

II. *ad Att.*, *Pars i* (1-8), *Pars ii* (9-16)

III. *ad Q. F.*, *ad M. Brut.*, *Fragm.*

ORATIONES. A. C. Clark and W. Peterson

I. *Rosc. Am.*, *I. Pomp.*, *Clu.*, *Cat.*, *Mur.*, *Cael.* Clark

II. *Pro Milone*, *Caesarianae*, *Philippicae*. Clark. Ed. 2

III. *Verrinae*. Peterson. Second edition

IV. *Quinct.*, *Rosc. Com.*, *Caec.*, *Leg. Agr.*, *Rab. Perduell.*,
Flacc., *Pis.*, *Rab. Post.* Clark

V. *Post Reditum*, *De Domo*, *Har. Resp.*, *Sest.*, *Vat.*, *Prov.*
Cons., *Balb.* Peterson

VI. *Tull.*, *Font.*, *Sull.*, *Arch.*, *Planc.*, *Scaur.* Clark

LATIN (*cont.*)

CICERO (*cont.*)

RHETORICA. A. S. Wilkins

I. *De Oratore*

II. *Brutus*, &c.

HORACE. E. C. Wickham. Ed. 2. H. W. Garrod

ISIDORI ETYMOLOGIAE. W. M. Lindsay. Two vols.

LIVY. R. S. Conway and C. F. Walters

Books I-V

Books VI-X

Books XXI-XXV

Books XXVI-XXX. R. S. Conway and S. K. Johnson

LUCRETIVS. C. Bailey

MARTIAL. W. M. Lindsay

NEPOS. E. O. Winstedt

OVID, *Tristia*, *Epistulae ex Ponto*, &c. S. G. Owen

PERSIUS and JUVENAL. S. G. Owen. Second ed.

PHAEDRUS, *Fabulae*. J. P. Postgate

PLAUTUS. W. M. Lindsay

I. *Amphitruo-Mercator*

II. *Miles Gloriosus-Fragmenta*

PROPERTIUS. J. S. Phillimore. Ed. 2

STATIUS

Silvae. J. S. Phillimore. Second edition

Thebais and *Achilleis*. H. W. Garrod

TACITUS

Annales. C. D. Fisher

Historiae. C. D. Fisher

Opera Minora. H. Furneaux

TERENCE. W. M. Lindsay and R. Kauer. Second ed.

TIBULLUS. J. P. Postgate. Ed. 2

VELLEIUS PATERCULUS. R. Ellis

VIRGIL. Sir Arthur Hirtzel

APPENDIX VERGILIANA. R. Ellis

OXFORD UNIVERSITY PRESS

Amen House

Warwick Square

London, E.C. 4

